The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite taišku:
J.J. Paukszlis ir
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis &
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 7. Brooklyn, N. Y. 12 d. Vasario (February 1913 m. Metai XXVIII.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

"GELTONYBĖS" VAISIAI PASIRODĖ.

Pastaruoju laiku beveik visi mūsų laikraščiai sušuko nuogandum balsu iš skundų ir bylų epidemijos. Seniaus lietuviai daugiausia bylinėdavos už mažniekius ir jų bylos toliau paprastojo magistrato nenueidavo. Dabar prasidėjo visa eilė procesų gana didelių, bent iš vardo. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje su jo valdyba ir laikraščiu „Tėvyne" patraukti teisman per tūlą Vasil-Vasiliauską, kuris buvo spėtas esąs tuomi „mythiškuoju" žandarėliu Kutra, kuris darė „afidavitus" prieš kun. Olševskį. „Vienybę Lietuvninkų" patraukė teisman visų žinomas ir senai nugarbavotas Bagočius. Susivienijimas Liet. R. Kat. irgi apskųstas valdžiai. Kas tęn grumojęs skųsti „Dilgėles", „Tėvynę" ir „Vienybę Lietuvninkų". „Draugas" esąs skundžiamas ar jau apskųstas. „Keleivis" jau porą sykių pribaustas už šmeižimus, dabar vėl giriasi esąs skundžiamas. Ant galo vėl tas patsai Bagočius skundžiąs net kelioliką savo brolių socialistų iš Bostono, kurie nepagyrė jo už denunciavimą Susivienijimo Liet. Amerikoje.

Čiela eilė bylų. Ilgi komentarai ir ginčai laikraščiuose. Advokatai rankas trina iš džiaugsmo radę sau naują melžiamą karvutę — neramius lietuvius. Sunkiai užprakaituotas nelaimingo lietuvio skatikas pereina į svetimas rankas ir jau jisai niekados nebesugrįš. O kiek laiko bus sugaišta, kiek vargo bus tose bylose pakelta, kiek lietuviškų reikalų bus per tą laiką apleista, tai jau sunku bus kam-nors apskaitliuoti ir apčienyti kankretėn vertybėn!...

Ant galo, viso to vaisius, bus didelė dezorganizacija po mūsų draugijas, piktumai ir nesutikimai tarpe laikraščių ir veikėjų.

Už ką tai? Kas per priežastis? Kas tas bylas iššaukė?

Beveik visi laikraščiai iš to stebisi. Stebisi net tie, kurie daugiausiai prie šitų bylų suaudimo prisidėjo. Vienas iš jų net garsokai sušuko: „Vyrai, ką darote?" O ant tų pačių puslapių greta krečia melagystes ant kitų laikraščių ir visuomenės veikėjų, kad tik daugiau visuomenės veikėjus vienus prieš kitus supjudyti.

Taip. „Vyrai, ką darote?" Bet tai veidmainingas yra šauksmas. Tie geltonieji „šmatai", kurie dabar šitaip šaukia, gali pasidžiaugti atsiekę savo tikslą. Jie per kelis metus pjudė visuomenę; jie boykotavo ir ardė mūsų didžiausias organizacijas; jie purvus svaidė ir tebesvaido ant mūsų veikėjų; jie kurstė tamsias minias prieš tuos mažiau-daugiau apšviestesnius mūsų žmones, kurie dirba, kiek jie gali ir moka, mūsų viengenčių švietimui. Ir šiandien jų purvais ir nešvarumais laistoma piktažolė pražydo: broliai prieš brolius eina ant peilių.

Nėra vienok nieko tokio blogo, kas neišeitų ant gero. Ir šita eilė skandalų atidarys mūsų visuomenės akis, ką senai jau stengėsi veltui padaryti keletas mūsų šviesesnių ir padoresnių laikraščių. Visuomenė juk ir dabar jau mato, kad šitos bylos nereikalingos, kad jas iššaukė gana gerai žinomi savo neramumu gaivalai. Lietuviai senai apie tą žino. Dabar bus proga patirti ir amerikonams bei valdžiai, kas tarpe lietuvių darosi.

Gal neužilgo ir mūsų visuomenė pamatys ir supras, del kokių tikslų tūli mūsų žmonės ir laikraščiai taip uoliai platina tarpe lietuvių suirutę. Iš tos suirutės niekas taip nesidžiaugia ir niekas taip nepasinaudos, kaip Rusijos valdžia. Jos politika yra „Divide et impera" (išardyk ir valdyk). Šita jos politika šiandien pas lietuvius eina kaip peilis per sviestą.

Dabar jau ne laikas šūkauti: „Vyrai, ką darote?" Dabar laikas yra dideliam mūsų išeivystės klausimui išsiaiškinti: „Vyrai, dažinokime delko tas daroma!"

Šitą klausimą išaiškįs visos šitos denunciacijos, skundai ir bylos, kurias suorganizavo mūsų bjauri geltonoji spauda.

Peržvalga.

Vėliausia atkeliavusie lietuviai. Pereito meto lapkričio mėnesiu atkeliavo Amerikon **1,792 lietuviai** (mažiau už spalių ant 220 — žr. „V. L." N52). Iškeliavo 253. Todel per tą mėnesį Amerikoje pasidaugino ant 1,539 lietuvių. Neįleido Amerikon per tą mėnesį 17 lietuvių, o 6 buvo sugrąžinti tuojaus po išsėdimo.

Per gruodžio mėnesį atkeliavo **lietuvių 1,675**, o iškeliavo 170. Todel pasidaugino lietuvių Amerikoje ant 1,505. Bet per šitą mėnesį atkeliavo mažiau už pereitąjį ant 117 asmenų (žr. viršui ėjusį straipsnelį). Tad šiais abiem mėnesiams lietuvių ateivystė mažėjo. Neįleista Amerikon per gruodį 14 lietuvių. Sugrąžinta 2 tuojaus po išsėdimo.

Nuo pradžios immigracijos metų, t. y. nuo 1 liepos, 1912, iki gruodžio atkeliavo Amerikon 11,472, o iškeliavo 2,229. Todel per tą laiką pasidaugino lietuvių Amerikoje ant 9,243 asmenų.

*

// **Dar naujas laikraštis.** „Lietuva" praneša, kad Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjungos Centralės valdybos susirinkime, laikytame Elijošiaus svetainėj sausio 25., tapo priimtas projektas leidimo oficiališko C. L. D. S. organo. Laikraštis žada būti inkorporuotas su kapitalu $5,000; jį manoma leisti 8 pusl. kas savaitę, o atsiradus didesniam skaitytojų skaitliui — dusyk į savaitę, o paskui gali virsti į dienraštį.

*

// **„Špitolninkas".** — Tai juokų ir pašaipos mėnesinis laikraštis, organas visų „Špitolninkų Susivienijimo". Išeina jis Waterburyje, Conn.; pirmas numeris visai mažas — (kaina metams 25 c.) ir turinis silpnas, o vietomis net ir nešvarus — pamatysim, kas bus toliau. Apie „Špitolninkų Sus." (partiją) plačiau nieko nepasakyta — nurodyta tik, kas gali į tą „partiją" prigulėti; koks jos „tikslas", kokis jos „programas", nepaaiškinta. Špitolninkų „partijon", kaip pasakyta, gali prigulėti visoki — klerikalai, laisvamaniai, šventakupriai, net ir girtuokliai, virtę blaivais, bet cicilikai niekados... Apie laikraštį pasakyta, kad „Š." užblokš kiekvienam per strėnas arba kur pataikįs, tik kuris bus nužiūrėtas nepildantis priedermės savo užsiėmimo, ar kitaip kaip nusikaltęs.

*

// **Caro Romanovų** kilmės 300 metų viešpatavimo Rusijoje sukaktuvės būsią apvaikščiojamos 21 vasario (sen. kal.). Tą dieną nedirbs ir fabrikos, o darbininkams ketinama surengti paskaitos ir dalyti tam tikras kningutes ir tt. Kaslink apgarsinimo amnistijos ar nors sutrumpinimo bausmės kaliniams nieko tikro negirdėti, nors Peterburge dikčiai apie tai kalbama.

*

// **„Lietuviškai-vokiškas savaitraštis".** Štai gavome pirmuosius NN „L.-V. S.", kuris išeina Tilžėje, Prūsuose. Kaip matyti iš tilpusių tuose NN straipsnelių, laikraštis visai švarus ir jei panašiai bus leidžiamas ir toliaus, tai dikčiai prisidės prie pakėlimo lietuvystės Prūsijoj, nes, kaip tenka sužinoti, lietuvių atgijimas Prūsijoj smarkiai eina pirmyn, bet kiti visai nemoka lietuviškai, arba moka visai menkai, tai „L.-V. S." bus jiems lietuviško kalbos rankvedžiu ir kartu suteiks žinias apie Lietuvą, lietuvius ir jų raštiją; viskas jame spausdinama vokiškoj ir lietuviškoj kalbose.

Štai kas pasakyta pradiniame numeryj: „Pasirūpinimas lietuvių kalba ir tautybe eina gyvyn. Matoma, jog ne tiktai daug gimusių lietuvių iš apšviestesniųjų luomų pajaučia reikalingumą su savo prabočių kalba arčiau susipažinti, į jos gilmes nusileisti ir tose bemiegančiaisiais brangumynais naudoties, bet ir tūlas vokietys, tarpe tos „mirštančios" tautos begyvenąs ir su ja apsieiti turįs, del jos moksliškosios svarbos ją išmokti geidžia... Kas su lietuvių kalba, kokia ji šiandien yra, susipažinti nori, privalo josios naujaja raštija naudoties ir geresniuosius lietuviškus laikraščius skaityti. Bet nevisiems tai bus galima...

Męs todel esame apsiėmę tą atsiradusią spragą atpildyti, leisdami „L.-V. S".

Jame męs talpinsime: ištisus straipsnius arba ištaraukas iš geresniųjų lietuviškų laikraščių ir šiaip raštų, lietuviškos poezijos, mįslių, priežodžių ir taip toliau... Kur reikalinga, paduosime paaiškinimus ir šiaip lietuvių kalbą paliečiamas žinias... Dėsime straipsnius, kuriuose gyvai atspindėtų lietuvių tautos gyvenimas visose jos apgyventose šalyse—Prūsijoj, Didžiojoj Lietuvoj, Amerikoj ir tt..."

Laikraštėlis mažas, bet su laiku mano jis padidėti; kaina metams — $1.50; adresas: Hohe str., N78, Tilsit, Ostpr.

*

// **„Pirmyn"**, kaip praneša „Laisvė" bus leidžiamas Baltimorėj, Md., o ne Minersvillėj, Pa.; jau ir vieta esanti pasamdyta.

*

// **„Ateitis".** Jau pasirodė atskiroj kningoj, ėjęs pirmiau kartu su „Draugija". Katalikiškos moksleivijos laikraštis „Ateitis", leidžiamas ir redaguojamas kun. A. Dambrausko Kaune. Laikraštis turi gan gražią išvaizdą, dikčiai storas ir turiningas. Jame telpa įvairaus turinio straipsniai, kaip iš dailiosios literatūros, taip ir filosofiški; taipgi folkloro dalykai ir daug iš moksleivijos gyvenimo.

Politikos savaite

AMERIKA.

Filipinų Salų gyventojai, kaip žinoma, iki šiam laikui neturi savyvaldos ir valdomi pasiųstais iš Washingtono valdžios atstovais.

Dar nesenai prezidentas Taftas pasakė, kad **pavojinga** duoti savyvaldą Filipinų gyventojams, nes jie dar prie jos nepriaugo.

Vienok demokratai, kartu su išrinktu prezidentu Wilsonu mano visai priešingai ir jau rengia bilių, kuris suteiktų Filipinų salų gyventojams pilną savyvaldą. Tuom jie mano sustabdyti nuolatines riaušes ant šitomis salomis.

— Senatas 47 balsais prieš 23 priėmė bilių, pagal kurio Suv. Valst. **prezidentas užims vietą laike 6 metų**, bet **galės būti tik vieną tarnystą.** Biliaus sumanytoju buvo senatorius Work; už bilių balsavo visi senatoriai-demokratai. Tas bilius eis dabar į atstovų rūmą. Atstovai-demokratai, be abejonės, balsuos už vieno termino prezidentystę. Yra tokių, kurie nepritaria pasiilgimui prezidento tarnystos laiko; bet dauguma, norėdama užkenkti Roosevelt'o siekiams, stengias, nors su mažomis permainomis priimti bilių.

Jei kongresas priims bilių, tai bus dar reikalinga, kad ji patvirtintų ¾ visų valstijų, o tada jau bilius liks įstatu.

MEKSIKA.

Meksikoje eina baisųs sumišimai; kova tarp gen. Diaz ir prez. Madero; užmuštas gen. Bern. Reyes, kuris norėjo suareštuoti prez. Madero; Mexiko City revoliucionierių rankose.

BALKANŲ KARĖ.

Vasario 3. po dviejų mėnesių pertraukos 7 val. vakare prasidėjo vėl karė tarp Balkanų koalicijos ir Turkijos.

Su neapsakomu smarkumu buvo pradėtas Adrionopolio bombardavimas; tuom pačiu laiku prasidėj mūšis prie Čataldžos, kur yra apie 300000 bulgarų kareivių.

Apart to vasario 4. prasidėjo tarpe turkų ir bulgarų mūšis Galipolio pussalyj. Netoli miesto Galipoli laike dviejų dienų ėjo karšta kova, ir bulgarai visur pilnai išlaimėjo. Turkai anot jų valdžios pranešimmo, prarado tame mūšyje virš 5,000 kareivių; bulgarai gi apie 300. Bulgarai siaučia Marmuro jūrės pakraščiais ir viską be pasigailėjimo naikina — paveikslan, apleisdami miestą Rodosto, jie sunaikino visus kareiviškus namus. Turkų kareivių ant šito pussalio buvę apie 70,000. Užėmę Galipolio pussalį, bulgarai mano suteikti progą Graikijos laivynui per Dardanelius ineiti į Marmuro jūrę, kad bambarduoti Konstantinopolį.

Už dienos-kitos tur pasiduoti Adrianopolis, nes jis yra apsuptas iš visų pusių ir smarkiai bombarduojamas; daugelyje vietų miestas dega. Adrianopolyj turkai turi 40,000 kareivių, priešų — serbų ir bulgarų, kurie apsupo ir naikina miestą yra 200,000 kareivių.

Puolus Adrianopoliui turkai greit bus priversti prašyti santaikos, bet bulgarai ir serbai yra pasiryžę, pergalėjus turkus Adrianopolyj ir prie Čataldžos patraukti ant Konstantinopolio. Kaip pranešama iš pusiauoficiališkų šaltinių, Balkanų koalicija galutinai yra nutarusi visai prąšalinti turkus iš Europos.

Miestas Skutari, kaip pranešama iš Londono, galų-gale turėjo pasiduoti, nekurių gi laikraščių sako, kad galutinai jis dar nepaimtas. Kaslink miesto Uskub, kurį serbai buvo užkariavę, tai 30,000 Albanijos kareivių artinas prie jo, kad paimti jį į savo rankas.

Turkai, kaip iš visko galima spręsti, galutinai yra nustoję vilties ant kokio-nors išlaimėjimo; jie yra pasiryžę priimti visus koalicijos reikalavimus, ypač kad tarpe kareivių siaučia betvarkė, o valstijos išdas galutinai jau ištuštėjo. Turkijos valdžia jaučia, kad trumpame laike jai reiks prašyti atnaujinimo santaikos taryb̨u, taigi ji nekuriam laikui sulaikė Londone vyriausį taikos konferencijos ingaliotinį Rešad Pašą. Kiti gi ingaliotiniai, kaip turkų, taip ir koalicijos, jau virš savaitės kaip apleido Londoną.

Kaip pranešama, nuo vasario 11 buvęs didžiausis viziris Hakki Paša vasario 11. važiuoja Londonan, kad atnaujinti taikos konferenciją ir pasistengti užbaigti karę.

Vyriausias magometonų kuningas Šeik-Ul-Islam išleido atsišaukimą, kviesdamas turkus į „šventą" karę prieš krikščionis.

Paskutinės žinios skelbia, kad 80,000 albaniečių po vadovyste Austrijos oficierių traukia priešais koalicijos kariuomenę ir būk jau prie upės Dibros turėjo su serbais susirėmimą.

BULGARIJA.

Bulgarijos valdžia pranešė, kad Adrianopolis už kelių dienų tur būti paimtu, nors tam reiktų paaukauti daug savo kareivių. Bulgarai žino, kad puolus tam miestui, Turkija bus priversta priimti visas jų paduotas taikos išlygas.

Prieš karės atsinaujinimui bulgarų valdžia pranešė, kad jokis korespondentas negalės būti arti kariuomenės laike Adrianopolio bombardavimo.

Kaslink Rumunijos, tai Bulgarija jokiu būdu neužbaigia su ja tarybų; Rumunijos valdžia galutinai mobilizuoja savo kareiviją,

ir visos valstijos įstaigos liko pavestos karės ministerijai. Laikraščiams prisakyta negarsinti žinių apie Bulgarijos kareivijos žingsnius.

AUSTRIJA.

Austrijos valdžia ne tiktai neatleidžia pašauktų keli mėnesiai atgal į kariuomenės eiles rezervistų, bet tvirtina savo kariuomenę tolyn.

Pirmose vasario dienose 300000 Austrijos kareivių pilnoj tvarkoj stovėjo Bosnijoj; šitie kareiviai yra pasirengę kiekvienoj valandoj patraukti ant Serbijos bei Juodkalnijos Galicijoj turi Austrija sutraukusi apie 500,000 kareivių, idant, užpuolus rusams, duoti atsakantį atspirtį. Galop apie 300,000 Austrijos kareivių yra pastatyta įvairiose vietose palei Francijos rubežiaus.

Žinoma, Austrijos valdžia, kiek matyti iš europinių laikraščių, visai nenori pradėti karės ir, tartum stengias įvykdinti Europoje taiką, bet ji nemano niekam nusileisti ir, iškilus konfliktui su Rusija ar Serbija, yra pasiryžusi stoti į aštrią kovą.

VOKIETIJA.

Nors Vokietijos kariuomenė yra atsakančioj tvarkoj ir kareivių skaitlius siekia stebėtinai augšto skaitliaus, tačiaus valdžia visokiais būdais stengiasi vengti karės, nes nelabai pasitiki ant pergalėjimo, o ir savo valstijoj jaučia neramumą.

Šiose dienose Peterburgan pribuvo iš Vokietijos kuningaikštis Hohenlohe, kad patarpininkauti tarpe Rusijos ir Austrijos, nes, iškilus karei tarp tųdviejų, kiltų europeiška karė, kuri atneštų daug nelaimių. Žinoma, Vokietija stoja už tarpininkę, pritariant Austrijai. Kiek bus pasekmingata tarpininkystė, matysim toliaus. Dabar-gi visos valstijos laukia užsibaigimo Balkanų karės ir, įvykus tęnai santaikai, tur-būt pranyks ir europeiškos karės šmėkla.

RUSIJA.

Rusija ir Francija užtikrina Graikijos ir Juodkalnijos valdžiom, jei jiedvi užims Janiną ir Skutari, tai tie miestai ir turės jiedviem priklausyt. Čia, matomai Rusija, pasižada, reikalui esant, prigelbėti Graikijai ir Juodkalnijai.

JAPONIJA IR RUSIJA.

Nuo laiko karės su Rusija Japonija stengiasi likti didžiausia spėka Azijoj. Pasiekimui to viso Japonija kiek galėdama stiprina savo laivyną ir kariuomenę ir kartu mano šiokiu ar tokiu būdu užgrobti naujus žemės plotus, idant dar daugiau praplėtus savo rubežius. Ji nepasiganėdino Koreja — ji nori užimti pietinę Mandžuriją ir dalį Mongolijos; bet stoti kovon negeistina, nes yra dikčiai pavargusi.

Rusija gi taipgi senai galanda dantis ant Mandžurijos ir Mongolijos; vienok po karei su Japonija ji persitikrino, kad tas jai nepasiektinas dalykas.

Taigi Japonija ir Rusija sumanė, kad vietoj kariauti viena su antra, reikia eiti išvien. Jiedvi slaptai, po ilgų tarybų, susitaikė ir nutarė pasidalinti Chinijos žemėmis, o taipgi pasižadėjo padėti viena antrai atsilaikyti, jei koki-nors valstija užprotestuotų šitokiam sumanymui. Bet Anglija yra santaikoj su Rusija ir turi akį atkreipus į Vokietiją ir nesiims tam trukdyti; taipgi Francija. Vokietija vėlgi užimta Francija ir Anglija ir neturi laiko kišties į Chinijos dalykus. Lieka tik Suv. Am. Valstijos, kurios ikišiol mažą turėjo intekmę Chinijoj, bet dabar S. V. valdžia mano atkreipti į ją savo akį, nes Amerikos kapitalistai norėtų išnaudoti tą kraštą, įveždami savo išdirbinius ir išveždami neapdirbtas prekes, o jei Chinija papuls po Rusijos ir Japonijos intekmės, tai Amerika negalės jau pritilpti.

Iš Visur.

× **Sumišimas Neapolyj.** Vasario 3. buvo iškilęs sukilimas gyventojų priešais mokesnius. Liko sunaikinta daug namų ir sumušta daug policmonų ir kareivių. Policija suareštavo keletą šimtų dalyvavusių sumišime. Kareiviai nešaudė į sukilusią minią, nes bijojosi tuom iššaukti revoliuciją.

Darbininkai nutarė iššaukti streiką, kaipo protestą prieš uždėjimą naujų mokesčių ant valgomų daiktų.

× **Popiežius serga.** Popiežiaus Pijaus X. sveikata paskutiniu laiku labai sumenkėjo. Jo gydytojas pataria jam nepriimti nieko ant audijencijos.

× **Mirė Abisinijos karalius.** Šiose dienose mirė Abisinijos (Afrikoje) karalius Menelikas; jo vietą užėmė jo giminaitis.

× **Aplink Paryžių,** kaip pranešama nuo vasario 6., visur matosi žydinti žolynai; miesto pakraščiuose sužydo net rhododendronai (padabinimo krūmeliai), kurie kitais metais žydėdavo du mėnesiu paskiaus. Normandijojo ir Britane medžių pumpurai jau pradėjo skleisties.

× **Išliko nuo mirties.** Fooshow, Chinija. Vasario 4. buvo mesta bomba į gatve einantį vietinį gubernatorių. Dvidešimts arti jo buvusių žmonių liko sudraskyta, bet jis liko visai nesužeistas ir patsai net sučiupo metusį bombą piktadarį.

× **Anglijos sufragistės.** Londonas. Kaip žinome Anglijos sufragistės, ypač Londono miesto, sukelė maištą. Mat, jos supyko, kad Anglijos premieras Askvit'as atsiėmė atgal iš atstovų palatos bilių apie suteikimą moterims lygių teisių. Sufragistės darė viską, ką tik galima daryti — kur tiktai galėjo daužė langus, naikino laiškų dėžutes, siuntė ministeriams laiškus, kurie, praplėšus, sprogdavo.

Areštuojant, daro baisų pasipriešinimą, panaudodamos apsigynimui net dantis ir nagus. Labai daug sufragisčių nubausta; jos nutarė nepaliauti kovojusios už savo teises.

× **Žemės drebėjimas.** Konstantinopolis. Paskutinios sausio mėn. dienose čia apsireiškė gan smarkus žemės drebėjimas; daug net namų apgriuvo.

Ministeriai atsistatydino. Christianija, Norvegija. Šiose dienose, kaip pranešama, rezignavo visa Norvegijos ministerija; priežastis tame, kad laike paskutinių rinkiimų valdžios šalininkai buvo visai sumušti.

× **Užmušė 90 žmonių.** Manila, Filipinų salos. Amerikos leitenantas su savo kareiviais nesenai čia iššūdė 90 žmonių, neva žmogžūdžių.

× **Anglijos darbininkai.** Londonas. Taip vadinamas darbo partijos kongresas nesenai priėmė rezoliuciją, kur reikalaujama, kad visi Anglijos darbininkai neturi daugiau dirbti kaip 8 val. į dieną. Kovo mėn. Darbo partija išsiuntinės visiems darbdaviams pranešimus, kad balandžio pabaigoj Darbo partijos nariai-darbininkai mes darbą, jei tik darbdaviai nesutiks ant 8 valandų darbo dienos. Reik atminti, kad toje partijoje yra apie 3 millionus darbininkų.

Apart to kongresas nutarė, kad žemė, geležinkeliai, kasyklos ir kanalai tur likti valstybės savastimi.

× **Ispanijos pasiuntinys pas popiežių.** Roma. Vasario 5. naujas Ispanijos ambasadorius Vatikane Planchon apsilankė pas popiežių Pijų X. Šita vieta buvo neužimta nuo pavasario 1910 m., kada sulig Ispanijos premiero Kanalėjaus reikalavimo, susinešimai su Vatikanu buvo pertraukti. Kaip priėmimo salėje, taip ir popiežiaus privatiškuose kambariuose, ambasadorius ilgai kalbėjosi su Piju X. Paskui jis atlankė popiežiaus sekretorių kard. Merry del Val.

× **Chinija užtraukė paskolą.** Pekinas. Chinų finansų ministeris vasario 5. inteikė laiškus šešių valstijų bankieriams kaslink paskolos Chinijai sumoje 125,000,000 dolerių.

× **Rytų Bengalijoj** (Azija) dviem savo draugais užmušas Debengrados, vienas iš vyriausių vadų Indijos revoliucijoniškos partijos; mat jį intarė susinešimuose su policija.

× **Pigus kelias per Atlantiką.** Hamburg. Vokietijos ir Holandijos garlaivių kompanijos vasario 6. pagarsino, kad kaina bilietų 3-ios klasės iš Europos į Kanadą bus sumažinta iki 30 dol. (vietoj 40 dol.). Čion ineis ir linija nuo Triesto (Austrija) iki Montrealio.

× **Orlaiviai Chinijoj.** Chinų respublikos prezidentas galutinai sumanė sutverti atsakantį skaitlių orlaivių ir įvesti tam tikras orlaivystės mokyklas; visą dalyko sutvarkymą jis mano perduoti specialistams iš Francijos.

× **Buvęs Portugalijos karalius** Manuelis, kaip pranešama iš Londono, vasario 4. atėjo į vieną restoraną, kur visi neturį darbo ir šiaip valkatos gali gauti pietus už 2 centu, pareikalavo sau pietus, kuriuos valgė su stebėtinu apetitu.

× **Nauja sutartis.** Urga, Azija. Šiose dienose tapo užverta sutartis tarpe Tybeto ir Mongolijos. Dalai-lama (viršiausis budizmo dvasiškus) palaimino tų kraštų atstovus, kurių triūsu liko užverta šita sutartis ir pranašauja didžią ateitį Tybetui ir Mongolijai. Tuodu kraštu pasižada suvienytomis jėgomis platinti budizmą ir palaikyti vieną antrą ištikus karei; taipgi sutaria prekystės dalykuose eiti išvien.

Iš Lietuvos.

Iš mokyklų ir mokytojų gyvenimo. Į Mosėdžio vasč. mokyklą paskirtas Aleksandr Zikov vyresnysis Skuodo valsč. mokyklos mokytojas.

Į Skuodo m—lą paskirtas jo brolis Ivan Zikov iš Truikinų (Aleksandrijos) m—los.

Į Truikinų m—lą paskirtas Borovskis iš Kalvarijos (Šarnelės) m—los.

Šarnelėje tuomi tarpu buvo liuosa vieta.

Į Darbėnų m—lą paskirtas vyresniuoju m—ju Bronovicki iš Budrių m—los, Kartenos val.

Į Budrių m—lą p askirtas m—jas Mainič, rusas, nė žodžio nemokąs lietuviškai iš Gardino gub.

Į Ginteliškės m—lą, kur nuo senai mokytojauja lietuvis mokytojas paskirtas jam pagelbininkas, rusas.

Į Platelių val. m—lą taip-pat rusas pagelbininkas paskirtas.

Į Šilainių naujai atidengtą m—lą (Krakių val. Kauno pav.) paskirtas m—jas Užupis, buvęs Šimaičių (Reseinių aps.) val. m—los pagelbininkas.

Į Kauno gub. pradedamąsias mokyklas išsiuntinėtas direktoriaus cirkuliaras rinkti aukų 300 metų Romanovų giminės viešpatavimo pamiuėjimui statomai cerkvei Petrapilyj. Tarp-kito ko cirkuliare įsakyta, kad galima rinkti aukų ir iš mokinių, tik be jokio spaudimo iš mokytojų pusės, nes, anot, cirkuliaro žodžių, pati dalyko svarba reikalaujanti, kad skatikai plauktų ne iš prievartos, bet nuo širdies. Vienok iš cirkuliaro tono ir sudėjimo matyti, kad be aukų mokytojas negali pasirodyt, nors mokiniai gal ir visiškai nebenorėtų jų duoti.

(„Mokykla".)

SUVALKAI. Atidengė Čenstakavos historiją. Atidavė teisman Macochą ir manė, kad viskas užbaigta.

Bet pasirodė, kad tai tik pradžia.

Kitas Macocho pasekėjas atsirado Suvalkuose. Kuningas Antanas Šlamas, dabar jau kalėjime ir todel tas, kas čia rašoma, ne pasaka, bet tikra tiesa.

Kuningas pradėjo savo tarnystą vikarų Utėnoje, Kaun gub., kame tai prasikalto ir pabėgo Amerikon, kur, prisidengęs svetimomis pavardėmis, dų sykiu apsivedė. Įgydamas tokiu būdu turtus, Šlamas du metai tam atgal pagrįžo Rusijon, ir čia, pasivadinęs save Ruta, apsivedė tretį kartą. Nusipirko dvarą ir apsigyveno ramiai ir laimingai.

Apie dvi žmonas, paliktas juomi Amerikoje, jis nieko negirdėjo. O trečioji žmona Kedainių odininko duktė, taip-gi nemanė, kad jos vyras visupirma kuningas, o antra — tripatis.

Bet štai brolis, su kuriuomi Ruta susipyko, išdavė jį. Parašė danešimą ir viskas užbaigta. Teisingiau sakant prasidėjo kuningo Šlamo tragedija. Dalyką ištyrė ir, kuomet užšitikrino, jog danešimas teisingas, kun. Šlamą areštavo ir pasodino kalėjiman.

Tą dalyką tardant pasirodė, kad Ruta savo sūnų, gimusi iš paskutiniosios žmonos, pakrikštijo sulig kalvinų apeigomis, nors patsai suspėjo priimti stačiatikystę.

Laukiama didelė byla. **B.**

JONIŠKIS, Šiaulių apsk. Prieš nekurį laiką čia susilošė baisi drama. Dalykas atsitiko taip.

Tūlas ūkininkas, pardavęs Joniškyje prekių už 400 rublių, grįžo su savo duktere namo. Palei Plikiškius juos užpuolė plėšikai. Manydami, kad piningai pas tėvą, jie pastaraįį papjovė ir ėmė kraty ti jo kišenes; duktė-gi tuomi laiku paspruko ir nubėgo pas gyvenantį netoli girios sargą, kame sargo žmona ją labai mandagiai priėmė ir paguldė šaliniame kambarėlyje vienon lovon su savo dukrele. Namiškė neužilgo užmigo, bet viešnia, po pergyvento, negalėjo nei akių sumerkti. Pirmai valandai išmušus kaszin-kas pasibeldė į duris ir, šeimininkei jas atidarius, kambarin įėjo jos du sūnu.

— Kad tave šimts velnių patrauktų, — piktai prabilo vienas iš sūnų, — papjovėme veltui, — piningų neradome!...

— Tylėk, piningai čia! — atsakė šeimininkė, rodydama į kambarį, kame gulėjo abi mergaiti.

Viešniai ir plaukai ant galvos pasistatė, išgirdus tokią kalbą. Ji pusplikė iššoko iš lovos, pribėgo prie lango išgrudo jį (laimė, kad jis nestipriai laikėsi) ir iššoko laukan.

Broliai, truputį palaukę, įėjo kambarin ir, prisiartinę prie lovos nudūrė savo seserį; mat motina užmiršo jiems pasakyti, kad ji kambarėlyje guli.

Išsprukusioji pro langą nubėgo Joniškin ir pranešė apie viską policijai, kuri tuoj suareštavo žmogžūdžius. **Joniškietis.**

(„Rygos Naujienos".)

Nauja lietuvių draugija. Vid. reikalų ministerija patvirtino Vilniaus lietuvių katalikų tarnaičių draugiją vardu „Šv. Zitos draugija".

Naujos mokyklos. Panevėžio apskrityj po naujųjų metų bus atidarytos šios naujos mokyklos: Žibartuose (Krekenavos valsč.), Salotyse, Girsuduose (mergaičių), Upytėje (mergaičių), Pasvalyje mergaičių) ir Rozaline (mergaičių).

Naujos draugijos. Patvirtinti įstatai šių naujų ūkio būrelių Kauno gubernijoje: Akmenės, Baisogalos, Pavandenio, Šiaulių ir Vevirženų.

Taip-pat patvirtintos: Baisogalos vartotojų draugija ir Dusėtų ugnagesių draugija.

Biržuose ir Mažeikuose atidaromos savytarpės paskolos draugijos.

Vidaus reikalų ministeris patvirtino Kauno lietuvių jaunimo draugijos įstatus.

KUČIŪNAI. Seinų apskričio, Beržininkų valsč. Gražios vietos toj Dzūkijoj; visas plotas lyg įsisiūbavusi, įsivilniavusi jūra. Kalnai, pakalnės, kalvos, lomos... Dažnai pasitaiko maži ežerėliai. Visur daugybė akmenų; paplentėmis jie nuristi, sunaudoti, o toliau nuo plento eina laukai vienų pilkų akmenėlių. Reginiai gražus, bet perdaug vienodi: išsidraikę kaimeliai, ir ūkiai-vienasėdžiai retai pasitaiko. Gyventojai, rodos, suvargę: apie trobas retai kur pamatysi vaisinį sodą, ar daugiau medžių; patis trobėsiai žemi, pašliję, gričių langai maži, tamsus, užrūkę.

Taip atrodo Dzūkija, taip atrodo Kučiūnų kaimas. **Pr. Vs.**

JONIŠKIS, Vilniaus gub. Eina gandas, kad lenkai padavę vyskupijos valdytojui skundą ant savo klebono už tai, kad jis įvedęs bažnyčion lietuvių pamaldas ir apskritai platinęs „litvą" po visą parapiją. Tiek daug jie kentėję ir kalėjime sėdėję, tačiau „litva" platinas ir platinaš ir tai vis del klebono kaltybės.

PIEVĖNAI, Telšių apskr. Mūsų kampelis paskendęs girtuokliavime ir peštynėse. Reti metai praeina be užmušimų. Štai ir pernai gruodžio mėn. vaikinai išsigėrę ėmė mušties tarp savęs. Vieną taip primušė, kad tas dabar guli lovoje, o antrą į kelintą dieną rado užmuštą dirvoje, visa galva sudaužyta. Kaltininkai susekti ir suimti. **K.**

(„Viltis".)

PAKUONIS, Marijampolės ap. Pasinaudojęs Kalėdų šventėmis, parvykau savo šventajin kraštan. Nors esu užaugęs gretimoj parapijoj, vienok ligšiol dar nebuvo man lemta matyti Pakuonio.

Kelionę turėjau sunkią. Apie Pakuonį, mat, laukų esama gerų (smiltynų čia nematysi), todel kelias nuo plento (kokie 4—5 varstai) dabar bemaž neišbredamas. Bet žmonių, matyt, čia pasiturima gražiai. Tik gaila, kad dideli tokios gražios žemės plotai dvarininkų (lenkų ir vokiečių) rankose. Girdėjau, kad dviejų dvarininkų (Gustaičio ir Varkalos) čia esame ir lietuvių.

Pats Pakuonis nieko ypatingo. Yra tai paprasčiausias bažnytkiemis, dabar visas paskendęs purvuose, turįs (be bažnyčios su dviem kuningais) valsčiaus raštinę, liaudies mokyklą, monopolį ir apie keturias aludes. Girdėjau, kad visos svaiginamųjų gėrimų įstaigos parduodančios tų gardumynų už kokią 30 tūkstančių rublių per metus. Matyt, pakuoniečiai gerai siurbia rudąjį alutį ir „baltakę". Juk Pakuonio parapija neperdidžiausia, o pašaliečių maža kas čia ateina, taigi tuos tūkstančius tenka sukrauti pakuoniečiams. Nenoromis ėmiau sau galvoti: kad jųs, vargšai žmonelės, tų piningų, kuriuos sukraujate gertuvėse, bent pusę pašvęstumėte naudingiems dalykams, tai netik Pakuonyje turėtumėte akmenimis grįstas gatves, bet ir visi jūsų keliai galėtų virsti plentais ir nereiktų jums tokis baisus purvas braidžioti. Bet pakuoniečių turbūt manoma kitaip. **M. J.**

Iš Alvito padangės. Alvito apylinkėje susitvėrė lenkų dvarininkų draugija, išsirinkusi sau pirmininku p. Saleri — Šiaudiniškio dvarponį. Draugija kaip draugija — nieko blogo tame; renkasi, svarsto bendrai savo reikalus, rodos taip ir turėtų būti. Tik deja, šiemet tie poneliai, trokšdami savo ūkius augštyn iškelti, nutarė savo darbininkams naujas išlygas pastatyti, būtent: panaikinti kiaulių ir avių ganevą; už avį primokėti po 4 rub. 50 kap., o kiaučms aptverti užgardį ir duoti šiek-tiek pelų pašarui vasaros metu. Nutarta — padaryta. Per akamonus ir kemerius apskelbė savo darbininkams naujas sąlygas. Darbininkai, tą užgirdę, nusiminė; šiandien viskas žymiai pabrango: apsirėdymas, apavimas, valgis, visoks daiktas, o čion algą mažina (nes avis darbininkui duodavo vidutinio pelno 7 ar 8 rub. metams, o dabar siūlo tik 4 r. 50 kap. už avį). Kiaules uždarius į tvartą, taipgi mažiau bus naudos, reikės prie pelų da priedo pridėti, kurio dvaras nežada duoti. Šviesesni darbininkai, prigulintieji prie Krikščionių Darbininkų Draugijos, buvo padarę susirinkimą, kad pasikalbėjus ir apsvarsčius savo vargus. Kadangi tame susirinkime dalyvavo ir kuningas, kuris pasiskubino darbininkus paguosti ir suraminti, tai ponai tuoj pasiskubino jį apskųsti ir gubernatoriui ir vyskupui. Bet veltui, turbūt, tasai skundas, nes kuningas nieko blogo nekalbėjo.

Darbininkas buvęs susirinkime.

A. a. Kazys Kalinauskas. RADZIUŠKĖS, Mockavos valsč., Suv. apskr. Groudžio 9 d. Radziuškių sodžiuje numirė vaikinas, Kazys Kalinauskas, kuris išgulėjo 13 metų ant patalo, negalėdamas nė sėdėti kitaip, kaip tik pasirėmęs ant alkūnės. Tačiau jis pasižymėjo nepaprastu darbštumu. Jisai dirbdavo visokius rankų darbus, būtent: įrišdinėdavo kningas, taisydavo smuikus, armonikus, iš medžio iškaptuodavo visokius dailius daiktus ir tt.

Taipgi mylėdavo kningas ir

laikraščius, rašinėdavo į juos žinutes, straipsnelius, kartais net eilutes; pasirašinėdavo Vytauto Ainis ir kitaip. Ir nemanė dar velionis skirties su šio pasaulio vargais, ketino dar daug dirbti, tačiau užgijus ant kūno žaizdoms, pasidarė blogiau ir pasirgęs labai sunkiai, aprūpintas Šv. Sakramentais, atidavė Dievui dūšią, baigdamas 25 metus amž.

Radziuškinis.

VILNIUS. Vidaus reikalų ministerija patvirtino lietuvių švietimo draugiją „Rytą''. Draugijos veikimo vieta — visa Vilniaus gubernija. Draugija gali steigti savo skyrius, mokyklas, kursus ir tt.

LYDA, Vilniaus gub. Koniušionių sodžius turįs savo žemėje kreidos sluogsnių. Tą kreidą valstiečiai parduoda žydams į Lydą už 60—80 kapeikų vežimą. Toks vežimas sveria 25 iki 30 pūdų. Žydai gi perka tik džiovintą ir išvalytą kreidą. Valstietis gi, kol pritaisys 5 tokios išvalytos, pardavimui tinkamos, kreidos vežimus, sugaišta kelias dienas ir turi dar paskui pristatyti už 20 varstų į Lydos miestelį. Žydai gi parduoda tuoj tą pačią kreidą po 9 ligi 12 kapeikų pūdą. Indomu, kodel neatsiranda kokio šviesesnio žmogaus, kuris išaiškintų valstiečiams, kaip jie savo turtą ir darbą už niekus atiduoda.

SINTAUTAI, Naumiesčio aps. Sintautiečiai buvo nutarę inkūrti tris mokyklas, bet teinkūrė tik dvi. Vietinė Sintautų mokykla erdvi, telpa daugiau šimto mokinių, bet dabar esąs paliepimas, kad nebūtų vienoje liaudies mokykloje daugiau 60 vaikų.

Būtų gera, kad mūsų žmonės pasirūpintų inkūrti dviklasę mokyklą. Buvo tasai dalykas net ir svarstomas, bet tuo tarpu liko rėkanių viršus.

Sodybietis.

BAISOGALA, Šiaulių apskr. Miestelis nedidelis. Visa prekyba buvo žydų rankose, bet dabar jau atidaryta ir vartotojų sankrova, kuriai neblogai sekasi. Daugiausia triūso padėjo p. Komarienė.

Šnikotis.

DUSĖTAI, Kauno gub. Dusėtuose yra Vartotojų Draugija ir kelios pradedamosios mokyklos, o taipogi statoma namai, kur bus keturklasė mokykla.

Dusėtų bažnyčia geroje tvarkoje, daugelis dusėtiškių yra apsišvietusių, bet daug yra dar ir tokių, kurie žydams skvernus bučiuoja, prašydami degtinės.

Ignas Lapenis.

DAMBAVA, Kauno gub. Dambavos Ūkininkų Draugija jau pabaigė statyti garinį malūną ir malūnas jau pradėjo veikti.

Kazimieras Pronckietis

Tai tau Amerika! 1) J. Lišauskas iš Gražiškių par., Vilkav. ap., atsiėmęs nuo savo brolio dalį, leidosi Amerikon. Einant slapta per sieną nušovė pasienio kareiviai—Kaupiškio kaime, Vištyčio parapijoje. b) Kits vėl iš Dzūkijos buvo atkeliavęs pasienin ir jau ketino peržengti laimės šalin, bet apsinakvojusį pas kokį tai ūkininką vadas apvogė ir paliko pliką ir basą. Tai tau ir Amerika!

2) Tolieriškių kaime, Pajevonio par., Vilkaviškio apskr., trįs merginos eidamos gulti pasiėmė kuragalių bei malkinių anglių, norėdamos prisišildyti miegamąją. Nuo tų anglių taip daug kilo smalkių, jog viena iš to mirė, o dvi vos atsipeikėjo. Toki užgaravimai gana dažnai atsitinka.

Tūnas.

Kauno gub. daugelis žmonių arė laukus ligi 20 gruodžio (s. st.) vadinasi ligi šalčių.

VILNIUS. Nesenai Vilniuje užmušta turkas. Tuoj po užmušimo suimta du kazoku, kurie neužilgo išdavė dar tris kazokus.

(„Šaltinis''.)

Iš Rusijos.

Valstybės Taryba vasario 6. atmetė projektą, anot kurio moteris turėtų teisę užsiimti advokatystės praktika; 84 balsai buvo paduoti prieš tą sumanymą, o 66 už. Žymesnieji Rusijos advokatai ir liberališkoji publika labai prijautė, bet senesnieji valdininkai kartu su teisių ministeriu yra griežtai priešingi praplatinimui moterims teisių.

Kareiviams. Nuo 1913 m. pradės veikti naujas įstatymas apie kareivio šeimynos sušelpimą. Grįžusieji iš tarnystos ir negalintieji darbo dirbti kareiviai ligšiol gaudavo pašalpos nuo 36 iki 96 r. Sulig naujo įstatymo pašalpos padidintos: pagal ligos sunkumo bus penkių rųšių pensija (pašalpa) — 30r., 66r., 168 r. ir 216 r. į metus. Kareiviai dar betarnaudami gavusieji kokią nepagydomą ligą paleisti namon turi teisę reikalauti sau pašalpos. Kareivių našlėms paskirta tokia pašalpa: 30 r., 46 r., 60 r. ir 84 r. Apskelbus mobilizaciją, šeimynoms, likusioms be darbininko, duodama yra pašalpa 68 svarų miltų, 10 sv. kruopų, 4 sv. druskos ir 1 sv. alyvos per mėnesį vienam žmogui.

Nepasisekė užpuolikams. Jaroslavlis. Ant našlės E. M. Kuznecovas, žinomo millionieriaus-fabrikanto žmonos užpuolė keturi vagis-žmogžudžiai. Šuraišioję visus namo tarnus, jos dukterį ir pačią Kuznecovą, grąsindami revolveriu, jie reikalavo nurodyti pinigus. Raišiojant Kuznecovą, ji vienam iš vagių perkando pirštą. Radę tik 150 r., jie užsipuolė kankinti jos dukterį, reikalaudami, kad ta nurodytų jiems motinos pinigus; vienok nieko daugiau neradę, greit pasislėpė. Antrą dieną policija sulaikė nesenai dirbusį tame name elektrotechniką, pas kurį kaip tik buvo perkąstas pirštas.

Fanatizmas. Lodzė. Laike pamaldų mariavitų maldnamyj vienа karšta katalikė, grobusi ant altoriaus pastatytą gipsinę vaikelio-Jezaus figurą, metė ant grindų, keikdama visokiais žodžiais; figura sutrupėjo į smulkius šmočiukus.

Miiršta iš bado drąsuolis. Ekaterinoslavl'is. Vietiniame laikraštyje nesenai tilpo šitokis laiškas vieno dalyvavusio rusų-japonų karėje kareivio Bielolipecko: „Turiu tris Jurgio kryžius, du medaliu ir devynes žaizdas, nuo kurių kenčiu baisias kančias; išgelbėjau savo kamandierių Gaideburovą, išgelbėjau vėliavą 232-ro Siberijos pulko, išgelbėjau Raudoną Kryžių, kur prigulėjo 4 daktarai, 8 feldšeriai, 22 seseri ir 42 tarnaiti. Gelbėkite, nedaleiskite mirti iš bado''.

Suareštavo vagių vadovus. Gruodžio pabaigoje Maskvoje buvo sušauktas generališkas visos Rusijos vagių atstovų susirinkimas, kuriame dalyvavo 11 vyrų ir 6 moterįs. Jie norėjo aptarti, kokiu būdu reik apiplėšti didžiausias krautuves ir šiaip piningуotas įstaigas Maskvoje ir Peterburge. Vietos susirinkimui buvo paskirtos geriausiuose Maskvos restorannose. Sužinoję apie tai detektivai ir slaptoji miesto policija, pasiryžo paimti tą vagių šaiką į savo rankas.

Nors apsupti vagįs norėjo pasipriešinti ir pasiliuosuoti, nors jie — kaip vyrai, taip ir moterįs parodė didžią savo spėką, bet galų-gale jie buvo priversti pasiduoti.

Kiek per tris metus apėjo. Gale 1912 metų į Maskvą pribuvo Rinčok Stepnov, kuris per tris metus apėjo pėkščias Europą, Aziją ir Afriką.

Vidaus dalykų ministeriu į vietą Makarovo liko paskirtas Černigovo gubernatorius, žinomas atžagareivis, N. A. Maklakovas.

Policijos žvėriškumas. Peterburgas. Dūmos atstovai Čcheidze ir Čchenkeli gavo iš Kaukazo pranešimą, kad laike vienų vestuvių, kur dalyvavo daug svečių, įsiveržė į namus žemsargiai, vadovaujant valdžios paskirtu seniūnu, ir be jokios priežasties užmušė nuotakos tėvą. Atstovai pareikalavo nuo augštesnės Kaukazo valdžios platesnių paaiškinimų.

Rektorių prašalino. Saratovas. Švietimo ministeris įsakė atsistatydinti Saratovo un-tatės rektoriui. Atsistatymo priežastis nežinoma.

Dentistų byla pasibaigė. Maskva. Pradžioje sausio buvo išneštas teismo nuosprendis apkaltintiesiems taip vadinamoje dentistų byloje, kur inėjo 186 kaltininkai. Jie, mat, išduodavo netikrus paliūdijimus ir mokslo laipsnių diplomus, suteikiančius teises būti tikrais dentistais. Šiton kompanijon prisidėjo tarp paprastų žmonių daug daktarų ir kitus mokslus baigusių ypatų.

Jie liko nubaustais kalėjimu nuo 4 iki 1 metų su atėmimu nekurių pilietiškų teisių; apart to kiti dar nubausti užmokėti nuo 17,000 iki 870 rublių; visi šitie piningai turi eiti ant labdaringų dalykų Smolensko gub. žemietijos.

Aukos kaliniams. Maskvoj per vieną dieną surinkta 22 tūkst. rublių naudai paliuosuojamų kalinių.

Permaina politikoje. Peterburgas. Žymus politikieriai kalba, kad greitu laiiku mano atsistatydinti karės ministeris Suchomlinovas, apšvietos — Kasso ir Sinodo oberprokuroras — Sableris. Vidurinėj valstybės politikoj atgysianti Stolypino dvasia.

Sarančiai. Tiflise kovai su sarančiais paskiirta 90,000 rub.; pernai sarančiai nuėdė 3000 deš.

Studentas užpuolė ant kuningo. Vilnius. Peterburgo un-tatės studentas Bitner laike išpažinties metėsi ant kuningo ir pradėjo jį smaugti šaukdamas: „Nesibijote Dievo!'' Tik-tik pasisekė išliuosuoti kuningą iš studento rankų. Pasirodo, kad tas studentas jau senai serga smagenų liga.

S-D. užklausimas. Soc.-dem. frakcija įnešė į Dūmą užklausimą kaslink paskutiniųjų saužudysčių Kytamaros kalėjime. Užklausimas užima 60 lapų.

Iš Amerikos.

Nori uždaryti saliūnus nuo 8 val. vakare iki 7 val. ryto. Minnesotos valstijos. legislataūroj paduotas bilius, kad saliūnai būtų uždaryti nuo 8 val. vak. iki 7 val. ryto.

Smarki ekspliozija. Havana, Kuba. Šiose dienose viename Havanos sandėlyj sprogo dynamitas; nuo kilusios ekspliozijos 11 žmonių buvo užmušta ir virš 100 sužeista. Sandėlis liko visai sunaikintas; nuostolių priskaitoma apie $500,000.

Didžiame gaisre, ištikusiame Sacramento, Cal., sudegė 4 žmonės, apie 15 sunkiai sužeista; iš tų keletas jokiu būdu negalės išgyti.

Pasikėsinimas ant Salvadoro prezidento. Vasario 4. nakties laiku užpuolė piktadariai ant Salvadoro prezidento Dr. Manuelio E. Araujo, norėdami jį užmušti; jam padarytos buvo kelios žaizdos; piktadariai suimti.

Lygios teisės moterims. Albany, N. Y. Valstijos legislatūra dauguma balsų — 128 prieš 5, priėmė bilių apie suteikimą moterims lygių teisių. Pagal įstatų bilius turi dar vienoj serijoj pereiti legislatūrą, o paskui turi būti užtvirtintas rinkikais referendumo keliu, nes tada tik bilius gali likti dalimi valstijos konstitucijos.

Debsą buvo suareštavę. Terre Haute, Ind. valdžia buvo suareštavusi Debsą, kuris buvo apkaltintas už aštrų kritikavimą teisių, teisėjų ir valdžios ir už aprašymą žiauraus apsiėjimo su kaliniais Leavenworth'o kalėjime. Uždėjus $1,000 kaucijos, jis liko paleistas.

Suv. Valstijų bankai. Artimiausias archimillionieriaus Morgano sandarbininkas Davidson prirodinėja, kad Suv. Valst. nėra ir negali būti pininginio trusto, nes čia apsireiškia ne koncentracija, bet pasidauginimas atskirų bankų.

Davidson paduoda gan indomias skaitlines. Francijoj randasi 27 bankai, Didžiojoj Britanijoj — 116, Vokietijoj — 500, o Suv. Valst. — net 25,000. Londone yra dešimtis bankų su pamatiniu kapitalu $200,000,000 kiekvienas; Paryžiuj tokių bankų tik keturi, Berline — penki, o New Yorke— trįs. Amerikos bankieriai, anot Davidsono, išsiskirsto į neprigulmingas grupes ir tokiu būdu, daro sau didesnę naudą, negu kraštui.

Morgano kompanija pataria kongresui dalyvauti kooperacijoj su jos piningiškomis įstaigomis, bet ne trukdyti joms. Priešingame karte gali nesusirasti piningų, reikalingų Suv. Valst. geležinkeliams, nes jų reikia apie $2,500,000,000 į metus.

Nubaudė agentą. Buffalo, N. Y. Laivakorčių agentas Kaz. Klukovski pardavė vienam lenkui laivakortę už 116 dol.; jis pasiuntė ją savo pačiai, kviesdamas ją atvažiuoti. Ta viską išpardavusi, leidos į kelionę, bet Rotterdame laivų kompanija jai išaikino, kad pas ją ne laivakortė, o tik spalvuota popiera.

Pirkėjas tos laivakortės, sužinojęs apie tą apgavystę, kreipėsi prie advokato, o tas į imigracijos biurą. Kaz. Klukovski tapo suareštuotas ir kaipo apgavikas nuteistas ant 14 mėnesių kalėjiman.

Atstovų palata, kaip pranešama iš Washingtono, prieėmė projektą kaslink pastatymo dviejų millionų vertės paminklą Abr. Linkolnui, buvusiam Suv. Valst. prezidentui (1861—1865).

Visuotina kareivystė. Washington, D. C. Karės ministerija projektuoja įvesti Suv. Valst. visuotiną kareiviavimą. Vienok tai nebus kareivyste, panaši esančiai Europos valstijose. Manoma, kad kiekvienas jaunas amerikietis pabaigęs mokslą keletą mėnesių turės pasimokint kareiviavimo, kad būti priruoštais apgynime savo tėvynės.

Amerikos Darbo Federacija išleido 13 kalbų atsišaukimą į darbininkus, dirbančius plieno trusto fabrikuose. Tikslas šito atsišaukimo — suorganizuoti darbininkus, idant, reikalui esant, stoti į kovą su savo išnaudotojais, apreiškiant visuotiną streiką.

Tarp ko kito šitame atsišaukime štai ką skaitome: „Artinasi streikų laikai geležies ir audimo fabrikuose ir skerdyklose. Šimtai tūkstančių darbininkų liks be darbo — tai bus didžiausi streikai Amerikoje, kokių dar pasaulėj nieks negirdėjo.

Kiekvieno imigranto yra priedermė, kaip savo, taip ir visų darbininkų klasės interesuose, pranešti savo draugams, gyvenantiems Europoje, kad jie dabar nevažiuotų Amerikon''.

Plieno trustas jau pakėlė darbininkams algas.

Kuningas apskundė vyskupą. Toronto, Canada. Kuningas Gram apskundė vyskupą Fallov'ą, reikalaudamas nuo jo $10,000 bausmės už apšmeižimą. Savo skundoj kuningas užmeta vyskupui, kam jis vadino jį „dutchman'u'', kam prašalino jį iš parapijos, kam grumojo išmėsti jį iš klebonijos ir tt.

Ančdėlis (akčyža) ant cukraus, kaip pranešama iš Washingtono atstovų rūmo, tur greitu laiku likti panaikintu. Jei tas įvyks, tai burokų auginimas ir įstaigos, surištos su cukraus išdirbimu, dikčiai puls. Iš cukraus ančdėlio valdžia paima $50,000,000; tuos piningus demokratai mano paimti padidinant mokesnį nuo pelno.

Krasa siunčia vaiką. Batavia, O. Čia tėvai indėję krepšiukan savo vaiką, atsakančiai aptaisė ir pasiuntė jį jo bobutei, kuri gyvena vienos mylios tolumo. Vaikas svėrė 11 svarų, ir už persiuntimą pareikalauta 15c. Siuntinys apdraustas ant 15 dol.

Gelžkelių streikas. Laukiamas streikas ant 54 pietų dalies Suv. Valstijų geležinkeliais. Senai jau yra vedamos tarybos darbininkų su kompanijomis, bet vis perniek; galop nutarta balsuoti, streikuoti, ar ne. Balsavimo rezultatas bus pagarsintas vasario 10., bet jau dabar matyt, kad didžioji dalis balsų paduodama už streiką. Užtat galima tikėties greitu laiku geležinkelių streiko.

Taftas profesorium. New Haven, Conn. Prezidentas Taftas likęs jurisprudencijos profesorium Yale'os universitatėje, gaus metinės algos tik $5,000, nes tas yra augščiausia profesoriaus alga.

Imigracijos bilius Washington, D. C. Prezidentas Taftas pažadėjo paskirti viešą apsvarstymą kaslink imigracijos biliaus. Visiems priešams ir pritarėjams to biliaus bus galima išreikšti savo nuomonę. Paskui jau Taftas galutinai nutars — užtvirtinti ar atmesti šitą bilių.

Vaisių trustas. Washington, D. C. Komisija atstovų palatos, kuri veda tyrinėjimus apie trustus, susekė, kad didesnieji vaisių (fruktų) pardavėjai yra sudarę trustą su kapitalu $200,000,000. Trustas superka iš viso Atlantikos pakfaščio vaisius ir pagal savo noro paskiria kainas del citrinų, apelsinų ir kitų vaisių.

Manoma, kad vadai to trusto taipgi greit bus patraukti atsakomybėn.

Pestynės atstovų palatoj. Wyoming valstijos atstovų palatoj nesenai buvo iškilusios perštynės tarpe naujai išrinkto ir buvusio spikierių. Kiekvienas įudviejų tvirtino, kad jam priguli vesti palatos posėdį. Atstovai, kad sutaikinti anuodu, nutarė daryti savo posėdžius prie dviejų pimsėdžių.

Mat, senas spikieris tvirtina, kad laikas tos jo tarnystos dar nepasibaigė.

Imigracija Pietinėj Amerikoj. Urugvajaus valst. (Uruguay). Kadangi Suv. Valst. stengiasi suvaržyti imigrantų įvažiavimą Urugvajaus respublikos valdžia nutarė vesti Europoje plačią agitaciją už emigravimą į Pietinę Ameriką.

Minėtos respublikos valdžia daro imigrantams įvairius palengvinimus: apmoka kelionę iš Europos portų iki Montevideo, o jei imigrantas visai neturi piningų, tai dastato dykai į respublikos miestus; Montevideo'je užlaiko juos iki suranda darbą dykai tam tikruose imigrantų hoteliuose.

Pramonija čia tik pradeda plėtoties, ir jaučiasi stoka darbininkų.

Negrių klubas. Chicago, Ill. Šiose dienose liko čia atidengtas negrių klubas. Tikslas šito klubo — stengties visomis pajėgomis išreikalauti negrėms lygias tiesas.

Pensijos pačtoriams. Washington, D. C. Iki šiam laikui pačtoriai nebuvo aprūpinti pensijomis. Naujas prezidentas W. Wilson'as, pažadėjo padaryti pirmą žingsnį, užtaisymui šitos spragos; pirmiausiai jis mano paskirti pensijas nusenusiems pačtoriams.

Išradėjai kalėjime. Užlaikomi federaliniame Atlantos kalėjime du kaliniu — A. Korons ir K. Vagon užimti dabar tobulinimu savo išradimų. A. Korons išrado naują aparatą delei bevielio telegrafo; K. Vagon laiko kol-kas paslaptyje savo išradimą. Abudu per kiauras dienas studiuoja technikos literatūrą.

Indomus atidengimas. Washingtone vienam profesoriui Džonson-Vrener'iui pasisekė atidengti, kokią elektrikos sriovė turi intekmę ant žmogaus miego.

Ilga eile mėginimų tam profesoriui pasisekė prirodyti, kad elektrika gali iššaukti žmogui „dirbtinį'' miegą, taip-pat naudingą ir pakeliantį žmogaus kūno systemos spėkas, kaip ir tikras naturališkas miegas.

190 metų senis. Canada. Šiose dienose į vieną ligonbūtį pribuvo del išgydymo senis, kurio giminaičiai dastatė metrikos paliūdijimą, išimtą 1723 metuose, t. y. 190 metų atgal.

Senis tapo našliu 113 metų atgal; 1814 metuose mirė jo sūnus, turėdamas 90 m. amžiaus. Sergantis visai kurčias ir žlibas, bet protas jo normališkas.

Rūbsiuvių streikas kituose miestuose. Pranešama, kad Bostonę, Mass. išėjo ant streiko iki vasario 8. apie 6,000 darbininkų, prie tų tariasi prisidėti ir daugiau. Philadlephijoj, Pa. taipgi dikčiai darbininkų stojo į streiką, o Baltimorėje, Md. darbininkai nutarė mesti darbą, kaip tik pamatys, kad jų dirbtuvių savininkai priima darbus iš streiku apimtų vietų. Rochester'yj, N. Y. buvo sustreikavę apie 12—14,000 darbininkų, bet dabar turbūt jau visi vėl dirba, nes jų reikalavimai greit liko išpildyti.

Korespondencijos.

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Sausio 24. A. Millerio svetainėje, po No. 27 Hudson ave, atsibuvo prakalbos, parengtos per L. S. S. vietinę kuopą, atminčiai žuvusių sausio 22. 1905 metuose Petrapilyj darbininkų. Kalbėtojum buvo J. Perkūnas iš New Yorko; žmonių prisirinko mažai, apie 27. Pradėjus kalbėti, J. Perkūnas paaiškino kaip Petrapilyj darbininkai streikavo ir, nemaišydami išniekur sau užtarimo, patariant kuningui Gaponui, susitarė visi eit pas carą ir prašyti, kad

jis už juos užtartų. Pirma jie pranešė apie tai carui, kad jie eis ne su blogu mieriu, nieko blogo nemislydami. Vienok, kada nuėjo pas žieminį caro palocių, vietoj, kad paguosti ir užtart juos, caras užleido kazokus ir tarp 3 ir 5 tūkst. darbininkų krito negyvais ir sužeistais. Idant pagerbti žuvusius, prašė, kad visi atsistotų, ką žmonės ir padarė.

Toliaus kalbėjo apie Chiniją, kaip ji liuosa pastojo, ir apie gerbiamą viešpatystę pasaulyje — Graikiją. Paskui aiškino apie skrybėlių darbininkų streiką Little Falls, N. Y. Galop kvietė visus rašyties į uniją, o jei nėra unijos, kur-kas dirba, tai reikia nors kvėpuot unijizmu. Ragino rašytiės prie vietinės L. S. S. kuopos ir skaityti mokslišKas knygas ir darbininkiškus laikraščius, bet nė vienas neprisirašė. Su tais žodžiais prakalbos ir pasibaigė.

Pirmininkas užklausė, ar turi kas kokį užtėmijimą. Niekas nieko nesakė; po valandėlės jis pridūrė, kad galima klausti kas ką tik nori. Vienas vaikinas, J. L., atsistojęs paklausė: Kodel lietuviai socialistai visur ir visiems sako, kad kas balsuoja už demokratų arba republikonų partijas, tai tas prisideda prie šio netikusio surėdymo ir didina savo brolių darbininkų skurdą (mat apie tai buvo kalbėtojas užsiminęs prieš pabaigiant prakalbą), o patis, dar net socialistų vadovai, nubėgę pas demokratų valdžią, skundžia lietuviškas pašalpines ir posmertines draugystes. Perkūnas atsistojęs, atsako: „Kalbėkime atvirai— Bagočius įskundė SLA. prezidentą. Jei jis, Bagočius, skundė, tai mes socialistai neatsakome, nes jis skundė kaipo Bagočius, o ne kaipo socialistas. J. L., atsistojęs, vėl sako: „Toks atsakymas, tai sena pasaka; jei jųs socialistai nepritaria tokiam Bagočiaus pasielgimui, kodel daug iš jūsų ir sociališkų laikraščių net gyrė ir juokės iš tokio Bagočiaus darbo''. Perkūnas atsako: „Mat SLA. nekovoja prieš šį surėdymą — reiškia, kad jis prisideda prie šios tvarkos palaikymo; nekovot prieš šį surėdymą, reiškia prisidėti prie platinimo ligų, o paskiaus — apmokėti pašalpinę, o jei miršta — posmertinę, tai jau aš nežinau. Ir dar (surinka balsiai), jei nori gauti $150.00, tai reikia numirti''. Tas pats J. L., atsistojęs, atsako: „Reiškia, kad jųs, lietuviški socialistai, sutinkate su nesenai pasakytais paties kalbėtojo žodžiais apie Graikiją; nes, kaip jųs išsireiškėte, mirusių kūnus kur nori gali dėti; bet kur gaus prieglaudą ir pašalpą našlės ir našlaičiai''. Tada Perkūnas, atsistojęs, pradėjo kalbėti apie įvairių universitačių profesorius, ko niekas nesuprato; tik girdėjos, kaip žmonės tarp savęs šnibždėjos, kad ne ant to klausimo atsako. J. L. sako: „Visiškai ne tas atsakymas ant to klausimo — tai viena; antra — aš noriu kalbėtojo klausti, kodel jųs čionai taip karštai raginate skaityti mokslišKas knygas ir darbininkiškus laikraščius, o du metai atgal kalbėdamas Waterbury je, Conn., išvadinai „Vienybę Lietuvninkų'' deglaja kiaule''. Perkūnas, žengdamas arčiau žmonių, atsako: „Taip, aš vadinau tada, tą patį kartoju ir dabar, prieš mūsų socialistų laikraščius „V. L.'' yra suplyšusi mazgotė...'' Tada J. L. sako: „Toks atsakymas reiškia, kad jųs geriau šimtą sykių sutinkate, kad lietuviai smūklėse girtuokliautų, o prisigėrę, ėję ant kampų, su akmenimis daužytų savo broliams galvas, negu „Vienybę Lietuvninkų'' skaitytų''. Ant šito Perkūnas atsako: „Tai išsvajotas užmetimas. Jau ką draužyt akmenimis galvas, tai geriaus... geriaus... geriaus...'' Čia jis nebežino, ką atsakyti, o netol sėdintis ciciliukas šnibžda: „geriaus į bažnyčią eiti'' ir Perkūnas priduria: „Geriaus į bažnyčią eiti''. J. L. buvo atsistojęs, bet tuoj pirmininkas praneša, kad gana tame klausime, ir kas nori daugiau užklausti, bet niekas daugiau neklausė. Taip užsibaigė prakalbos.

Apie tokį Perkūno kalbėjimą aš nuo savęs, kaipo savo ausim girdėjęs, nieko nesakau plačiai lietuvių visuomenei; tegul ji pati nuspręs, kas do vienas tas draugutis. Ir da kaslink „Vienybės Lietuvninkų'' pasakau aš nuo savęs, kad ištikrųjų ir teisingai Perkūnas pavadino mazgote, nes „V. L.'' yra vienintėlis laikraštis, kuris numazgoja arba nuplauja visus tuos purvus, nuog visos lietuviškos visuomenės akių Amerikoje ir duoda progą pamatyti, kas do vieni tie mūsų biednų darbininkų užtarytojai ir vadovai.

J. Skudutis.

PASSAIC, N. J.

Vietinė 47 SLA. kuopa 26 sausio parengė prakalbas; už kalbėtoją parsikvietė „Tėvynės'' redaktorių p. V. K. Račkauską. Buvo kviesta ir kiti kalbėtojai, bet jie negalėjo pribūti. Pirmiausia kalbėjo vietinis p. J. Lenonis; jis trumpai paaiškino, kokią naudą SLA. duoda ne vien tik savo nariams, bet ir visai mūsų visuomenei. Antras kalbėjo p. V. K. Račkauskas, nurodinėdamas kokis padėjimas buvo keletas dešimčių metų atgal Lietuvoje ir kaip tenai yra šiandien. Toliaus papasakojo, kaip sparčiai čionai Amerikoje kįla technika ir pramonija; taip-pat ir darbininkų apšvietimas žymiai žengia pirmyn, ką galima patėmyti iš darbininkų organizavimosi į politiškas ir savišališkas organizacijas. Ant galo gi priėjo jis prie SLA. ir suprantamai išaiškino Susivienijimo siekius, ragindamas visus be skirtumo lyties ir pažvalgų prigulėti prie SLA. Užbaigdamas savo kalbą, jis paaiškino, delko negalima yra užregistruoti SLA. čarterį nekuriose valstijose.

Prakalbai pasibaigus, buvo leista statyti klausimus, ant kurių kalbėtojas labai suprantamai ir mandagiai atsakinėjo. Klausimus statė beveik visi socialistai, kuriems vis dar neaiškus SLA. tikslai; jie dar vis nesupranta, o gal ir nenori suprasti to, ką senai visi jau suprato.

Tokios prakalbos yra labai ir labai pageidaujamos, nes jose nebuvo jokių užsipuldinėjimų ant organizacijų ir atskirų ypatų. Publikos prisirinko nedaug, vos į 30 ypatų, nes nedaug čia lietuvių ir gyvena. Prie kuopos-gi prisirašė du nauju nariu; yra viltis, kad narių skaitlius vis eis didyn.

Geistina, kad minėta kuopa ir ateityje rengtų panašias viešas prakalbas. **P. Sakatauskas.**

SO. MANCHESTER, CONN.

Sausio 12. pas J. Jankevičių atsibuvo TMD. 103 kp. metinis susirinkimas. Tapo išrinkta nauja valdyba 1913 metams. Pirmininku išrinkta J. Januškevičia, vice-pirm. — J. Gudaitis, rašt. — J. Lukštas, išdin. — V. Kvašis ir kningium — A. Zokaitis. 103 kp. TMD. nutarė prisidėti prie imigrantų šelpimo draugystės ir mokėt po 20c. ant metų — pagirtinas nutarimas. Po Velykų nutarta parengti pasilinksminimą-balių, o potam ir prakalbas. Ant galo buvo apskelbta, ką reikia daryti su pakrikusia D. L. K. V. draugija ir jos turtu. Po apsvarstymui leista per balsus — pasirodė, kad didžiuma nori atgaivinti draugystę. Kadangi susirinkime visų narių nebuvo, o kad visus užganėdinti nutarta sušaukti nepaprastą susirinkimą sausio 26. ir visiems nutarti ar atgaivinti, ar ne. **J. Žvalgas.**

SO. MANCHESTER, CONN.

Sausio 26. antroj valandoj po pietų buvo sušauktas susirinkimas jau senai apmirusios susišelpimo draugystės D. L. K. Vytauto, pas p. J. Jankevičių, po No. 79 Bissle gt., kad aptarus, ką su ta draugyste padaryti, ar pasistengti ją atgaivinti, o jei ne, tai ant ko jos išdą paskirti. Iš buvusių suvirš 20 narių atėjo susirinkiman tik 13. Pasirodė, kad didesnė pusė draugų (9 iš 13) nenori tos draugystės atgaivinimo. Jos išdą — $82.94 nutarta sunaudoti ant įsteigimo kningynėlio prie TMD. 103 kuopos; už apvertimą piningų kningynui paduota 10 balsų, už pasidalinimą jų tarp savęs — 3 balsai. Nutarta už $40 partraukti visokio turinio mokslišKų knygų, už $20 — nupirkti šėpą kningynėliui, o likusius $22.94 palikti kningynėlio užlaikymui.

Viršminėtą draugijėlę privedė prie pakrikimo viršininkų neatsakantis vedimas draugijos reikalų ir begalinis asmeniškų vaidų kėlimas laike susirinkimų.

J. Gudaitis.

NAUGATUCK, CONN.

Sausio 26. atsibuvo čia prakalbos p. Michelsono iš Boston, Mass. Kalbėtojas pasakojo apie Rusijos su Japonija karę; toliaus — apie Petrapilės skerdynę, kuri apsireiškė 9 (22) sausio 1905 m. ir priminė, kad būtų verta šį vakarėlį pavadinti apvaikščiojimu tos nelaimingos dienos, nes tą dieną visi išeiviai iš Rusijos tą historišką skerdynę šiaip ar taip pamini. Paskui perskaitė iš kalendoriaus apie Kražių skerdynę. Galop perėjo savo kalboje viso svieto nelaimingą darbininkų padėjimą ir užbaigė socializmo laikais.

Plevėsa.

GARDNER, MASS.

Sausio 30. Gardnerio lietuvių dramatiška draugija „Aidas'' vaidino Eglės veikaliuką „Netikėtai''. Veikiančios ypatos buvo šios: Baltruvienė našlė — G. Korzonienė, Ona, jos duktė — Druzinskiutė, Jonas, jų tarnas — Valasevičė, Agota — p-lė Blanched, Dėdė — Klinga, Libutienė — O. Mockienė, Žydas Mauša — Stakėnas.

Taip-gi tą patį vakarą vaidino Br. Vargšo dramą „Žmonės''. Lošė šios ypatos: Geidžiunas, M. Alekniutė, Kantrimas, Jurgis Varakojis, J. Druzinskas, Pekoraitis, Pečiulis, Krykščius. Pertraukose skambino ant piano p-lė M. Telksniutė, 9 metų mergaitė Slušinskiutė deklamavo „Aušta'' ir „Ateities laikas''.

Aparto to dainavo p. Liko kvartetas „Sveiki broliai dainininkai'' ir „Ant marių krašto''.

Sausio 7. čia lankėsi kningų ir laikraščių agentas, p. Kirdėjus. Kada aš jį vedžiojau po lietuvių stubas, tai patėmijau, kad „Laisvosios Minties'' albumą žmonės labai perka; kitur net po du vienoje stuboje; čia tapo parduota 10 egzempliorių Vidūno raštų ir užrašyti 10 „Vienybės Lietuvninkų'' prenm., 5 „Tarkos'' ir 1 „Kataliko''. **M. Stakėnas.**

SO. BOSTON, MASS.

Susio 31. Maynard salėje buvo perstatyta Lietuva paveiksluose, tai yra buvo rodomi senovės laikų lietuvių dievai ir šventnamiai, podraug — kuningaikščiai ir Lietuvos 13—14 šimtmečių rubežiai, kada Lietuva buvo garsi visoje Europoje. Toliau buvo parodyta Rimšos skulptūros veikalai, „Kova'' ir „Artojas''.

Paveikslus rodė žinomas kinemotografistas Račiūnas iš Brooklyno, N. Y. su savo pagelbininku Danielium.

Pertraukose dainavo p. Kriaučiūnas; dainos buvo illustruotos; p-lė Ališauskiutė skambino ant piano. Pabaigoje vakaro tapo sudainuotas lietuvių himnas — „Lietuva, tėvynė mūsų''.

Vasario 4. So. Bostono Jaunimo Ratelis vaidino dvi komediji, „Pono Felikso atsilankymas'' ir „Medicinos daktaras''.

Harward universitatėje vasario mėnesyje atsidaro iki gegužės mėnesio neturtingiems žurnalistams ir studentams dykai viešos lekcijos, delto ir aš apsigyvensiu Bostone, nes sumaniau klausyti minėtų lekcijų. Lekcijas skaitys prof. Edward H. Nicko.s, prof. Cabot, prof. Brandford ir prof. Walton. Turiu viltį, kad iš tų mokslo vyrų pasiseks daug ko naujo ir naudingo išgirsti.

Mikas Stakėnas.

GARDNER, MASS.

Beskaitydami laikraščius tankiai galime susitikti su korespondencijomis iš Gardnerio, iš ko gali ma suprasti, kad čia rendasi būrelis lietuvių. Atvažiavus man į Gardner'į, išsyk tas miestas pasirodė gan menkas, ypač, kad tada lytus lijo ir visur buvo purvas. Tuojaus užėjau į lietuviškos kooperatyviškos draugovės krautuvę; na, žinoma, krautuvė nedidelė ir visa užversta visokiomis prekėmis. Krautuvninkas gyrėsi, kad „biznis'' eina labai gerai; tas ir mane džiugina, nes tai lietuviška visuomenės įstaiga.

Ant rytojaus mano draugas mane pervedžiojo plačiau per svar besnes vietas — na, ir sakyk, koks gražumas? Visur medžiai, kal neliai apaugę žole, medeliais; žinoma gamta sausio mėnesyje apmirusi, bet visgi matosi, kad vasaros laiku, tai tik gėrėkis brolyti! Toliaus susipažinau su nekuriais vyrukais, ypač su M. Stakėnu; su juom tai net labai susidraugavom, nes jis man patiko savo apsiejimu ir būdo švelnumu. Jaunuomenė turi susitvėrus savo ratelį, kuris pastaruoju laiku statė ant scenos du veikalėliu „Netikėtai'' ir „Žmonės''.

Gardner'yje daugelis lietuvių turi nusipirkę savo namelius, skaito laikraščius ir jie gali daug ką nuveikti, tik veikėjų mažai matosi. Kas man juokingai, kad kartą atsidūriau tarpe žmonių, kurie ginčijosi apie „šventakuprius''. Ant laimės, aš turėjau pundą „Tarkų'' ir jas tęn praplatinau tarp viengenčių — tegul gi jie jau žino, kas tie per „šventakupriai''. Žmonės juokėsi — girdi, šventakupriai „su ragais''!— mat, ant „Tarkos'' tas satyras išrodo šventakupriu. Tai tiek iš Gardner'io.

Spec. koresp.

Jonas Kird.

ATHOL, MASS.

Sausio 22. čia laikė prakalbas kun. P. Saurusaitis apie pilnąją blaivystę ir apie alkoholio kenksmingumą žmogaus kūnui ir protui, nors jis būtų priimamas mažais saikais; prirodymui to viso buvo privesti pavyzdžiai. Toliau kalbėtojas prirodė, kad girtuoklys tė yra šaltiniu visokių nedorybių ir prasikaltimų prieš dorą ir prieš žmones.

Sausio 24. parengė prakalbas LSS. 114 kp.; kalbėjo L. Pruseika apie lietuvių darbininkų padėjimą Amerikoje. Paskui M. Gaidimauskis deklamavo „Degtinė''. Žmonių buvo apie du šimtu, visi užsilaikė ramiai. Antru atvėju L. Pruseika kalbėjo apie moterių teises ir ragino visus mesti girtuoklystę ir imties už skaitymo naudingų knygų ir laikraščių.

M. Gaidimauskis.

ATHOL, MASS.

Besilankydamas po lietuviškas kolonijas, užrašinėdamas lietuviškus laikraščius, užsukome su draugu į Athol'į. Tiesa, neilgai tęn ir buvome, o jeigu būtume laukę ilgiaus, tai žemosios rųšies žmonės, kurių čia gan daug randasi, gal būt išbombordavę, bet męs to nelaukėme. Čia randasi ir puikių vyrukų, bet jų nedaug, o kitiems apart „Draugo'' ir „Žvaigždės'', tai jokio laikraščio ir neparodyk, bet kas juokingiausia, tai nei uždyką jų neima... Kišeniuje turėjau pažangiosios pakraipos laikraščių, bet kur tau — užtenka tik juos stuboj parodyti, kaip tuoj pradeda tave plūsti ir net varyti laukan... Tai ir daryk ką. Čia reikia pridūrti, kad kur neužeisi, tai jau apie mokinimą vaikų lietuviškai ir nekalbėk. Paskui priemiestyje užėjome pas lietuvius, kurie vadinasi inteligentais; gyvena jie geresniame ore, na jau ir švariau; turi savo užaugusių vaikų, ir su mergaitėmis tuojaus pradėjome kalbėti, apie lietuvišką kalbą; bet jos mus perspėjo, būk jos kalbą tik „angliškai''; aš vietoje pagerbti tokias augštas paneles, kalbančias angliškai, pradėjau jas pajuokti, bet jos greit man atšovė: „Mat, męs ne grinorkos''. Dar kiek pasijuokėme iš tų panelių, kurios galop ir pačios susisarmatijo.

Galop užėjome pas vieną lietuvišką šeimyną — tai jau viskas kitaip atrodo; vyrų ant „burdo'' nematyti, viskas gražu; šeimininko vaikučiai gyrėsi, kad jie skaito ir rašo lietuviškai ir angliškai, o viena jauna mergaitė, tuoj ant klausimo atkirto: „O kaip-gi męs lietuviai ir nemokėsime lietuviškai, męs, tai ne Kazienės dukteris!'' Iš viso jos pasakymo supratome, kad jie žino saso kaimynės dukteris, kurios nemoka ir nenori mokytiės lietuviškai, bet jos ant to nepaiso ir su pasididžiavimu mokinasi lietuviškos kalbos. Bet ir čia apart „Draugo'' ir „Žvaigždės'' nieko kito neskaito ir net, pildydami savo dvasiškio prisaką, kito laikraščio neturi, bijosi, nekalbant apie kitus, ir tokio kaip „Katalikas''.

Peržvelgus visą eilę Athol'yj gyvenančių lietuvių, matosi, kad čia jų yra geras būrys, o randasi tik viena lietuviška krautuvėlė, kuriai ir-gi nekaip sekasi. Vertėtų susipratusiems lietuviams pasistengti atgaivinti TMD. kuopą, kuri turėtų rengti paskaitas, prakalbas ir užžiebti šviesos žiburėlį. **Jonas Kirdiejus.**

LAWRENCE, MASS.

Sausio 26. turėjome TMD. vietinės kuopos susirinkimą ant kurio užsimokantieji sąnariai gavo knygas — Dr. Garmaus raštus TMD. leidinį; prisirašė gan daug naujų sąnarių. Buvo renkama naują valdyba — pirmininku išrinkta J. Kirdiejus, pagelbininku — J. Kuršas, raštininku — pasiliko tas pats, J. Dagis. Taipgi mielai visi sąnariai nutarė laikyti paskaitas šventadienių vakarais — įžengimas visiems dykai. Tam yra išrinktas ir komitetas, kur ineina J. Žukauskas ir J. Kuršas. Ant šio susirinkimo visi su noru tarėsi, kad reik stengtiesi atidaryti vardan TMD. knygyną ir raginti jaunuomenę rašyties prie šios draugijos, kur metinė mokestis tik 60c. **Gailutis.**

WORCESTER, MASS.

Sausio 26. atsibuvo čia prakalbos, parengtos LSS. 40 kp.; kalbėjo L. Pruseika. Jis savo kalboje aiškino apie kruviną nedėldienį Peterburge, o taip-gi apie Lietuvos dabartinį padėjimą. Kalba žmonėms patiko gan gerai.

Sausio 27—28. vakare p. Bačiūnas rodė paveikslus iš Lietuvos ir lietuvių gyvenimo; žmonės likosi užinteresuoti paveikslais.

P. A. D—as.

NASHUA, N. H.

Su pirma vasario diena š. m. „Nashua Cotton Mill'' dirbtuvėje apie puse po 8-tos valandos ryte, „šaftu'' liko užmuštas jaunas vyrukas, lietuvis, Mikas Tartelis.

Velionis paliko nuliūdime jauną savo moterį ir vieną kūdikį — nei neatsisveikino paskutinį kartą. Mikas Tartelis yra narių vietinės Šv. Kazimiero pašalpinės draugijos.

Lai būna lengva jam šio krašto žemelė! **J. Kird.**

HUDSON, PA.

Gal būt, kad gerbiamas skaitytojas skaitydamas mano korespondenciją pamislys, jog aš esu pasiryžęs vest statistiką lietuviškų saliūnų, bet iš kalno persiprašau, kad daugiau nieko nerandu, kaip tik lietuvius užkampjuose ir... saliūnus.

Viršminėtas miestelis randasi netoli Wilkes Barre ir iš čia nuvažiavimas karu kaštuoja 5c.; lietuvių čia randasi apie 19 šeimynų, du syk tiek pavienių ir 4 saliūnai. Į jaunuosius vaikinus, kurie nesenai yra atvažiavę iš Lietuvos, gaila net žiūrėti — visi jie trokšta apšvietimo, bet senieji-„amerikonai'' ne tik nestengia jiems pagelbėt gauti literatūros ir laikraščių, bet tankiai stengiasi dar trukdyti, by tik pirmieji negautų geidžiamosios literatūros. Jeigu viens iš jaunųjų geidžia užsiprenumeruoti kokį nors iš pirmeiviškų laikraščių ir teiraujasi apie kokybę ir adresą tokio laikraščio, tai gauna patarimą nuo „amerikono'' išsirašyti „Saulę''. „Draugą'', „Draugą''-„Saulę''. Parsikvietęs vienu ar abudu paminėtu laikraščių, perskaitęs nusimena ir prataria: „Būdamas Lietuvoje girdėjau, kad amerikoniški laikraščiai pirmeiviški, bet dėja! Aš skaičiau „Liet. Žinias'' ir „L. Ūkininką'' — ar galima sulyginti juos su amerikoniškais?''... Vaikinas galvą nuleidžia, nusimena ir nustoja energijos; jau jo gyvenimas užnuodytas, o „amerikonas'', matydamas nuliūdimą savo draugo-grinoriaus, vakare traukia jį už rankovės suramint-pasivaikščiot į... smūklę ir greit grinorius pripranta prie „amerikonų'' gyvenimo.

Draugyščių čionai jokių nėra, vakarėlių jokių niekados niekas nesurengia; čion pareina du „Draugu'' ir dvi „Sauli''.

P. Pilėnas.

PHILADELPHIA, PA.

Sausio 26. atsibuvo prakalbos LSS. 1-oms kuopos „New Academy'' svetainėje. Kalbėjo Bimuleviėius (vietinis) ir Sukys iš

Brooklyno. Pirmas aiškino apie Burneto bilių ir kaip jis trukdytų emigrantams. Šukys kalbėjo apie darbininkų judėjimą Rusijoje 1905 m. ir dabartinį lietuvių darbininkų padėjimą; čia tarp ko kito prisiminė ir apie New York'o ir Brooklyn'o rūbsiuvių streiką; streikieriams surinko aukų $10.

Šiomis dienomis čia tapo patraukta teisman 14 ypatų už pardavinėjimą nešvarių ir falsifikuotų valgių: sviesto, dešrų, žuvies. Gryno valgio departomento agentas, Simmers, sako, kad galima padaryti 100 svarų netikusių dešrų už 15 centų, o ji pardavinėjama po 16 centų svaras.

P. Kanakas.

BALTIMORE, MD.

Prasidėjus New Yorko-Brooklyno rūbsiuvių streikui, sujudo ir mūsų miesto rūbsiuviai; sukruto ir lietuviai. Energiškai tuom tarkia 14 kp. LSS., kuri daro susirinkimus ir visokiais būdais stengiasi suorganizuoti rūbsiuvius darbininkus, nes jaučiasi ir čia streiko prisiartinimas.

Darbininkai griežtai visur atsisako dirbti darbus, dastatytus iš streiku apimtų miestų.

F. Velička.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Sausio 26. čionai atsibuvo lietuvių susirinkimas, kad apkalbėjus apie naują parapiją. Susirinkiman pribuvęs kun. Vilkutaitis išardė jų visus sumanymus kaslink naujos parapijos, nes, anot jo žodžių, lietuvių taip mažai ir viskas jiems atliekama dovanai. Dabar kun. Vilkutaitis yra prie vokiečių klebono už vikarijų, tai lietuviams jis patarnauja dykai. Mat, kuningėlis nenori naujos parapijos.

Minėtas („V. L.'' 4 num.) kazirninkas savo prižadėjimo neišpildė; nesenai vėl viską pralošė, o savo žmoną, kuri norėjo jį atitraukti nuo lošimo baisiai primušė. **J. S. Sibiras.**

CLEVELAND, OHIO.

Sausio 12. buvo parengtas Šv. Jurgio parapijos vakaras. Buvo sulošta dvi komediji: „Knarkia paliepus'' ir Daktaro kabinete''. Lošimas nusisekė gan gerai. Pasibaigus lošimui puikiai sudainavo keletą lietuviškų dainelių.

Susilaukus naujo mokytojaus W. A. Greiciaus Teatr. choras greitai sutvirtėjo, nes mokytojas dirba su atsidavimu. Jis mokino vakarinėj mokslainėj ir užima vargonininko vietą šv. Jurgio parapijoj. Bet randasi tokių žmonių, kurie priešinasi jam ir net atkalbinėja merginas, kad jos neitų giedoti bažnyčion, bet, reik tikėtis, kad tos merginos neatkreips ant to savo domos, ir toliau lavinsis muzikos ir dainavimo dirvoje.

M. J. S.

CHICAGO, ILL.

Sausio dvidešimts šeštą dieną atsibuvo prakalbos, surengtos gija su tikslu supažindint čia gyvenančius lietuvius su kooperatyviškos bučernės naudingumu. Bet dėja! mūsų darbo žmonės matomai nesupranta kooperatyviškos draugijos reikalingumo, kad neatsilankė ant jos parengtų prakalbų. Nors mažai buvo atsilankę žmonių apart kooperacijos narių, vienok keletą žodžių paaiškino drg. A. Kvederas apie kooperatyviškos draugijos naudingumą. Jis nurodė, kad tarpe visokių tautų kooperatyviškos draugijos yra labai pageidaujamos, nes jos neša didžią naudą visiems žmonėms. Reikia tik pažvelgti į Franciją, Austriją, Šveicariją, Rusiją, net ir į mūsų suvargusią Lietuvą, o visur galima patėmyti, kad kooperatyviškos draugijos tarp susipratusių žmonių lošia labai svarbią rolę visuomeniškame gyvenime; kitur yra net sudedami milionai iš jųjų apievartos.

Čia kalbėtojas aiškino, kad ir Chicagos lietuviai galėtų tą patį padaryti. Su šituo tikslu atsirado keletas drąsuolių, kurie tuom uoliai užsiėmė ir likos uždėta pirklybos įstaiga po vardu „Lietuva'', kad atidaryti valgomųjų daiktų sankrovą. Draugija paremta ant grynai kooperatyviškų pamatų ir stato sau už tikslą pratinti darbo žmones prie gerinimo savo sąlygų ir palengvinimo savo kasdien brangyn kilančio pragyvenimo.

Tą žada šiaip atsiekti: prekes parduoti už visiems prieinamą kainą ir geriausios rųšies; gaunamojo pelno nuošimčius metų gale atiduoti sąnariams, o dalį jo paaukauti ant kultūriškų reikalų. Tokia draugija mūsų mieste tėra dar vienintėlė ir reikia laukti parėmimo iš visuomenės pusės. Prie jos gali prigulėti kiekvienas, nusiperkant pajus (šėras) sumokėję $25.00. Visus draugijos ir sankrovos reikalus veda išrinktas komitetas iš 11-kos ypatų. Dabar jau yra apie 58 sąnarių su įneštu kapitalu sumoje apie $2,000.00. Ji yra inkorporuota Ill. valstijoje 22 lap. 1912 metuose.

Sankrova randasi po adresu: 1957 Canalport ave., (arti Buble st.). Jei tų drąsuolių būrelis neturės prijautimo ir parėmimo iš visuomenės pusės, tai jis bus priverstas paliauti aikvoti spėkas, ir kooperacijos darbas vėl ilgam laikui liks užmestu. Čia reik atminti, kad ši kooperatyviška krautuvė atsidarė ne del pelno, bet del to, kad palengvinus darbo žmonėms šiandienį taip brangų pragyvenimą. Jeigu suprantat jos naudingumą, remkit ją, eidami į ją pirkti arba užsirašydami jos nariais.

Jonas Petraitis

CHICAGO, ILL.

Sausio 26. šv. Mikolo Ark. bažnytinėj svetainėj (North Side) lietuvių giedorių d-tė pastatė ant scenos du veikalu: „Šalaputris'' (viename akte) ir „Tarnas inpainiojo'' (taipgi vien. ak.). Pirmasis veikalėlis buvo atliktas pilnai gerai; antras išėjo taip sau. Tų perstatymų tarpuose buvo visokių pamarginimų — skambinimas ant piano, dainos; galop buvo sulošta monologas — „Ponaitis''. Paskui dar trumpai šį-tą papasakojo vietinis klebonas. Visas vakaras atsibuvo puikioje tvarkoje; žmonių buvo apie 200 ypatų.

Vakaro Lankytojas.

ROCKFORD, ILL.

TMD. 117 kuopa vasario 1. surengė „balių''. Žmonių susirinko visai mažai, nes buvo šalta, o paskui — kokie tęn lietuviški muzikantai parengė ant to paties vakaro šokius, kad užkenkti TMD. kuopos vakarui; pasakoja, kad tie muzikantų šokiai buvo surengti po iniciativa Ukėsų Klubo. Stačiai nesinori tikėti, kad lietuviška draugija stengtųsi užkenkti kitai naudingai lietuviškai draugijai. Juk kultūriškuose darbuose nėra vietos kokiems-tęn kerštams ar pavydėjimams; visiems reiktų dirbti sutartėj, idant daugiau atnešti naudos lietuvių visuomenei.

Lietuviams bei lietuvaitėms, matant pasistengimą kokios-nors draugijos ar atskiro žmonių būrelio užkenkti kultūriškam kitos draugijos darbui, nevertėtų paremti tokį pasistengimą ir nesilankyti su blogu tikslu surengtuose vakaruose. **Eks-klubietis.**

LEDFORD, ILL.

Šis miestelis gan prastokas; čia yra trįs anglekasyklos. Lietuvių jame gyvena apie 70 šeimynų; apart lietuvių ir anglų yra daug visokių kitų tautų žmonių. Iki paskutiniam laikui darbai ėjo gerai — nekurie žmonės uždirbdavo po 40—50 dolerių į dvi savaiti, bet sausio 29. čion atvyko valstijos inspektorius apžiūrėti angliakasyklų. Radęs čia pilną betvarkę ir pripažinęs, kad angliakasyklose labai mažai kvėpavimui oro, kasyklose darbą sustabdė iki bus viskas pataisyta. Kurie žmonės neturi reikalaujamų tam paliūdijimų, negali nė kojos inkelti į kasyklas; pertai čiabuviai darbininkai nemažai aimanuoja, nes nebus jiems dabar kur dingti.

Juoz. Miseviče.

VALPARAISO, IND.

Gal niekur nėra tokio nepaprasto oro, kaip čia. Būna tokių dienų, kad vakare šąla ir kartais sninga, bet iš ryto, žiūrėk, lija. Ir iki šioliai, taip sakant, neturėjome nusistovėjusio oro. Tokis oro mainymasi, be abejo, daug užkenkia moksleivių sveikatai.

Literatūriška DLVU. laikosi gerai, nes turi su kaupu 40 narių. Čia gi prie progos svarbu pažymėti, kad lietuvių-moksleivių Valparaise randasi daug daugiau negu keturios dešimtįs, tačiaus tūli nemato reikalo prigulėti prie draugijos. Čia yra keturios lietuvaitės-mokinės. Viena iš jų mokinasi jurisprudencijos, kitos trįs nėra reguliariškame kurse — tik šį-tą mokinasi. Tačiaus patėmitina, kad viena iš jų nepriguli prie vietinės moksleivių draugijos; mat, tur būt, „nemato reikalo''.

Lietuvių kalbos klasė šį bertainį gerokai paūgėjo, nes gramatikos klasę lanko septyniolika mokinių, o sintaksės devyni.

31 dieną sausio LDLVU. turėjo susirinkimą ir struką programėlį. Pirmiausia p. A. Karalius keliais žodžiais paaiškino vėliavų historiją ir jų prasmę. Toliaus p. J. Stripeika pasakė eiles. Ant pabaigos — medicinos studentas Povilas Žilvitis aiškino astronomiją. Jis, pirmiausia pradėjęs nuo saulės, perbėgo visas saulinės systemos planetas: būtent: Merkurijų, Venerą, Žemę, Marsą, Saturną... Čia kalbėtojas kiek plačiau paaiškino, kaip mėnulis sukasi aplink žemę ir kartu su žeme aplink saulę. Toliaus jis paaiškino saulės ir mėnesio užtemimus. Apie Marso spėjimus kanalus, p. Žilvitis pasakė, jog tęn negali jie būti žmonių iškasti, nes yra jie perdaug dideli. Paskui kal bėtojas aiškino, kad Marsas prie žemės arčiausia prieina kas 17-tą metą. Jis papasakojo apie Jupiterį ir jo mėnulis, kokiu būdu jis galėjo pasidarytii, kalbėjo ir apie tų mėnulių atskirą spalvą. Saturnas buvo antra iš eilės planeta, ant kurios kalbėtojas nukreipė mintį. Aiškintojas pasakė, kad Saturnas turi tris apie save juostas arba „žiedus''. Seniau astronomai tikėjo ir tvirtino, kad Saturnas turi tik vieną „žiedą'', tačiaus, pagerinus teleskopus, jie pamatė, jog lankas arba „žiedas'' susideda iš trijų juostų. Paskui astronomai patėmijo, kad vidurinė juosta sukasi apie Saturną daug greičiau už kraštutinę. Kalbėtojas, taręs kelis žodžius apie Uraną, žengė prie Neptuno. Apie pastarąją planetą pasakė, kad astronomai su pagelba teleskopo jos negalėjo pasiekti ir surasti. Vienas francūzų matematikas ir astronomas (jo vardo negalėjau įsisitėmyti, matematiškai išrokavo, kad toj ir toj vietoj turi rastis nauja planeta. Po tokio savo išrokavimo jis rašė Berlino observatorijos direktoriui, idant jis kreiptų teleskopą į francūzų matematiko nurodytą vietą, o tikrai suras naują, nematytą planetą. Observatorijos direktorius, paklausęs patarimo, pasuko teleskopą ir nurodytoj vietoj atrado planetą, kurią pakrikštijo Neptunu.

Dar kalbėtojas paaiškino, kaip su pagelba elementariškos trigonometrijos galima atrasti planetų atstumą ir jų dydį.

Ar kalbėtojas viską aiškiai ir suprantamai apipasakojo? Kiek iš šalies davėsi suprasti, tai turime pripažinti, kad kalbėtojas viską aiškiai išdėstė. Aiškumo delei kalbėtojas turėjo nupiešęs ant lentos (black board) paveikslėlius, kuriais ilustravo savo kalbą.

Prie progos turiu priminti, kad dabartinis bertainis pasibaigs vasario 27 d., o naujas prasidės 4 d. kovo. Jeigu rastųs tokių kurie manytų įstoti šion mokyklon nuo pradžios ateinančio bertainio, tai jau laikas apie tai pamislyti. Platesnes informacijas visuomet gausite, rašydami šiuo antrašu:
751 Cyrus str.

Atsakymui reikia indėt ducentinį krasos ženklelį. **Žinomas.**

CENTURY, W. VA.

Tuom kartu pas mus labai nepastovus oras — vieną dieną labai šilta ir lija; kitą dieną ar naktį jau gan aštrus speigas. Čia žiūrėk sniegas, o štai ir vėl tik bematant viskas nutirpo, vėl šilta. Apie Kalėdas ir Naujus Metus buvo sniego apie 1½ pėdos storumo. Priegtam tankiai girdisi griaustinis — matosi žaibavimai. Gamta pas mus graži, aplink tūni milžiniški kalnai su apaugusiais medžiais ir krumeliais, o pakalnėse teka upokšniai, taipgi apaugę visokio vardo medeliais; tuose krumuose daug randasi įvairiausių žvėrelių, pilni pakrančiai jų urvelių; vietiniai angliakasiai ir farmeriai, liuosu laiku eina ant medžioklės — tų žvėrelių šaudyti. **A. J. Našlaitis**

LOS ANGELES, CAL.

Oras pas mus labai gražus, o vidudieniais tai jau ir peršilta. Tik 6—8 sausio buvo gana šaltos dienos, o naktįs — net su ledais, taip kad visos šios šalies grožybės — žolynai ir gėlės nušalo; taipgi liko pagadintį žiedai citrinų ir apelsinų medžių. Seni vietiniai gyventojai sako, kad panašus šalčiai buvo gal 30 metų atgal. **M. Minkus.**

KĄ RAŠO PROF. BYRNE APIE LIETUVIŲ KALBĄ?

Žmonės, kurie nemėgsta lietuvių praeities tyrinėti, tankiai kalba, būk mūsų, tai yra lietuvių, kalba esanti prasta ir nemokslišką. Bet mokytesni žmonės mano ir rašo apie lietuvių kalbą kitaip.

Taip Prof. James Byrne, M. A. iš Dublino Trinity kolegijos savo parašytoje kningoje „General Principles of the Structure of language'' (Generališki principai apie kalbos sudėjimą) sako: „Lietuvių kalba paeina iš indo-europejiškos kalbų giminės; ji yra panaši į seną prūsišką kalbą ir dabar yra vartojama arti Baltikos jūrių kranto, kur teka upės Vistula ir Nemunas.''

„Lietuvių kalba'', — sako jis toliau, — „yra moksliškai sutaisyta, turi gerą skambėjimą ir tinka del dainų. Gramatikoje vardininkas turi nubaigimą, panašų graikų ir latinų kalboms; veiksmažodžiai lanksvomi sanskritų kalbos taisyklėmis''.

Mažai yra tokių mūsų žmonių, kurie tyrinėja mūsų kalbą; gerai, kad anglai da mūsų neužmiršta ir tyrinėja mūsų kalbą ir etnologiją. Dr. Tupper pažįsta Lietuvos geografiją, prof. Byrne, matyt, gerai yra patyręs lietuvių kalbos filologiją, nes jis viršminėtoje kningoje 14 puslapjų parašė vien tik apie lietuvių kalbą, kaip ji skamba ir kokiu būdu yra ji išsivysčiusi. **Mikas Stakėnas.**

Nuo redakcijos. Ne tik anglų lingvistai užsiima tyrinėjimais lietuvių kalbos kilmės, išsivystymo ir sudarymo žodžių bei sakinių ir išsireiškimų, o taipgi jos švelnumo ir gražaus skambėjimo, bet ir kitų tautų mokslo vyrai, o paskiau ir patįs lietuviai.

Labai daug toje srityje yra pasidarbavę žinomi Rusijos lingvistai: Fortunatov'as, Miller'is, Porežezinskis, Volter'is ir kiti; žymiausiu Lietuvos historijos žinovu galima pripažinti Maskvos universitatės profesorių Liubavskį, kuris yra parašęs storus kningų tomus (po 500—600 pusl.), kur surinkta neapsakomai daug medžiagos iš lietuvių tautos praeities historijos. Čia reik pridūrti, kad Maskvos universitatėj yra katedra lietuviškos kalbos ir visi senųjų kalbų filologai būtinai turi mokinties ir lietuvišką kalbą. Lietuviška kalba įvesta ir į Krokuvos universitatę (Austrijoj).

Paskui lietuvių kalba buvo labai užsiinteresavę vokiečių genijai — Em. Kantas, garsiausias naujųjų laikų filosofas, buvęs profesorium Karaliaučiaus universitatės ir poetas V. Gete; tą galime pastebėti iš daugelio jų atsiliepimų apie lietuvių kalbos prakilnumą ir jos svarbumą iš filologijos atžvilgio.

Galop, iš pačių lietuvių tarpo taipgi galima nurodyti žymius lingvistus, kurių nuopelnai visiems yra žinomi. Aš kalbu apie mirusį kun. Kaz. Jaunių ir nesenai baigusį universitatę lingvistą Bugą; yra daug mažiau garsių lietuvių-filologų, kurie taipgi su pasišventimu dirba lingvistikos dirvoje.

PASLAPTINGA HISTORIJA.

(Apie Rusijos ciesoraitį nuo sosto vilingai atstumtą, iškalėjusį 24 metus ir baisia mirtimi nužūdytą.)

Papasakosiu čia, kaip beširdžiai žmonės, garbės ir turtų troksdami, persekioja nekaltus, jiems kelią prie sosto valdžios užstojusius.

Buvo tai bajorų įsivyravimo laikuose. Rusijos bajorai darė, kaip tinkamm. Jie užprašė Rusijos valdyti ciesorienę Oną, bet su ta išlyga, jog ciesorienė nieko nedarys ponų-bajorų nepasiklaususi. Ciesorienė Ona išpradžios buvo sutikusi pasidalinti valdžia su bajorais, bet ilgainiui atstūmė nuo savęs visus bajorus ir valdė viena pati su savo numylėtiniu vokiečiu Byronu. Koks tai buvo tas valdymas — čia nepasakosiu. Numanote patįs, jog visaip prisieidavo... Mirdama Ona paskyrė savo inpėdiniu ciesoraitį Joną, kurs buvo sūnus artimiausios Onos draugės — vienos princesos-karalaitės iš rusų carų padermės. Bet tam ciesoriui Jonui čjo vos 15 mn. todel iki paaugant buvo apėmęs valdyti Rusiją mirusios Onos gulovas — Byronas. Byroną numetė nuo sosto kits vokietys — Minich, kurs atidavė sostą ciesoraičio Jono motinai. Bet ši kelius mėnesius tepasėdėjo ant sosto, — ją numetė kita moteriškė — Elzbieta (irgi iš carų padermės). Elzbieta, vos sostan užžengusi, liepė suareštuoti 15 mėnesių kūdikį Joną su jo tėvais. Jie visi buvo ištremti Rusijos tolybėn. Bet ciesorienė Elzbieta vis buvo nerami, vis bijojos, kad paaugęs tasai vaikutis, neatsiimtų sau prigulintį sostą. Todel ciesorienė išleidžia paliepimą dar didžiau saugoti tikrąjį ciesoraitį: siunčia tan dvaran, kur ciesoraitis buvo su šeimyna uždarytas, būrį kariuomenės. Viskas pildosi sulyg Elzbietos noro: kareiviai nuvažiavę atima nuo motinos keturių metų Joną, apgyvendina jį Baltųjų jūrių saloj (klioštoriuj). Tėvus ir gentis irgi tęn nuveža, bet gyvena jie atskirti nuo Jono, kurį dabar liepta nebe Jonu, bet Grigoriju vadinti. Prie vaiko pristatyta 6 kareivių sargyba. Motina, nors po vienu stogu gyvendama, daugiaus nebregėjo savo sūnaus, kurį tikėjosi ant Rusijos sosto pamatysianti.

Tame klioštoriuje Jonas-Grigorius išbuvo uždarytas 12 metų. Buvo užginta su juom šnekėties, mokinti rašto, o užvis labjau išreikšti paslaptį apie jo ciesorišką paėjimą. Bet vistiek pakilo apielinkėj kalbos apie nekaltai žudomą karalaitį.

Pajutusi tą Elzbieta kuoskubjau siunčia valdininką, o tasai slapta išveža iš vienuolyno ciesoraitį ir pasodina jį Peterburgo baisioj Šliselburgo tvirtovėje. Tvirtovės sargams nei galvon neateidavo mintis, ką jie sergėjo. Jiems pasakė, kad tai esąs „svarbus areštantas'' ir tiek.

Vienuolyne būdamas, Jonas neturėjo laisvės, prie jo nebuvo prileidžiami jo amžiaus vaikai, bet visgi jį laikė guodonėj — nes juk vis ciesoriškos padermės vaikas.

Kalėdamas Sliselburge ciesoraitis buvo visų niekinamas ir kankinamas. Prie jo tebuvo prileidžiami tik 3 oficierai — visųištikimiausieji.

Ciesorienės ministras duoda šitokį slaptą paliepimą, kaip su Jonu apsieiti:

„Ėmus areštantui nepadoriai elgties ar sauvaliauti, dėkit jį į retėžius, kol nenurims; jeigu ir tai negelbėtų, muškit sulyg savo išmanymo lazdomis ar botagais''...

Štai ką rašo tam pačiam ministeriui kalėjimo kapitonas, kurio priežiūrai buvo karalaitis atiduotas.

„Areštantas ligos jokios nejunta, bet protė yra pasimaišęs (pamišęs)... vis baisesnis darosi, veidas pajuodavo, sakosi iš didžio gimimo esąs''...

1761 m. Rusijos ciesorium tapo Petras III. Jis aplankė Joną, bet jo gyvenimo ne tik nepagerino, bet dar liepė uoliau jį daboti. „Jeigu kas mėgintų ciesoraitį išvogti — gyvo neišduokit'', — buvo pasakyta sargams. Kareiviai, kurie ciesoraitį sergėjo, kasmet buvo mainomi, — senuosius Sibiran gabeno, idant kam paslapties neišduotų.

Petras III. neilgai teviešpatavo: jis savo pačios Kotrinos buvo nuo sosto numestas.

Kotrina išpradžios buvo užsimanusi paliuosuoti visai Joną ir net pasimatė su juomi, bet karalaitis jai nepatikęs ir viskas pasiliko, kaip buvę.

Karalaičio sargams liepta prikalbinėti jį vienuolynan stoti. Ir vardas jau buvo jam išrinktas: vieton Grigorijaus — Gervasijus, bet del nežinomų priežasčių tas sumanymas nebuvo išpildytas.

Trumpas bebuvo ciesoraičio kankinimas, nesai naktį į 5 liepos (1764 m.) išauštant Jonas VI. tikras Rusijos ciesorius tapo nudūrtas sargų.

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS...

ir pastebėję, jie jau saviškai padaro išvadas, kurios ant visos jų ateities atsiliepja.

— Gal ir tamstos teisybė, — atrėmė Butrimas.

— Pasitikiu šiame atsitikime savo aštuonerių metų praktika, kuri ištiesų mano mėginimus patvirtino. Buvę mano rusai mokiniai nuo Volgos krantų...

— O kas tamstą nuvaręs tęnai buvo? — stebėjos Butrimas.

— Kas studentą gena pipirų kraštan? — užklausimu užklausiman prabilo Eimutis. — Rublis, — trumpai tarė. — Pas mus už vasarą poros šimtų neuždirbsi, o tęnai, jei gerai pasitaikys, visiems metams pasipelnai. Iš tėvų męs negalime reikalauti, dešimties dešimtinių ūkininkas ir gymnazijon bijos vaiką išleisti. Jei neištesės, „pono nepadarys, o klapą sugadįs" — sako priežodis. Universitatės metai, tai mųs pačių rūpesnis ir dalykas, kartais net tėvai sušelpti reikia.

— Sušelpti! — sušuko Butrimas.

— Matai, kaip tamsta stovi toli nuo sodiečių reikalų, — pastebėjo Eimutis. — Iš visų pusių jų apsuptas, bet tolimas ir jiems ir, per tai, šiai žemei, o jų triūsu savo gerovę tveri. — Butrimas truputį buvo susiraukęs, bet Eimutis, tai pastebėjęs, tęsė toliau: — Nekaltinu tamstos; pagalios, ne vienas tamsta tokiame padėjime atsirandi, Lietuvos dvarponių didžiuma tokie-pat. Priežastįs gilesnės, negu, iš paviršiaus žiūrint, išrodo: — kastiškas užsidarymas savyje; artinimasis bajorijos sodžiun gražiais žodžiais, bet ne darbais; turtingesniųjų bajorų išdidumas ir žmonių kalbos nepažinimas, be kurios liaudin neineisi; pašalpos teikimas iš malonės, o ne iš reikalo supratimo ir jo atjautimo ir daugelis kitų...

— Perdaug svetimais besirūpindamas saviesiems gali nepritekti, — teisinos Butrimas.

— Sulyg išgalės, — atsakė tan teisiniman Eimutis. — Pagalios, kam krauti daugiau, negu reikia, negu reikėti galėtų? Vaikams, atsakysi tamsta? O ką-gi vaikai visą savo gyvenimą veiks? Tinginiaus, skleis pasipiktinimą tarp žmonių ir tėvų sukrautus turtus „iš mužiko delno", anot D. Poškos, pūstys? Negarbingas gyvenimo tikslas, — užbaigė Eimutis.

Butrimas tylėjo. Tokie dalykai niekuomet jam galvon neateidavo. Gyveno jis visą amžių savo šeimynos reikalais, nesiartino niekan ir niekas jin. Šiandien gal ir kitaip elgtųs, bet neužteks, matomai, jam jėgų viso gyvenimo pasaulėžvalga sugriauti, išeiti iš to nuomaringojo būtybės stovio kitan, veiklesnian naudingan visuomenės sąnario takan. Jo gyvenimas, jo triūsas jaunosios kartos menkai vertinamas, tai jis jaučia ir supranta, bet grįžti atgal ir išnaujo pradėti — nė jėgų, nė to, norą žygin verčiančio noro, jame užtektinai nėra.

Instinktiviniai nujautė jis tai ir, galva linguodamas, atsakė Eimučiui:

— Mano amžis baigias... Gyvenau, kaip mokėjau; dirbau, kaip išmaniau kuogeriausia būsią... Jaunieji tegul kitaip gyvena, taip, kaip jiems kuogeriausia išrodys... Nauji laikai, nauji žmonės, nauji ir gyvenimo reikalavimai, — atsidusėjęs, mosterėjo ranka Butrimas ir nuėjo savais reikalais galva linguodamas, tarytum dar būtų girdėtasias mintis svarstęs.

Ir vėl grįždavo Eimutis prie dalgio, varydavo pradalgę už pradalgio kol saulė nusileis, kol darbininkas nepristos. Tuomet sustodavo ratan ir, dainą užtraukę, traukdavo visu būriu ant dvaro. Samdininkai pakeliui išsiskirstydavo ir, tik kumečių lydimas, sugrįždavo namo.

Užmokesniu už tą darbą ant kaitrių saulės spindulių, už išlietą prakaitą būdavo paprasta liaudies dainelė, karštas slaptas Marytės pabučiavimas ir supratimas naudą visur ir visiems sulyg išgalės nešąs...

Dažnai jį išvesdavo ir prie ligonių, kaipo baigiantį daktarą — ir viskam atsirasdavo laiko ir noro.

Ramia srove tekėjo dvaro gyvenimas. [illegible] toje sutartingoje šeimynoje [illegible] ir širdis nuraminti.

Vladas rudeniop laiko valstybinį juristo egzameną ir derisi su tėvu delei folvarko. Tėvas siūlo jam Paventį iš 180 dešimtinių, o Pabalį skiria Marytei, nors jame išviso 132 dešimtini. Bet Pabaliai arčiau gelžkelio, o jam, kaipo būsimąjam advokatui svarbu gelžkelis arčiau turėti.

Tėvas, šeimynos tradicijos sekdamas, nori, kad didesnis plotas liktųs Butrimų šeimynoje. Pabaliai-gi — motinos kraitis ir tradicijiniai turėtų tekti Marytei. Iš motinos ir Marytės galutinai ir priklauso pasiskirstymas. Nors motina ir sutinka, Marytė spiriasi.

Eimutis, nors visuomet stovėdavo išalo nuo šeimyninių reikalų svetimuose namuose, tačiau šiuo kartu neiškentė tan dalykan neįsikišęs. Svarbu jam buvo Vladas tėvų žemėje užlaikyti, žmonėms taip reikalinga juridiška pagalba įvairiausiuose jų gyvenimo reikaluose, o miesto advokatai ir toli ir ne visiems prieinami. Žinodamas-gi karštą jo būdą, bijojo, kad nesusipyktų [illegible] su tėvais ir kad nepabėgtų kokin miestan.

Išaiškino Marytei visa tai, paprašė jos panaikoti netikusią tradiciją gyvam visuomeniniam reikalui. O ko jauna meilė neįveiks, ir ko moteriškė iš meilės nepadarys!

Ir sugrįžo vėl ramybė, atėjo vėl tos giedriosios sveikos šeimyninės santaikos dienos, kurių vienstypis ir nesupranta, ir net jų nemėgia, nes likimas ją apėjo.

Vakarop, pabaigtuvių dieną, netikėtai atvyko Rodavičia. Eimučio ir Marytės nebuvo namie. Visi triūsės vakarienę darbininkams rengdami. Rodavičia turėjo panuobodžiauti, kol nesugrįž visi iš darbo.

Ir saulei besileidžiant, nusidriekė iš laukų marga darbininkų juosta blizgančiais ant gęstančios saulės spindulių dalgiais, mirgėjo ir maigės varsoti griebėjų sijonai, plevėsavo margos jų skepetaitės.

Lengvas vėjelis nešė liūdnai-linksmą liaudies dainelę dvaran, bėgo už akių atvykstantiems, lyg perspėti stengės. Visa darbininkų minia artinos prie gonkų. Mergaičių apsupta ir po rankų vedama, ėjo Marytė sunkiu rugių vainiku ant galvos. Griebėjos vos prisiprašė nunešti jų prakaituoto triūso donį poniai ir jų vardu įteikti.

Motušė išbėgo darbininkų pasitikti ir suplojo rankomis pamačiusi Marytę tautiškais rūbais, varpų vainiku ant galvos.

Išėjo ir Rodavičia ir, prieangyje stovėdamas, karčiai šypsojos. Šokiravo jį visa „beprasmė" ceremonija ir tasai Marytės „vodevilius" su persirėdymu.

Senis Butrimas, atėjęs iš kiemo, stovėjo šale Eimučio ir šypsojos, baksnodamas jį pašonėn ir rodydamas akimis Rodavičią.

Jurka, yt nerimstąs savo kailyje, šokinėjo ant gonkų šale motinos. Staiga Rodavičia pamatė Eimutį dalgiu ant pečių, vienmarškinį — susiraukė ir pamažu nuslinko vidun.

Šeimininkė priėmė vainiką, padėkojo darbininkams ir pakvietė visus vakarienėn.

Skaidrųs, sveiki ir nenutilstą, juokai kraidžiojo aplinkui stalo. Seniai juokės iš jaunųjų, jaunieji raudonijo prie mergaičių ir vis dairės aplinkui, ar nepamatys kur muzikų.

Ir prasidėjo tikroji linksmybė, kuomet atsiliepė armonika, prasidėjo sveika linksmybė nusidirbusio žmogaus, kuris ir supranta ir apvertina retai pasitaikinančią linksmybę. Pirmon eilėn išėjo Eimutis su Maryte, paskui jų kiti. Ilgainiui Marytė pateko jaunam, vikriam berniokui, o Eimutis suko savo griebėją.

Išpradžių Rodavičia dar žiūrėjo vaidydamasis, bet, kuomet pamatė Marytę bernioko glėbyje, jo bajoriškoji ambicija neišlaikė ir jis pasitraukė.

Netrukus atėjo verandan ir Marytė su Eimučiu. Čia visa šeimyna šnekučiavos ir Rodavičia nėvienu žodžiu neprasitarė apie tai, kas jam visulabjausia nepatiko. Eimutis paliko Marytę ir nuėjo savo kambarin apsitaisyti. Užtruko gal kokią penkiolika minučių.

Vos spėjo išeit verandon, apsikeisti keliais žodžiais, kaip motutė pamojo jį prie laiptu ir tyliai sušnibždo jo ausin.

— Marytė su p. Rodavičia nuėjo sodnan, turbūt lazdynų aliejon. Man kaž-ko baugu, meldžiamasai, nueik tęnais...

(T. b.)

G. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJAI...

Vertė
KAZYS PUIDA.

Nuo pusiaudienio ligi vakaro Uršulkos protas priėjo prie nutarimo. Pasidavė savo pono norui bei valiai. Koks jos likimas nebūtų: ar viešpataus su juo, kaipo žmona, tuose dailiuose Južintuose, ar vilksis paskui jo per pasaulį kaipo tarnaitė kiekvieną užgaidą pildydama — jis sutiks su savo likimu. Juk jis nepaims jos savaitei, kitai... ir nepames, kai Stepas Baltakis pametė Karusę Pipinaičių sėją, kareiviauti išeidamas... Nepaliks jos nepabučiavęs, taip vienos visame pasaulyje, jei jau ištisi metai draugavos, apie save kalbėjo!

Tačiau jo nematyti, o bus jau pusvalandis kai saulė nusileido... O gal iš atsargumo laukia kol sutems?...

Kaitra apėmė mergaitę, nes vakaras buvo karštas, lūkuriavimas-gi dar karštesnis. Užsimanė išsimaudyti ežere.

Pagalvojo: toli aplinkui nieko nematyti — ar galima būtų nusirengti ir šokti vandenin? — [illegible], du — ir jau. Jeigu-gi atjotų jai besimaudant, išgirs ištolo, suskubs iššokti, apsitaisyti už [illegible], o kad ir nesuspės apsiauti, nedidelė bėda! Pasmaudysiu pagalios už medžių, kurie plačiu ruožu dengia ežerą nuo lauko.

Nubėgo tekina alksnynan, nusiavė, paskui nusimetė į tris sekundas tris pamatines apvalkalo dalis, atsistojo ant krašto lyg iš minkšto marmuro iškaptuota, lengva savo puikiu nuogumu ir koja pamėgino vandens. Kai pajuto, jog vanduo beveik toks šiltas kai oras, pasileido gelmėn, drumsdama džiugia balsgana ežero lytą bei žvilgėsį. Tuoj ėmė plaukti, nes dugnas leidosi gilyn.

Plaukė ne sulyg įstatų, užgriebdama vandenį lėšiniąja ranka taip stipriai, kad kiekvienas parankimas iškeldavo viršun kairyjį petį ir dalį krūtinės ir nešė pirmyn skįstus jos bruožų reginius šiltai bei glamonėjanti vilnis, kas kartais vasaros naktį sapnuojama.

Plaukė taip viską užmiršus, pasinėrus vilnies [illegible] bučiavimų malonume, kol nepajuto šalčio pavėsnio ant gelmės, pasuko galvą ir akimis matavo toloką krašto atstumą. Pasuko atgal, tik ai ne alksnynan, bet šale jo tuščian krantan. Tęn būtų greičiau ją kas pamatęs, bet ir ji geriau būtų atjojantį Mikolą pastebėjus. — O tegu būtų ją pamatęs kartą neapvilktą tais bėdinais skarmalėliais! Instinktinai pajuto, kad ji neatremtinai viliojanti [illegible] savo nuogumu, gal dailesnė už visas apylinkės ponias, net ir tas iš dvarų. — Tegu jis pamato ją tokią...

Kai atsiekė koja dugną, atsistojo ir, išlysdama vandens ligi pusės krūtinės, pažvelgė į tamsius laukus. — Kurčia — nieko nė matyti, nė girdėti.

Susispaudė širdis iš nykstančios joje vilties. Nematys šiandien jis jos nė maudančiosios, nė apsirėdžiusios!... Nežiūrint pasinėrimo vandenyje, pajuto karštą šiurpulį. — Dar kartą tęnais, tan šalčio paversnin, visomis jaunų rankų bei krūtinės jėgomis! — Pasileido vėl greitai plaukti, net vanduo suburbuliavo, lyg kad lakus laivas baltais irklais [illegible] jį išskyręs. — Bet nėvienas žmonių nėjo to stebūklo pažiūrėti. Iš-už kalnelio išslinko murzinas mėnulis, iš kairės patinęs, iš dešinės apkirptas [illegible] mėnulis, ir pažvelgęs gašliai ežeran, kame nepaprastas reginys buvo matomas, kaito tame geiduliyje vis labjau.

Uršulka sugrįžo pagalios kraštan prie alksnyno, sunkiai alsuodama — vos atdusio užteko priplaukti atgal. Išėjo iš vandens, palipėjo kiek augščiau ir sustojo valandėlei tarp medžių nuoga, vienui-viena Jieva tame nakties rojuje. Nė ratų dundėjimo, nė kanopų bildėsio — nieko arčioje negirdėti.

Šalta pasidarė iš vandens garavimo nuo įšilusio kūno, gera būtų kuo apsišluostyti, kad ir žolėje pasibraičioti, bet ir žolė šlapja nuo rasos. Atsiminė turinti sejono kišenėje tyrą skarutę, išiėmė ir pradėjo šluostyties, bet staiga pakėlė ją prie akių, iš kurių ašaros pasriuvo.

Apvilko dar šlapją kūną ir užlipo išlėto augštą kalniuką, nuo kurio toliau buvo matyti, bet naktis jau klaidino žvelgėsį. Jau tvirtai nujautė, kad Mikolas neateis, bet norėjo paskutinę vilties kibirkštį išnaudoti. Ir dairėsi po laukus, pasiryžus kad ir ligi vidunakčio laukti. Vieton pykčio ant mylimojo, apėmė ją neramumas. Jis niekuomet nepasivėlindavo ateiti. — Kas-gi sutrukdė? kas su juo atsitiko? — Dieve galingasai!

Tuo pačiu akimirksniu glusni jos ausis išgirdo lengvą bildėsį ant rugienos. Bet tai turbūt ne arklys, nes jo nematyti pro rikias! — tyli žemė naktį nuneša balsus už viso varsto. — Atvėrė akis, [illegible], ausis — ir net atsivėrusi širdis klausės — Kaip tik prabilo artokas šūvis.

— Jezus Marija!

Atsikėlė nuo netolimos rikės tamsi stovyla su šautuvu, nubėgo per rugieną, pasilenkė, išsitiesė, ir jau ramiai ėmė artinties, girgždėdama sunkiais batais.

— Ei, Uršulka, nesivalkiok tu naktimis, nes velnias tave ragu nudurs, tiktai, kad aš turiu ant jo šventintą kulką vamzdyje.

— Dėdė Laukinis!

Mėgdavo seniau Uršulka tą valkatą, nes imdavos ją su savim medžioklėn, bet šiuo kartu pajuto jį neapykenčianti. Maloniausių svajonių giją, nors ir baugių, pertraukė atkaklus globėjas, prisiekęs tų svajonių priešininkas. Įsirėmė išdidžiai į šonus.

— O kodel man nevalia ežere maudyties? Tai jums gėda šaudyti naktį ir dar šventadienį!

— O juk ir pirmadienį reikia valgyti — ciniškai susijuokė Laukinis. — Ponas Dievas nesupyks už tą žiurkę — papurtė numuštą nedidelį kiškį. — Ot, kad taip didesnis žvėris būtų tavin iš Južintų dvaro atvykęs, tai gal būtų tekę ir labjau nusidėti. Tiktai aš nebūčiau jo rytoj valgęs, o būčiau ant vietos palikęs.

— Kas jums?! pamišote?! — sušuko nugąsdinta mergaitė.

— Gal tu, Uršulka, bet ne aš. Aš gerai žinau, ko tu laukei; jo laimė, kad neatėjo!

— Eikite sau! — supyko mergaitė — jau jus turbūt pats velnias ir žinoti jus nenoriu!

Dėdė-slapukas dar arčiau priėjo prie brolio dukters ir uždėjo ant jos peties galingą savo ranką.

— Žinoti tu mane turi. — Iš Laukinių esi, o aš stipriausias jų. Graži tu ir mūsų esi.

Uršulka pažvelgė baimingai dėdėn, kurio sunkios akįs buvo jon įsmeigtos.

— Mačiau, kai plaukei. Graži tu ir stipri.

— Tai kitiems draudžiate, o patys slapčiomis žiūrite! Ot tai globėjas!

— Žinoma. Jei aš tave kam atiduosiu, tai jau savo žmogui ir ant amžių. — O ponaičiams žaisti su tavim neduosiu.

Jau norėjo Uršulka pasakyti, kad žaidimas su Južintų ponaičiu tai visas jos gyvenimas bei laimė, kad gali labai gražiai pasibaigti, kai kad Pucevičia su Anielka užbaigė. Bet pabūgo laukinio dėdės ir tylėjo. Truktelėjo tiktai pečiais.

Bet gudrusis dėdė numanė mergaitės širdį ir tarė paniuręs:

— Jis viltvilingas Lenkas; jis tavęs neves.

Suvirpėjo mergaitė ir, neatsisveikinus su dėde, šoko greitai kelian ant namų beveik tekina.

— Patariu tau neužsukti į Južintus. Aš ir naktį matau kai lųšis — sušuko mergaitėn Laukinis.

Ėjo, prakeikimų botago papliekiama, tą gražią naktį laimingiesiems linksminties parengtą, aplenktiesiems — kankinties. Kad lietus būtų plaukęs ir perkūnai trankę, lengviau būtų nešti klapo likimas ta liūdna žemele. Bet stebūklingąją mėnasieną kas vienas šešėlis meilingai skėtė savo rankas, kas kvaptis svaigino malonumu — ir tasai viešpataująs gamtoje malonumas ir bedalis bejėgės mergaitės likimas išrodė Uršulkai nepakeliami. Geismais jau siekė augštesniosios laimės, priprato prie nepaprastų miniai svajonių ir sapnuose liaudavos paprasta mergaite buvus. O čia sunki dėdės slapuko letena laiko neapkenčiamame klapaitės kailyje — dar blogiau, nes malonioji ponaičio ranka nesiteikė išsities ti jon atvirai bei draugiškai, nors trumpam suraminimui, nors šiai nakčiai!

Jei būtų kas išklausęs Uršulkos tai, ką ji jautė iš nenusisekusio pasimatymo ir iš nelaimingos kelionės, nebūtų nėvieno žodžio iškvošęs. Arba būtų trumpai atsakiusi, jog nusibodo gyventi ir norinti numirti.

XII.

ŠEPETA.

Nėra turbūt visame pasaulyje tokio draugiško, kaimiško, romantinio gelžkelio kai tas, kuris eina nuo Kalkūnų ligi Radviliškio. Taikinanties į vietinius reikalavimus bei pamėgimus, traukinių greitųjų visai nėra. Jie mandagųs ir malonųs del keleivių stotin vėlijančiųsi. Viduryje vagonai nepuikiai intaisyti, kiek arklydėn panašųs atviromis durimis ilgan karidoriun. Kadangi žmones, o ne arklius vežioja, ir tai lipšnius bei malonius žmones, tai viduryje vagono amžinai juda, o kampuose meiliai šnibžda. Jei bent koksai miszantropas užsidaro pirmosios klasės skyriuje. Išvengs tuomet bendro tautiečių ergelio, bet pateks generolo draugijon, kuris būtinai randas kiekviename pirmosios klasės kupe. Taigi žmonės, mąną, jog keliauti gimtuoju kraštu tai ne amerikietišku būdu ryti atstumas su garvežio pagalba, bet pasimokyti bei pasilinksminti piliečių tarpe, — važinėja antra, o net ir trečia klase. Tuose šnekiuose vagonuose dažnai sutinkamas vietinis turtuolis, kurs, jei panorėtų, tai visą gelžkelį galėtų nuosavybėn nusipirkti, bet geriau užmokėti mažiau, o girdėti ir matyti daugiau žingeidžių žmonių.

(T. b.)

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

iš čia priaugančiosios kartos gali tinkamai pasirūpinti, kad tautiniai idealai bendražmoninin turtuolynan, tan švenčiausių žmonijos lukuravimų sandėlin, geriau tėvynės didybei bei garbei tiktų.

Tuo ir skiriasi altruistinis tautinis saviapreiškimas nuo egoistinio, suprantamo siauroje, „pertautinėje'' prasmėje.

VAIKŲ LITERATŪRA.

1.

Literatūra, pati sulig savęs, tuščias dalykas ir turi daugiau prasmę sandėlio, kuriame sudėta visi protiniai žmonijos įrankiai ir iš kurio, reikalui užėjus, lengva tie įrankiai pasiimti. Literatūra, kaipo visų žmonijos minčių sandėlis, atvaizdina ne vien protingus dalykus, bet ir daugybę nesąmonių. Todel iš literatūros ingijamoji nauda, ne tiek iš jos pačios pridera, kiek iš tvarkaus jo tyrinėjimo, iš mokėjimo pasirinkti iš jos, — sako Bokl savo „Anglijos civilizacijos historijoje.

Psyhinis badas tai toks-pat naturalis apsireiškimas, kaip ir fyzinis badas ir žinomasai rymiečių padugnių obalsis „panem et circenses'' kuopuikiausia patvirtina tą faktą.

Ir mūsų kultūrinių darbų bei būsimojo tautiniai-visuomenio krašto sutvarkymo priešaušryje visų-pirmiausia reikia pasirūpinti priaugančiąja karta, kaipo rytojaus piliečiais. Tos netikusios valdiškcsios mokyklos nuotrupos, kurios varu mūsų vaikų jaunutėn širdin skverbjamos, nemokina ir neauklėja, bet veltui laiką gaišina ir šviesos ingijimą trukdo. Tautiniai-patriotinių auklėjimo uždavinių straipsnyje daugiausia kalbama buvo apie tinkamą mokyklos sutvarkymą minėtiesiems uždaviniams atsiekti. Tačiau, pasitenkinti viena mokykla, kad ir geriausia, mūsų sąlygose neįmanoma.

Kol mūs visuomenė neineis supratimas, jog mokykla privalo nevien mokyti, bet ir auklenti ir kad tai svarbjausieji mokyklos uždaviniai, kol galų-gale nebus suprasta apšvietos nauda ir jos reikalingumas ir dar — kol mūsų priaugančiosios kartos svetima kalba, svetima dvasia bei svetimomis ideomis auklenamos bus, tol nevalia šaltai bei ramiai kalbėti apie būsimąją mūsų inteligentiją bei jos idealus.

Liaudies mokykla pati iš savęs labai maža tesuteikia ir todel neatidėliojant reikia jieškoti priemonių bei kelių, kuriais žengiant bus galima prakrapštyti mūsų vaikų akis, kad supažindinus juos išpradžių su savais gyvenimo bei tautinės psychikos apsireiškimais, paskui praskleisti žingeidaujančiai v identuvei platesnis dvasinis pasaulis.

Nieku būdu nepasitenkindami tomis žiniomis, kurios mokyklos suteikiamos kaipo mokymo pasekmės, turime pasirūpinti namininu vaikų skaitymu.

Mūsų orginalė vaikų literatūra, savo historiją Vys. Valančiaus „Vaikų kningelė'' pradėdama, vargu bėgu priskaitliuos 20 numerių. Sakau originalė literatūra ir ji man šiuo kartu visų-labjausia rūpi, nes jos ne vien kokybė, bet šiame atžvilgyje ir kiekybė kuopuikiausia atvaizdina mūsų rašytojų atsinešimą rytojun, tautos viltin bei ramstin. Jei iš didoko lietuvių rašytojų skaičiaus vos tik kelintas šiokią-tokią apysakaitę vaikams pabriežė ir tai dar neoriginalę, bet „sulyg'', ar „sulietuvino'' — tai kas besakyti apie tą minią, kuri reikalauja iš mokyklos išmokyti vaikas „ruskai skaityti bei pavardė pasirašyti''.

Ant slidaus stovime tako!... Augąs tautinis darbas reikalauna didesniosusipratušių žmonių skaičiaus, kad plačiau prasiskėtus, kad vis naujus ir naujus plotus savo intekmėn, savo darban patraukus. Augąs darbas reikalauna progresivio darbininkų augimo ir nevien iš kiekybės, bėt jau neišvengtinai ir iš kokybės atžvilgio. Savo didume augąs darbas — leidžia šaknis gilyn ir reikalauna giliau, rimčiau susipratusio darbininko. Tautinį darbą varydami rūpinamės daugiau tautiniai-individualių ypatybių aikštėn iškelti ir pozitives, gerąsias, palaikytinąsias neva rūpinamės plačiau paskleisti, bet tokiais būdais, kurie nei šimtosios mūsų pasitikinimų dalies neatsiekia. Rytojaus tautinių darbų vieni neapžiosime, o nesirūpiname tais, kurie mus užvaduotų, mus paremtų.

Tūlas gal pasiguos tuo, jog liaudies vaikai neišlepinti kultūriniais reikalavimais ir todel jie geresnių laikų palaukti gali. Tokin tvirtiniman galima nurodyti, jog mūsų inteligentija ir yra tie kultūriniai neišlepintieji liaudies vaikai, ir ko liaudies vaikams jų jaunybės metais trūko, to trūko mums, inteligentams, visą mūsų gyvenimą ir tasai trūkumas atsilieps ne tik ant mūs, bet ir ant visų mūsų darbų.

(T. b.)

KALĖDŲ NAKTIS.

Kaimas miega. Per padangę
plaukia debesėliai,
yt prasaikios, grakščios gulbės,
yt Dubysos sieliai.
Seni ąžuolai galiūnai
ir beržai kasoti
snaudžia kaimo patvoriuose
niūrųs, augaloti.

Žvaigždės skaidriai spindi, žiba
dangaus gilumoje
ir mėnulį sidabrinį
pas save vilioja.
Tokia puiki ši naktužė:
e, kaip meilės daina!
Bra, juk rytą tai Kalėdos, —
per tai ji taip žvaina.

KAIP ŠIRDIS TVASKI...

Aš širdužę dainiaus turiu,
šiaip ar taip kalbėsi:
biški jinai suliepsnoja —
bėgu į šlamesį,
į šlamesį pinavijų,
į šlamesį miško,
iš-už kurio andai saulė
taip širdingai tryško.

Aš varguolių dainininkas:
pamatau berželį,
tuojau giedu ir dainuoju
jojo skurdžią dalį.
Seniau jis linksmai kukždėjo
su marga pievuže, —
dabar verkia ir raudoja,
susikrimtęs ūžia.

Aš dainelių sūjikėlis: —
tą kiekvienas žino:
uždainuoju — visi lėka
į daubas beržyno.
Jaunos mergos gėles renka,
su bernais juokauja,
o berniokai josna meilę
beria pilna sauja.

Zigmas Gaidamavičius.

MUSŲ KALENDORIAI.

Metraštis—Almanachas „Šviturys'' su kalendorium 1913 m. Jono Rinkevičiaus leidinys. Vilnius, 1913. Pusl. 253.

Jisai kalendorius jau antri metai pasirodo, ir matyt, žada kasmet po sykį pasirodyti. Jeigu jisai toliau nepails, tai su laiku galėsime jį matyti išaugusiu į tokius almanachus, kurie yra gana garsųs pas anglius („Whitaker'') ir pas amerikonus („World'', „Eagle'', „Tribune''). Anglijoje ir Amerikoje nei vienas apsišvietęs žmogus ir nei vienas valdiškas ar pramonijos bjūras negali be panašaus almanacho apsieiti, nes tamė kalendoriuje jisai randa kasmetas atnaujinamas ir dapildomas visokias statistiškas žinias. Be almanacho sunku apsieiti šiandien net ir vidutiniškam laikraščių skaitytojui. — kiekvienoje grįčioje jisai yra neišvengtinu daiktu.

„Šviturys'' tačiaus nori apimti daug platesnį ruką, negu paprastasis almanachas, — jisai nori savo paprastuosius skaitytojus netiktai statistikos žiniomis apteikti, bet paduoti jiems net žinias, kokie pas mus nauji rašytojai pasirodo, kaip va rusai leidžia savo literatiškus almanachus (pv. „Šipovnik''). Žinoma, toksai sujungtinis (statistiškas ir literatiškas) almanachas „Šviturini'' padaryti nepasiseka, nes tai yra perdidelis ir supainiotas naujam kalendoriui darbas, o tam pas leidėjus maža dar patyrimo ir nedaug tokiam darbui sandarbininkų. Del šito, vienok, męs patartume „Šviturio'' leidėjams nenustoti stiprios valios ir kad jau pasiryžo kasmetas tokį dvigubą kalendorių-almanachą leisti, tai tegul ir leidžia. Tegul net nepaiso ant pergreitos kritikos, kuri galės užmesti leidėjams, kam tai jie prie kalendoriaus jungia ir rašliavinį almanachą, — jeigu to paprastai nedaroma pas kitas tautas, tai da negalima sakyti, kad tas būtų negalima daryti mums lietuviams.

Vidutiniškai imant, „Šviturys'' visgi neglogai atrodo. Statistikos žinių jau daugiau, negu buvo to pernykščiame egzemplioriuje. Yra paprastasis kalendorius, šventės, oro spėjimai, caro giminės tabelė, surašas lietuviškų draugijų (ir artimesnės apie jas žinios) Lietuvoje ir svetur; surašas mokyklų; įvairios žinios: mūsų fabrikai, šelptini fondai, mūsų artistų kuopos ir artistai; įžymiausios Lietuvos vietos; lietuvių laikraščių adresai; Lietuvos įvairių inteligentų ir profesionalistų adresai; kronika; tūlos geografiškos žinios, pasportai; mokesčiai; geležinkeliai, prekymečiai.

Paėmus literatinę „Šviturio dalį reikia vienok pasakyti, kad iš jos didesnę pusę raštų galima buvo išmesti ir vistiek almanachas būtų nenukentėjęs. Paveizdan, kokis reikalas buvo dėti „Šviturin'' tokius raštus kaip „Kaip dangus duoda ir atima'' (Čechinų novelė), arba vertimus: „Šimas oratorius'' „Hasanna!'', „Iš ano pasaulio''? Vertimams visai ne vieta tokiame kalendoriuje, kuriame norima vien tik lietuvių rašytojų darbus parodyti. Gražiausi iš rašinėlių tai Šeinius: „Adomas Varnas—Rikkers'', Vienuolio „Bezdžionės'', L. Giros „Beauštanti aurelė'', J. Kubučio „Lietuviai Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje''. Dailios taipgi eilutės Vaitkaus ir Giros. Kiti rašteliai, kadir originališki, bet daug jau prastesni už paminėtuosius ir būtų galėję sau be skriaudos nuo „Šviturio'' išlikti. Ateityje linkėtina būtų leidėjams, kad verčiau vengtų dėti į literatūros skyrių menkesnės vertės ballasto, o tą vietą verčiau užpildytų statistikos žiniomis. Del šito būtų gerai leidėjams turėti gerą pavyzdingą almanachą, kaip va „World'' almanachą, pagal kurio reikėtų ir mums savo almanachus išauklėti. —

Publikai nuoširdžiai patariame „Šviturį įsigyti ir tarpe kitų paplatinti. Nežiūrint į tūlus jo nedalumus, visgi iksiolei męs geresnio kalendoriaus neturėjome (išimant gal seniaus leistuosius Mikolainio kalendorius). „Šviturio'' vardas turėtų įsigyventi. („Švyturį'' galima gauti „Vienybės Lietuvninkų'' knigyne.)

Vargomatis.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

riuo autorius, nuo savęs drįstu pridėti, visą mūsų gyvenimą pavadino. Ir jei net taip būtų padaręs, tedaug kuo tebūtų apsirikęs, nes tasai „bludas'', kuriuo viršaitis „bludija'' — tai naujoji sriovė mūsų gyvenimo išdalies, tai naujos bepročio šmėklos lanus užsiskėtimas ir kas visų-baisiausia — vaisingas bei pasekmingas užsiskėtimas.

Iš šito atžvilgio „Bludas'' — gašlus protestas karštas šauksmas sustoti „bebludijus'' ir susiprasti. Mums tai suprantama, kurie iš šalies tan „bludan'' žiūrim, bet tiems, kurie tą „bludą'' gyveniman inkūnino, kurie jo tiesioginė ir neišteisintinoji priežastis — tiems tai tik pamfletas, paskala, stengimos juos apšmeižti, kai kad buvo su velionio Gurauskio „Duobe''.

Kun. Kantičkos typas labai sąmojingai ir gyvai nugriebtas ir nupieštas. Tokių Kantičkų mūsų kuningijoje daugiau negu reikia. Tai gyvas mariavitų prototypas. Savo akimis turėjau progą matyti tokį sgadintų mystikų veikimą ir jų intekmę tamsion mūsų liaudin. Priėjo jie net prie tokio absurdo, jog nesitenkino 5 pirštai, bet pasirūpino paminti tokių paveikslų, ant kurių Jėzus turėjo ant vienos rankos šešis, o ant kitos penkis. Iš ko tasai absurdas gimė — tai turbūt nė patįs adeptai nežino. Liaudis-gi savotiškai tą suprato, brido prievos klampynėn, mysticizavos, o gyvenimas ėjo savo keliu, palikdamas tuos gyventinuosius užpakalyje. Ir kuomet atėjo didžiojo sąjudžio metas — liaudis, nebūdama prie to prisirengus, tegalėjo maitinties tik tomis paskalomis ir tais kvailais prašimais, kokius męs randame „Blude'' apie socialistus.

Ukui-gi bebuvo sveikesnės nuomonės begauti, kuomet vienintėli inteligentijos atstovai gilioje provincijoje tebuvo kuningai ir retas jų pasirūpino tamsiosioms avelėms paaiškinti besiartinančiosios valandos svarbą ir viso judėjimo viesuomenų prasmę. Kantička tuomet nepadalinamai viešpatavo ir savo mysticizmu, liguistu ir dirbtinu, užkrėtė net tokį kun. Gumbelevičių viena koja grabe bestovinti.

Kuomet pažangioji spauda, ypaš vienintėlis vėlionis mūsų dienraštis „Vilniaus Žinios'' talpino nemažai korespondencijų iš kuningijos gyvenimo stengdamos tuo intraukti kaltinamuosius plačion polemikon, kad kuningijos bei žmonių prietikiai visapusiai išaiškinus, nušvietus ir tuo keliu ramion santarvėn bei taikon suvedus — tuomet pakilo trukšminga bei šlykšti agitacija prieš tą vienintėlį kultūros platintoją.

Kad mūsų kuningija neidentifikuotų savęs su bažnyčia, kad viso to, kas apie juos bei jų gyvenimą kalbama, neverstų nuo savęs ant bažnyčios, stengdamos tuo keliu išsiteisinti ir savo atžagareiviškumą išteisinti — neturėtumėme šiandien tos visuomenės suirutės ir tų nekultūrių apsireiškimų periodėje spaudoje, nuo kurių bepartyviam žmogui nuolatos kaisti reikia.

(T. b.)

D-RAS J. BASANAVIČIUS.

KAIP MAN NEBUVO LEMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI.

Non mirari, non indignari sed intelligere. **Spinoza.**

Pasibaigus Suvalkų gubernijoje rinkimams, kuriuose ir mano kanditatūrai teko žaist ne mažą rolę, pakilo kaip laikraščiuose, taip ir visuomenėje įvairiausi balsai apie jos žlugimo priežastis. Kuomet plačioji publika ir vieni-kiti laikraščiai pastebėjo pačios kandidatūros pastatyme vylių, kiti — ypač klerikalų laikraščiai, kurie su „Šaltiniu'' be abejo, turi artimus ryšelius —, aiškino kandidatūros žlugimą kitais motyvais. Taip, pav. „Aušra'' — vienintėlis laikraštis, kurs sužinojo net, kiek gavus mano ir kun. Laukaičio kandidatūra balsų priešrenkamajame susirinkime — gana naiviai pasakojo savo skaitytojams, būk visos (sic!) Suvalkų gubernijos rinkikai reikalavę pirmoje vietoje, kad jų atstovas būtų geras katalikas. Delto — girdi — gerai nepažindami p. Basanavičiaus iš Vilniaus ir neriko jo, nors buvo jis statomas taip-pat kandidatu Dūmon''. Dar indėmesnių žinių suteikė Kauno „Vienybė'' (N 44): „Suvalkuose — girdi — reikėjo pasirinkti tarp kun. Laukaičio ir daktaro Basanavičiaus. Basanavičius savo svyravimu tarp katalikų ir pirmeivių rinkimams tebeeinant sukėlė daugelio (sic!) rinkikų — **(nota bene tų, kurie nieko apie tat nežinojo!)** — nepasitikėjimą. Pačiame rinkikų susivažiavime Basanavičius pasisakė esąs tiktai demokratas, o Laukaitis prisipažino esąs demokratas-krikščionis; žodis krikščionis ir persvėrė rinkikų balsus į Laukaičio pusę'' (sic!). Dar origmališkesnį komentarą — kaip žemiau matysim — padavė prie kun. Laukaičio išrinkimo atstovu pats „Šaltinis'' (N 44, 46). Tačiau nė vienas tų laikraščių, skiriamų „geriems'' katalikams, tikros mano kultūros žlugimo priežasties nesuteikė, — suteikti negalėjo, nes — nenorėjo.

Rinkimai Suvalkų gubernijoje viešame lietuvių gyvenime yra, be abejo, svarbus politikos apsireiškimas, kuriam kaip pačioje tos gubernijos lietuvių historijoje, taip ir jųjų kultūros ir pilietiško išsilavinimo historijoje priderės nemaža vietelė. Šita mintis turėtų todel paskatinti visus tuos, kurie žino kokias apie rinkimus ir varomas juose agitacijos smulkmenas, viešai aikštėn iškelti, kad juos priderančiai apšvietus. Jei, kaip tūlų manoma, historija esanti tautų mokytoja, tad Suvalkų gubernijos rinkimų historija, be abejo, galėtų atžaisti taipogi mokytojos rolę ateinančiuose rinkimuose, kurių dar bus nekartą, kad, didesnį patyrimą turint, gubernijos lietuviai galėtų geriau politikoje orientuotis neklausytų skambjų, bet tuščių obalsių vieno ar kito agitatoriaus skelbjamųjų, ir lengvjau susektų tikrą realės politikos kelią — ne kokį šuntakį — kuriuo priderėtų žengti, savo atstovą renkant.

Šiuo tikslu aš žemiau apskelbju visas tąs žinias apie savo kandidatūrą ir tą rolę, kurią jai teko sužaisti rinkimuose, būdamas tos nuomonės, jog iš mano padarytų klaidų kiti ingys didesnio patyrimo ir atsargumo. Jei ir visi kiti, mano pėdomis sekdami, ką tik žino apie Suvalkų gubernijos rinkimus paduos visnomenės žiniai ir dar geriau juos apšvies, ne menkai lietuviams pagelbės veikiau susiprasti. Tuomet gal išsipildys ir ši senovės patarlė: **homines, dum docent, discunt**...

* *
*

Kada aš, 26 m. užsienyj praleidęs, 1905 m. grįžau Lietuvon, tuomet čia, rodos, buvau vienintėlis lietuvis, kursai tiek metų buvo gyvenęs konstitucijos sutvarkytu politikos gyvenimu, kursai buvo patogiai praktikoje apsipažinęs su taip vadinamuoju „parliamentarizmu'' ir politikos partijų kova. Dar 1880 metų pradžioje patekęs iš po anų laikų Rusijos despotizmo Bulgarijon — tan naujai susitvėrusian absoliutės liuosybės kraštan — aš tuojau, nuo pirmųjų žingsnių, susidūriau su ano meto bulgarų liberalų, Liubeno Karavelovo vedamaja partija ir, visiškai nejučiomis, jųjų politikos ideologija užsikrėčiau. Neilgai trukus, pradėjau aktivai šitos partijos gyvenime dalyvauti ir kovą vesti prieš konservatus. Kada 1881 m. kuningaikštis Aleksandras Battenberg'as, konservatų partijos ir rusų reakcionierių valdžios kurstomas per žinomąjį **coup d'etat'ą**, buvo užsimanęs liberališkąją konstituciją suspenduoti ir potam, kada tuojau imta persekioti liberalų partijos žmones ir jųjų šalininkus, tarp daugelio kitų ir man, buvusiam tuomet valdžios tarnystoje, teko kur kitur sprukti. Nors ir buvau gavęs vietą srytis daktaro Antivario mieste, Juodkalnijos kuningaikštyje, bet, jos neapėmęs, aš likau Austrijoje, kur, nuo politikos įsikarščiavimo kiek ataušęs, mokslo dalykais užsiiminėjau. 1884 m. bulgarų liberalams kuningaikštystėje valdžią į savo rankas paėmęs, aš vėl Bulgarijon sugrįžau;

(T. b.)

Niekas nežino kieno tai kaltybė. Vieni mano, jog oficierius Mirovič, kareivių būriu vedinas, buvęs įsilaužęs tvirtovėn ir karalaitį paliuosuoti norėjęs; bet sargai, matydami neatsiturėsią prieš kareivius, puolė į ciesoraičio kambarį. Jonas — pasakoja — besėdįs lovoj ir besiklausąs tojo triukšmo iš lauko pusės. Tuomet vienas sargų, užmetęs ciesoraičiui šieninį, kits gi dusyk dūręs per tą šieninį į ciesoraitį. Čia jam ir buvęs galas...

Bet teisingesnis yra tas historikų spėjimas, jog Kotrina, norėdama karalaičiu nusikratyti, papirko oficierių Mirovičių, tą baisų darbą atlikti. Ciesorienė galėjo išsiteisinti tuo, jog visa kaltė ant Mirovičio puola.

Kotrina, mėnesiui buvus, išdavė viršiausį manifestą, kuriame rašė: „Žmonių noru Rusijos sostan užžengę, mes atradome dar gyvą ciesoraitį (princą) Joną, kursai, dar penamu kūdikiu būdamas, neteisingai liko imperatorium paskirtas, bet Dievo malone nuo jo sostas buvo atimtas... Pirmuoju mūsų rūpesniu, sostą užėmus, buvo kiek galint palengvinti tojo nelaimingojo ciesoraičio buvimą. Aš pati jį prižiūrėjau, bet mums gailu buvo, matant karalaitį nepilname prote ir užpuolančios kalbos esant. Mes pamatėm, jog jokio palengvinimo suteikti nėra galima ir tik, paskyrę didesnę sargybą, liepėme ciesoraitį prižiūrėti. Bet neveizint mūsų rūpesnio, išsirado miatežninkas Mirovič, kuris, paleistuvingai gyvendamas, paniekino Dievo įstatymą ir, sulaužęs duotą mums prisieką, pasiryžo, nors didžiu kraujo praliejimu, ciesoraitį Joną išliuosuoti ir Rusijos sostan iškelti... Sargai, numanydami visą tojo darbo pavojų, užmušimu ciesoraičio išgelbėjo mūsų šalį nuo kraujo praliejimo. Išvydę karalaičio lavoną, piktadaris Mirovič suprato savo prasižengimą ir parodė didį gailėsį. Oficieriai suėmė Mirovičių ir tokiu būdu numalšino sukilimą, už ką dėkavokime dangui, nelaimes nuo mūsų žemės atitolinusiam".

Užmuštojo gi karalaičio tėvai vis tebebuvo ištremti. 1780 m. leido jiems išvažiuoti iš Rusijos, 39 metus kalėjime iškalėjus ir dar paskyrė nužūdytojo sunaus tėvams po 8000 rub. kasmet ir 40 tūkst. visai šemynai. **M. U.**

(Iš „Novoje Slovo".)

Laiškai Iš Lietuvos.

ROZALINO APIELINKĖ, PAN. PAVIETO.

Pas mus žinios tokios: netoli mūsų už 2 varstų, yra sodžius, vadinamas Girelka. Jisai yra įsteigtas jau nuo pasakų laikų. Keliolika metų atgal, tęn gyveno apie 25 poros žydų, o dabar liko vos keletas žydelių, kurie užlaiko sankrovėles. O visos kitos, buvusios žydų grįčios, yra užimtos merginoms, boboms ir šiaip kampininkėms. Iš jų viena bobelė užlaiko baltakę ir berniukai iš visos apielinkės šventadieniais traukia kaip į kokią Šidlavą. Metai atgal mūsų apielinkėj buvo 2 garsiu broliu, kurie atsižymėjo muštynėmis. Taip annuodu buvo įsidrąsinę, kad ir prieš gaują susirinkusių nenusileisdavo ir tankiai daugelį apkuldavo; prie to ir peiliai turėdavo darbą. Dabar, jiems pražuvus, liko kiek ramiaus mūsų apielinkėje. Smilgių par. pas p. Maslauskį, garine mašina kuliant, vienas iš darbininkų su peiliu perdūrė mašinistui sprandą; žaizda buvo jau pavojinga — prisiėjo daktarą ir kuningą vežti. Urėdninkas liepė piktadariui dovanoti. Sužeistasis gavo nuo piktadario vos 5 rub. ant gydymos. Skaudu matyti tarpe lietuvių panašius apsireiškimus; blogai taipgi, kad ta mūsų vietinė policija ant žmogžūdžių ir piktadarių žiūri per pirštus.

Karpiškietė mergė.

***

KIBARTAI, SUV. GUB.

Apie mūsų miestelį mažai ką galiu pasakyti. Lietuviai čia labai ištautėję, jokio gero įspūdžio žmones čia nepadaro, nes jie darbuojasi beveik išimtinai del svetimtaučių.

Kibartuose sausio 20. atsitiko didelis išgąstis. Ant geležinkelio ties prūsų rubežium stovėjo vagonas su benzinu, ir keli darbininkai pumpavo jį iš vieno katilo į kitą. Jiems, bedirbant, užsinorėjo pažiūrėt, ar daug dar liko katile benzino — dirstelėjo su liktarna, ir tame-pat momente ištiko eksplioziją. Tą darbininką išmetė augščiau trobų; jis tuoj pasimirė; jo pavardė — Krigertas. Kiti darbininkai tapo tik apdeginti; ugnis lėkė labai toli, ir tik laimė, kad toli buvo nuo trobų. Taip Kibartų miestelis atrodo biskį bagotesniu; nesenai pastatė gymnazijai namą, kuris išėjo vienok permažas, nes tenai telpa tik trįs skyriai. Maldnamis taipgi pastatytas, tik dar pamaldos nelaikomos; čia laikas nuo laiko iškila visoki nesusipratimai. **T. R. Mačiulis.**

***

IŠ PRŪSŲ PARUBEŽIAUS.

Mergina, tarnaujanti Prūsų Lietuvoj, pasirengė eiti į svečius pas savo seserį, gyvenančią Virbaliuje, perleisti Kalėdas. Neturėdama jokio pasporto, ėjo tiesiog per rubežių; suderėjo su kareiviu du rublių. Kada perėjo rubežių, kareivis griebė ją už rankos ir norėjo pasielgti su ja savotiškai; bet mergina jį taip stūmė, kad kareivis net pervirto, ir pati bandė bėgti, bet kareivis, pasivijęs ją perdūrė durtuvu (štika) ir, peršovęs, įstūmė į vandenį. Ant to balso subėgo kareiviai, kartu su oficierium. Oficierius kareiviui nuplėšė pagonus, atėmė šautuvą ir liepė kareiviams nuogais kardais varyti jį kalėjiman. Dabartinės tiesos nepavelina žmogų šauti dienos laiku. Nužudytoji mergina turėjo 19 metų amžiaus, jos pavardė M. Dargiutė.

Taipgi tuom pačiu laiku vienas vaikinas, atsiėmęs savo dalį, ėjo Amerkon; kareivis nušovė jį ant rubežiaus, atėmė nuog jo pinigus ir tik šešis rublius paliko kišenėje. Abudu buvo palaidoti 23 d. gruodžio 1912 m.

Lietuviai, apsisaugokite, kurie nežinote gerai rubežiaus, kad neatsitiktų panašiai ir su jumis.

J. Levandauskas.

IŠ ŠKOTIJOS.

GLASGOW. Glasgow'as — labai didelis miestas; gyventojų jame, su priemiesčiu, priskaitoma apie 1,000,000.

Šitame mieste randasi gerokas skaitlius lietuvių — apie 500 yp.; bet jie išsklaidyti po visą miestą, užtat mažai šitame mieste ir draugysčių randasi. Yra tiktai dvi — Šviesos draugystė ir Blaivininkų draug. Šviesos draugystė gyvuoja jau apie 12 metų, o Blaivybės — tik antri metai. Abidvi dr. turi užėmusios nuomon sales. Šviesos draugystė yra bepartijinė — ji platina gryną mokslą ir apšvietimą tarpe čionykščių lietuvių. Antra draugystė yra kuninginė; apie jos veikimą ir nešimą lietuviams naudos, sunku ką-nors gerą pasakyti, nes ji perdaug jau vienpusiška; svietiškų kningų ir laikraščių joje nesimato; beje — iš Amerikos pareina „Saulė".

Galima paminėti apie tų dviejų draugysčių veikimą.

Sausio 1. Šviesos draugija parengė vakarą; buvo sulošta komedija „Dėdė atvažiavo". Teko ir man atsilankyti ant to vakaro. Ruiminga salė buvo labai gražiai papuošta; žmonių prisirinko virš 200 ypatų; tvarka buvo pagirtina ir girtų visai nesimatė. Matyti, kad Šviesos draugija nesitikėjo, jog tiek daug svečių bus ir todel daugumui reikėjo statiems stovėti. Lošimas nusisekė taipgi gerai, nes lošikai atsakančiai žinojo savo roles ir suprato pačios komedijos turinį.

Tariu visiems lošikams ačiu ir linkiu ant tolesnio laiko pasekmingai jiems darbuoties ant visuomenės dirvos.

Rolės buvo šitaip paskirstytos: Dėdės — K. Bacinskas; Garnienės — M. Lebedienė; Adomo — A. Kriaučiūnas; Spurgio—I. Tyškus; Jievutės — A. Dalbukiutė.

Svečias.

ŽIEMA.

Palengvai, tankiai, tvirtai krinta iš augštybių blizgančios snaigalos — kaip valandos ir sezonai ant žmogaus gyvenimo. Pirmiausiai nukritusios snaigalos pranyksta tamsiai rausvos žolės pynėje arba meiliai sutirpsta bekrisdamos ant ties durimis gulinčių plačių akmeninių trepų. Bet, valandai pro valandą belekiant, blizgančios plunksnuotos snaigalos tvirtai tiesė savo baltąjį ploščių ant nuvytusių pievų ir sušalusius ties durimis akmeninius trepus dengė su perlų pyne.

Didelis skaičius anksčiai suglaustos žolės viršūnių skverbėsi pro balto ploščiaus pratarpes; bet, švelniai audrai prasidėjus, jos lindo atgal viena po kitos į savo sniegines grabą, ir visos tuojaus pranyko didelioje gaujoje, išskiriant vieną ar dvi pajuodusias ir pasibaisėtinas marteles.

Skersai plačios nepaprastos pievos, kuri tiesėsi pro mano kambario langą, aš nieko negalėjau matyti ant jos kalnų, kurie žaliuodavo vasaroje; tarpe manęs ir jų gulėjo tikrai rami, lengvai-krutanti liaudis, apsiausta atmosferos baltumu. Aš gaudžiau tiktai žvilgterėjimus seno sudžiūvusio ir nuogo apsiginklavusio aržuolo, šmėkšančio plunksnuotoje snaigalų minioje, kaip augšto laivo žegliakarčios, klaidžiojančios migloje.

Daržinės stogas buvo apdengtas baltumu, ir skylėti stogo kraštai rodė juodas vandens spalvas, per kurias varvėjo kristaliniai vandens lašai ant siauraus atmosferos užgrūdintu grindų. Kriaušių medžiai, kurie darydavo ant gamtos lapuotame berželyje dideles žalumo intekmes, dabar ištiesė savo nuogas šakas prieš sniegiuotąją viesulą ir nešė ant kiekvienos mažytės šakos siaurą žiemos sunkenybę.

Senos grintelės šuo maršavo su išdidumu per nepaprastai apdengtą žemę ir kratė žemyn snaigalas nuo savo ilgųjų ausų; veltui skalydamas ant pluduriuojančių ore snaigalų, lengvai grįžo atgal į savo daržinės prieglaudą. Avis, kurios rinko sau maistą vasaros žalioje ganykloje, nusistebėjo išvydusios baltai apdengtą maistą duodančią vietą ir, prisigėrusios iš čystos ir stebėtinos atmosferos drąsos, bėgo strikčiodamos į savo tvartą.

Neapsakomu greitumu snaigalos krovėsi į didesnes krūvas; jos augo didesnios ir išmėtytos ir kas kartą darėsi silpnesnios. Rausvieji kalnai, prislėgti baltumo sunkenybės, sunkiai ir retai kvėpavo. Žilieji medžiai sumažėjo iki pusės augščio ir stovėjo linguodami smarkioje audroje.

Vėjas prašalino ir išskirstė snaigalų šviesą, kuri buvo apvainikavusi sniego sunkenybe; ir, dienai išnykus, čysta, skaisti, plieninė dangaus spalva perskėlė žemę ir debesius ir siuntė žemyn šaltąjį vėją, kad sutvertų mūrus ir sušaldytų audrą. Mėnulis pakilo augštai ir bovijos šalčio džiaugsmu viršui spindančiųjų žemės rūbų.

Aš prisidėjau pilną pečių beržo šakalių ir pasinėriau giliose mintyse senovės laikų melodiškos pasakos; aš gilinaus į brangią minties karalystę, kolei mano akis aptemo ir, besapnuodamas apie kovą ir kuningaikštį, užsnūdau savo sename ūkės grintelės kambaryje.

Rytmetyje aš radau visus savo sapnus surašytus ant ruimo langų puikiausiųjų kristalų formoje. Galvijai vienas po kito nušaltomis ausimis ir nosimis ėjo savo stebuklingu keliu ganyklon prie vandeninės vietos, kuri buvo apdengta storu kristaliniu ledu. Visi, atsigėrę iš prakirsto ledo mažytės skylės, žiūrėjo ant nustelbusios žolės, kuri taipgi, tartum, stebėjos tai keistai laiko permainai.

Gončas skalino girių tolybėse; kaimo grintelių dūmas kilo tiesiog į dangų; rogių varpelių vangus skambėsys žadino apsnūdusį didelį kelią; ir ant kalnų be lapų medžiai stovėjo žemai, kaip keliaklupčiojančios kariuomenės ilsėdamos šaudyklėms ir ragotinėms apsiginklavusios, o aplink jas kėlėsi plačiai išmėtyti pušių spirakliai, lyg kad tūkstančiais liežuvių kalbėdami apie žalumą didį kovos-šauksmą—„Dievas su mumis!"

Bet žiemos dangus yra taip-pat lygiai toks-pat senas stebuklas mintyse, kaip kūdikio svajonės.

Pirm pietų dangus, apsidengia pilna mėlsvos spalva; stogo kraštai, kurie sunkėsi į saulės skaistumo parvą, greitai pasakė savo pasaką, kristaliniame ledinio žvakės laipsnyje apie rytojaus šilumą. Galvijai jieškojo sau kitos prieglaudos; keli ilgai besikankinantis baltų aržuolų lapai liūdnai šlamėjo; pušių kvapas nuliūdime dusavo, kaip nakties tamsumas; grintelės šuo skalino; kūdikiai susispietė kamputyje; darganotas lietus krito smulkiais lašais. O aš sėdėdamas palei pečių prie šokinėjančios lempos liepsnos savo kambaryje, taip giliai įsisvajojau, kad nejaučiau, kas darėsi aplink; kada kriušas rustai pradėjo daužyti mano lango rūtas, aš atsibudau iš tų saldžių miego svajonių.

Pjaulaukių Vincas.

MŪSIŠKIAMS.

(Dainelė.)

Kas rūtų darželį
Dailiai apžiūrės,
Žalius žolynėlius
Laistys ir ravės?...

Nebėra sesutės
Mūsų pulkelyj —
Paliko jį vieną
Rūtų darželyj.

Ar mūsų sesutė
Smilčių kapelyj?...
Po žalių rūtelių —
Guli grabelyj?...

O gal ji už vyro —
Lopšį liūliuoja?...
Kaip pilka gegutė
Girioje kukuoja!...

Oi, mūsų sesutė,
Toli yr labai...
Kur aukso saulutė
Leidžiasi žemai...

Už tamsių girių
Šiūbuojančių,
Už gilių jūrių
Banguojančių...

Nesėja ji rūtų,
Tarpe svetimų,
Ir nebdainuoja
Dainų mylimų.

Ji, sunkiai nuvargus,
Jieško sau turtų,
Kad tėvynėn grįžus
Turėt piningų...

Mat mūsų berneliams
Nerūpi gerumas;
Jiems tik reikalingas
Vien tik turtingumas.

Tos tai lietuvaitės
Ir vargsta svetur,
Kurios tęn, tėvynėj
Pasogos netur...

1912. IX. 20. **A. J. Našlaitis.**

Jotainėliai.

EPYGRAMAI.

Žmonės tiki į dievus —
Ir šiokius ir tokius...
Vieni iš kitų dievų
Daro tiktai „juokus"!...

A. J. Našlaitis.

Turtuoliai bažnyčių,
Nors daugel pristatė;
Bet jų širdyse nieks
Nei vieros nematė.

A. J. Našlaitis.

VAZA, IŠGRIEBTA IŠ ARABIJOS JŪRĖS.

Vieną naktį žukliavo biednas žvejas Arabijos jūrėj ir netikėtai išgriebė iš vandens nedidelę varinę vazą. Ji buvo nuostabiai užpečėtyta. Kada žvejas atidarė ją, stebūklingas reginys stojos prieš jo akis — tamsųs dūmai išėjo iš vazos ir prieėmė pavidalą milžiniškos dvasios.

„Susimylėjimo! Susimylėjimo!" suklykė dvasia. — „Aš niekuomet daugiau tau nepriešta sausiu, karaliau Salamone!"

„Karalius Salamonas?" — sušuko žvejas. — „Jis senai yra miręs. Aš tave išliuosavau".

„Tad aš užmušiu tave!" — pasakė dvasia. — „Aš užmušiu visus žmones ant žemės ir tokiu būdu atkeršysiu už visą blėdį, ką Salamonas man padarė! Klausyk, pakol dar gyvas! Aš buvau vienintėlė dvasia, kuri nepaklausė didžio išmintingo karaliaus. Ir, idant mane nubausti, jis įspraudė mane ton vazon ir įmetė į jūrę".

„Tu gali mane užmušti, jei tau tinka", — pasakė žvejas. — „Bet aš negaliu tikėti į tavo pasakos teisingumą. Jokis sutvėrimas tavo dydžio negalėtų įsitekti į šią vazą".

„Nieko negalimo man nėra",— pasakė išdidžiai dvasia. — „Žiūrėk!"

Ir, persimainius vėl į juodus dūmus, ji inėjo į vazą ir paklausė:

„Ar tu dabar tiki į mano pasaką?"

„Taip", — atšovė žvejys, užkimšdamas vazą.

Dvasia tuomet iškilmingai prižadėjo, kad, jei jis ją vėl paliuosuos, tai ji apdovanos žvejį ir visai nekenks žmonijai. Tad žvejys atidarė vazą ir dvasia neapvylė jo. Su savo magija ji pagelbėjo jam pralobti ir laimingu pastoti.

Suliet. **Pr. Gudas.**

VESTUVĖS.

Žinomas Marokoje mauras vedė pačią irgi nemažai tame krašte pagarsėjusią. Per vestuves suvalgė 2,000 gaidžių ir tiek pat vištų; 400 avių, 40 jaučių ir 400 porų balandžių. Medaus ir sūrių buvo suvalgyta šimtai svarų, limonado išgerta tūkstančiai butelių. Prie žolynės (arbatos) ir kavos ištirpinta 4,000 svarų cukraus. Už pierninkėlius sumokėjo apie $600

Tai ne lietuvių vestuvės, kurie pasidaro iš trijų pūrų alaus ir porą paršų užvelka ant stalo ir — viskas. **Amuras.**

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Gauta iš kun. J. Žilinsko žinutė, jog TMD. J Jonilos raštų spausdinamųjų pas p. Jogamastą Tilžėj, pasiųsta paskutinė korekta. Iš to reiktų tikėtis, jog už 3—4 mėnesių senai laukiamąsias kningas apturės TMD. nariai.

Žodis prie 22 kuopos nuomonės.

„V. L." num. 2 š. m. 22 kuopos narys rašo apie savo kuopų įvykusį susirinkimą ir jo nutarimus.

22 kuopos visų narių yra vienoda nuomonė, kad TMD. Centro Valdyba būtų renkama vienoj vietoj ir pataria, kad tai būtų renkama tik Chicagoj.

Labai gaila, kad 22 kuopa nei biskį neprasitaria, — kokį gerumą atneštų TMDraugijai rinkimas Centro Valdybos viename mieste. Į šitą klausimą 22 kuopa nepataikė atsakyti. Tačiaus 22 kuopą negalima perdaug kaltinti, nes ji pati mato, kad su tokiu pasielgimu bus užkirstas kelias gabių vyrų pasidarbavimui TMD. naudai. Bet minėta kuopa tuojaus suranda išėjimą, ty. paskirstyti TMD. į apskričius ir kiekvienam apskričiui paskirti po vietininką, kurio pereiga bus prižiūrėti savo apskritį.

Paskirstymas TMD. į apskričius gali būt, kad blėdės neatneš, bet kelias del gabių vyrų pasidarbavimo TMD. naudai visgi pasilieka užkištas;(kokiu būdu? **Red.**).Gerai, į apskričio vietininkus, pagal mūsų nuomonės, skirsime tuos gabius ir, žinoma, mūsų išrinktasis galės pasidarbuoti ne visai, bet tik daliai TMD.

Taip kaip ir dabar, kad yra paskirstyta į kuopas, (nors ir prie vietininkų bus nekitaip) ir kiekviena kuopa turi savo viršininkus ir tie stengiasi savo kuopą sustiprinti ir, žinoma, jie pasidar-

buoja daliai TMD. Bet visai TMD jie negali dirbti, nes už juos dar yra viršesni, t. y. Centro Valdyba. Taigi, nors kuopos viršininko geriausi būtų sumanymai ir norai link TMD., bet jis viso to negali inkūnyti, jei Centro Valdyba su tuo nesutiks. Tas pats gali būti ir su vietininkais — kokiuos Centro Valdyba kelius nurodys (ne Centro Valdyba, bet TMD. Konstitucija nurodo kelius. **Red.**), tokiais keliais vietininkas turės žengti. Męs jau tą aiškiai galime suprasti, kad vietininkas negalės tvarkyti savo apskritį pagal savo numanymo, bet pagal Centro Valdybos paliepimo. Taigi čia ir pasirodo kelio užkirtimas, o gal būt, kad vietininkas gali pasakyti prakalbą savo apskrityj, pritraukti daugiau narių prie TMD.; bet, žinoma, tik savo apskrityj tą darys, o ne kituose. Na, vyrai, ir kur męs rasime tokį Petrą, kuris, išdirbęs kiek laiko, pasakytų: visą mano uždarbį atiduokite Jonui. Be abejonės męs tokių geradarių nesurasime. O jei tas darbštusis būtų Centro Valdyboj, tai tuo tarpu ir tuo pačiu laiku visą mūsų Draugiją sustiprintų.

Čia gal man ir primes sakydami, jog męs rinksime tiktai atsakančius vyrus į Centro Valdybą. Bet ar galima tikėti, kad tarpe Chicagos TMD. narių yra visi geri? Man rodosi, kad gali būti ir ne taip gerų... Gerai, męs vienus metus išrinksime gerus, bet tie geri, pabuvę metus, kitus atsisako! Kas tada belieka veikti? Žinoma kaip mums patarlė sako: „Skęsdamas ir už skustuvo griebiasi''. Na, argi mums nepritinka pastarieji žodžiai? Kaipgi ne; neturėdami gerų, rinksime ir prastus, nes jau tokie įstatai, atsiprašant, nors ir kokį kelmą, by tik iš Chicagos; na, o išrinkę kokį perdaug „apsukrų'', paardysime visą Draugiją. Čia ir vėl gali užmesti man: juk vietininkai neleis tą padaryti. Gali būti, kad neleis, bet męs turime atminti, kad dešimts nespės statyti, ką vienas griauti.

Mano nuomone, būtų daug geriau, kad męs nežiūrėtume, kokiame mieste jis guvena, bet, jei jis veiklus ir su gerais norais linkui TMD., rinktume jį į Centro Valdybą; iš to turėsime didelę naudą.

Man būt daug maloniau girdėti, kad 22 kuopa, vieton svajojus, kokiu būdu perkėlus Centro Valdybą Chicagon, surastų gyduoles, kokiu būdu padidinus TMD. narių skaitlių.

K. B. Jietis.

Nuo Red. Nors p. K. B. Jietis savo straipsnyje sumaišė kopustus su burokais, rišdamas vienu ypu du net tris klausimus ir nei vienam jų neduodamas nuosekl aus išrišimo, tačiaus talpiname, kad TMD. 22 kuopos pakeltieji klausimai, kaip va: idant Centro Valdyba būtų vienoj vietoj renkama ir idant TMD. būtų paskirstyta į apskričio, nepraeitų nepastebėti ir būtų kitų kuopų susirinkimuose gvildenami ir tinkamai rišami.

Pasiaiškinimas.

Skaitydamas „V. L.'' patėmijau „Pasargą TMD. 3 kuopai Brooklyne N. Y.'', jog p. A. Rašimas yra užsimokėjęs iki 1913 ir negauna nei paliūdijimo persikėlimui į vietinę TMD. kuopą Johnston City, Ill., nei kningų išleistų pereitais metais. Todel aš jaunas TMD. 3 kuopos sekr., peržiūrėjau kningas ir atradau užrašytą, jog p. A. Rašimas yra užsimokėjęs Draugijai tik iki 1912 m.; o sąraše, kame visi nariai 3 kuopos surašyta gavimui kningų, p. J. Žemantausko išbrauktas su pasarga, kad toksai nesiranda Centro Kningose.

A. Lapinskas.
TMD. 3 kpos Raštininkas.

Nuo Red. — Tačiaus reikėjo tam draugui pranešti, jog jis yra suspenduotas 1912 metuose ir persikėlimo paliūdijimas pasiųsti. P-no A. Rašimo dalykas pavesta Centro Valdybai.

AČIU!

Užbaigę mūsų šįlaikinį artistiškąjį „tournee'' po Amerikos tirštesnes kolonijas, šiuomi per skiltis gerb. laikraščio nuoširdžiai ačiuojame. Ačiuojame rengėjams, koncertus rengusiems, dėjusiems kartais daug vargo ir triuso, — artistėms bei artistams, kurie su mumis kur-nekur drauge dalyvavo, — visiems laikraščiams, nes visi mums užjautė, — galop prielankiai visuomenei, kad ji noriai mūsų koncertus lankė, tuomi išreikšdama tai meno šakai-muzikai prielankumą, užuojautą, indomavimą daile, o tas mus labai pastiprino dvasioje, kad ir męs lietuviai pradedame žengti augštesnės kultūros laiptais ir pradedame mylėt tą, kas yra dailu ir prakilnu.

Visiems ačiu! ačiu! ačiu!...

Mikas Petrauskas,
Povilas Čiurlionis.
101 So. 2nd st., Brooklyn, N. Y.

New Yorko žinios.

¶ **Dar apie rūbsiuvių streiką.** Nekurie „bosai'' pernešė savo dirbtuves į artimuosius miestus ir tęnai pastatė darbininkus prie darbo. Pikietai dabar tyrinėja, kur apsireiškia panašus pasielgimai.

Fabrikantų sąjunga visokiais būdais stengėsi ant visad užlaikyti galę naudoties „injuction''.

Užtarėju unijos ir darbininkų stojo advokatas M. Stefer'is.

Vienas fabrikantų ingaliotinis pasakė, būk 215 didesniųjų šapų savininkų prisiekė jokiu būdu nepripažinti unijos, nors jiems prisieitų net visai uždengti drapanų dirbtuves.

— Nesenai atsibuvo susirinkimas 600 delegatų darbininkų unijų, socialistiškų ir apšvietos draugysčių ir tt., kad aptarus, kur suradus šaltinius sudarymui millioninio fondo delei palaikymo streikuojančių rūbsiuvių.

—„Garment and Cloack makers' union'' paskyrė tam dalykui po $1,000; poni R. Pastor Stoks surinko $5,000 ir pati įnešė į unijos išdą $1,000.

Kuopa bankierių, tarpininkaujant įvairioms organizacijoms, mano duoti unijai paskolą sumoj $300,000.

Tapo išrinkta iš 25 žmonių komisija išleidimui tam-tikrų markių po 15c., 25c., 35c. ir 50c. streikierių naudai; ta komisija taipgi turės surasti priemones sudarymui to millioninio fondo.

Naujas požeminis kelias (subway). Dabar eina karšti ginčai kaslink pravedimo naujų New Yorko kelių (penkiomis linijomis), kurie apimtų visą miestą.

Miestas nutarė perduoti jo pravedimą Interboro Co. ir Brooklyn Rapid Transit Co. su ta išlyga, kad tiedvi kompaniji už 53 metų perduos tą kelią kaipo savastį miestui.

Nekurie suprantantieji reikšmę geležinkelių munipalizacijos veikėjai pradėjo išrodinėti tą netikusį miesto sumanymą ir užsipuldinėti ant miesto mero ir „Public Service'' komisijos pirmininko, kaltindami anuodu nesirūpinimu miesto reikalais. Miestas, anot jų aprokavimų, galėtų patsai pravesti tuos požeminius kelius ir išgelbėti millionus dolerių, kurie papuls į kompanijų kišenes laike 53 metų, o ineigos iš to kelio apmokėtų jo pravedimo išlaidas laike 10, o gal ir mažiau metų.

New Yorko miesto metų biudžetas siekia $181,090,256; užtrauktos skolos yra $1,082,662,851 ant $54,000,000 daugiau visos Suv. Valst. skolos, o čia manoma dar suversti $190,000,000 skolos. Pirmą rolę tų požeminių kelių dalykuose lošia Morganas, kuris visus kamanduoja pagal savo noro.

¶ **26,000 prostitučių.** Samuelis London, prokuroras iš Texas'o, pavedant federališkai valdžiai, tyrinėjo prostitucijos klausimą. Jis surado, kad New Yorke profesionališkų prostitučių yra 26,000, kurias užlaiko 6,100 jų išnaudotojų. Čia, žinoma, neineina tūkstančiai „pavienių'', kurios del savo naudos užsiima prostitucija.

¶ **Gen. Kastro,** buvęs Venecuelos (Pietinė Amerika) prezidentas, apie mėnesį prasėdėjęs ant Ellis Island, dabar gyvena gražiame hotelyje ant 5 ave., nežiūrint, kad darbo ir prekystės ministeris Nagel buvo prisakęs neįleisti jo į Suv. Valstijas. Vienok jo advokatai dasiekė to, kad Kastro tapo įleistas, uždėjus 500 dol. kaucijos. Bet detektivai saugoja kiekvieną jo žigsnį, nes Suv. Valstijų valdžia bijosi, kad jis neištruktų į Pietinę Ameriką, kur senai laukia jo šalininkai, kurie yra pasirengę jam vadovaujant pakelti Venecueloj maištą. Šiose gi dienose gen. Kastro turėjo pietus pas New Yorko valstijos gubernatorių Sulzerį.

¶ **Sulaikė žurnalistą Miliusą.** Ant Ellis Island tapo sulaikytas žurnalistas Milius. Jis, mat buvo apkaltintas apkalbėjime Anglijos karaliaus. Nesenai Cooper Union salėje buvo laikytas protesto mitingas, kur liko išnešta rezoliucija reikalaujanti jo paliuosavimo. Čia apart daugel žymių kalbėtojų, kalbėjo atvažiavęs iš Anglijos apgynėjas Miliuso. Laike mitingo daugel kartų girdėjosi balsai — „šalin karalius!''

¶ **P-lė Fola la Follete** laike mitingo Labor Temple karštoje kalboje kurstė rūbsiuvius-streikierius tvirtai laikyties iki streiko galui, kad iškovoti geresnes darbo išlygas. Paskui ji padeklamavo ilgas eiles apie Rusijos revoliuciją.

¶ **Svetimtautiškos spaudos sąjunga** susivienijusi 73 išleidimo įstaigas Amerikoje šiose dienose šventė keturių metų savo gyvavimo sukaktuves; tam tikslui buvo surengti pietai. Susirinko apie 300 svetimtautiškos spaudos atstovų. Čia buvo žmonės, kalbantieji 28 kalbomis ir atstovaujantieji 20-millioninę svetimtautišką koloniją Suv. Valstijose.

¶ **Nelaimė teatre.** Viename judančių paveikslų teatre rytinėj miesto dalyj sausio 2. kilo panika, kada, vienas žiūrėtojų, pamatęs rūkstančią filmą, suriko: „dega!'' Publika metėsi per duris; durių tarpe liko negyvai sumindžiota dvi moteri ir 18 žmonių sužeistą. Vienok jokio gaisro čia neištiko, nes operatorius greit viską užgesino. Kada-gi žmonės apleido teatrą ant grindžių daug buvo išmėtyta skrybėlių, batų, pirštinių, nuplėštų drabužių dalių ir tt. Gaisrų komisionierius Johnson, atvažiavęs į katastrofos vietą pranešė, kad New Yorke randasi 800 teatrų, kuriose kiltu panaši tam katastrofa, jei tik ištiktų panika.

Vietinės Žinios

— **Mokslo semestras lietuviškoje Miko Petrausko konservatorijoje** jau, kaip žinome, prasidėjo vasario 6., vienok norintieji gali dar pastoti ir vėliau. Kons. filijoje (skyriuje) Elizabeth, N. J. mokslo semestras prasidės vasario 14. Platesnes žinias apie tą gali suteikti vietinis vargonininkas p. Steponavičia.

— Vasario 2. Lietuvių Amerikos Ukėsų Klubas laikė savo svetainėje mėnesinį susirinkimą. Tarp ko kito kilo klausimas — ką daryti su tokiu klubo nariu, kuris laike streiko eitų dirbti ir kas-nors su juom atsitiktų. Nutarta tokiam nemokėti jokios pašalpos ir posmertinės. Klubo lideris A. Kandrotas įnešė susirinkime sumanymą paaukauti del streikuojančių rūbsiuvių $50; tas liko priimtas; tuos piningus tuoj pasiuntė pašalpos komiteto išdininkui, P. Mačiui. Šiuomi galima taipgi pranešti Brooklyno visuomenei, kad klubas laikys savo linksmą išvažiavimą Liberty Park'e rugpjūčio 10. 1913 m.

V. Šibunauskas.

— **Iš rūbsiuvių streiko.** Vasario 5. M. Bučinsko dirbtuvėje ištiko didis susirėmimas streikierių su streiklaužiais, kur tapo suareštuotos šios ypatos: Adomas Čislauskas, Kazimieras Gabalas, Simonas Butauskas, Juozas Luckus, Julijan Pawlowski, Raulinas Unguraitis ir Martinas Sakalauskas.

M. Bučinskas pirm streiko rodėsi prijaučiantis darbininkams, — prisidėdavo prie rengimo vakarų ir tt., dabar pasirodė visai priešingai — jis kėlė tautą ir mylėjo darbininkus iki tol, kol galėjo juos išnaudoti, o dabar — tai geri svetimtaučiai ir visoki valkatos, kuriuos laiko savo dirbtuvėje. Ir štai per jo „gerumą'' mums dabar reikia sėdėti kalėjime; tai kaip lietuviai elgiasi su savaisiais.

Vasario 5. buvo surengtos streikuojančių rūbsiuvių prakalbos. Kalbėjo visiems gerai žinomas J. Šukys, kuris plačiai paaiškino apie streiko vertę, pridnodamas darbininkams tvirtumo ir energijos del tolimesnio kovojimo su kapitalistais, kurių žiaurus ir suvedžiojimo darbai apsireiškia ant kiekvieno žingsnio. Toliaus kalbėtojas aiškino apie vertę darbininkų susiorganizavimo ir veikimo vienybėje, kas be abejonės yra darbininkų klasės ištikimiausiu ginklu. Galop buvo kalbėta, kas daugiausiai šelpia streikierius šioje kovoje su kapitalistais. Aiškiai pasirodė, kad nuo pirmos dienos rūbsiuvių streiko, pagelbos ranką pirmiausia padavė tarptautinė organizacija Socialistų partija. Apart ko kito buvo paskirti 25 kalbėtojai, kurie su pasišventimu agitavo, kviesdami visus gelbėti streikierius. Susirinkusieji buvo labai užganėdinti ta jo kalba, ką parodo gausus delnų plojimas. Pasibaigus prakalboms labai gražiai padeklamavo p-lė Antonina Matijošaičiutė.

Presos komitetas:
Jos. Čižius,
Jos. Lapinskas,
V. Šibunauskas.

— **Pono Juškausko** dirbtuvės darbininkai, skaitliuje virš 200 pilni džiaugsmo ir užganėdinimo iš išlaimėto streiko vasario 10 d. ėjo darban su muzika ir apie poros tūkstančių žmonių demonstracija. Tas išlaimėjimas užsiveria sekančiuose punktuose: 50 darbo val. į savaitę, padidinimas kiekvienam darbininkui savaitinės algos ant dviejų dolerių ir pripažinimas unijos.

— **Iki vasario 10 d. su darbininkais susitaikė** žemiaus paminėtos Brooklyn'o ir New Yorko firmos (vierauzės): priėmė visas paduotas unijos išlygas ir pripažino uniją. Nekurios iš tų firmų sutinka ant 48 val. darbo savaitės, kitos — 50 val. Kada-gi užsibaigs galutinas susitaikinimas, tai bus priimta ar 48 val. ar 50 val., žiūrint kokios pusės susitaikiusių firmų bus daugiau; kaslink mokesnio — tai uždėti įvairus nuošimčiai.

Alsberg & Co., Irving Men's Boy's & Children's. Alsberg, Pursh & Co., 729 731 Broadway Yong Men's Clothing. Ark and Son, B. 251—255 Varet str., Brooklyn, N. Y. Men's and Youth's Clothing. Austern, Carl 28 E. 4th st. Boy's and Children's Clothing. Amdur, S and I, and Goodman 40 Gt. Jones st. Men's and Children's Clothing. Anselevitz and Lubinsky 105 E. Broadway Men's Clothing. Amdur, Louis 683—5 Broadway.

Brand Bros. 841 Broadway. Block, Miller and Frank 722 Broadway Children's Cloth. Bricker, Ab. 330—½ Grand st. Custom Tailors. Blankfein and Co., I. 170 Green st. Men's Clothing.

Claster and Co., L. 179 Gren st. Knee Pants and Children's Clothing. Cohen and Co., David 3 W. 4th st. Men's Cloth. Cohen, Robert 35 Bond st. Pants. Cohen and Son, M. 207 Green st. Knee Pants. Columbia Coat Front and Pad Co. 452 W. Broadway. Cohen Co., I and B. 708 Broadway Men's Clothing. Cumsky and Co., Israel 135 Bleecker st. Boy's and Children's Clothing.

Davis, Henry 313—319 Lafayette, Men's and Young Men's Clothing. Dromr, Max J. 27 W. 4th st. Children's Clothing. David Son's and Co., Jacob 13—15 Washington Place Children's Clothing. Dietz Bros. 826 Broadway.

Eastern Mill Pants Company 25 Waverly Pl. Ess Vest Co., The 132 Blecker st. Vests.

Elite Washable Suit Company 119 Blecker st. Washable Suits. Enterprise Clo. Co 293 Church st. Boy's Juvenile Clo. Ehrman and Co., Walter J. Evants, Chas. and Jacob Kovotik (Superior Clothing Co.) 627—629 Bway.

Freidman Bros. 138—140 Attorney st. Custom and Mail Order Pants. Fishman, J. 39 W. 4th st. Boy's Clothing. Freind and Glaser 18 Waverly Pl. Men's Clothing. Friedman and Cohen 126 Bleecker st. F. B. Q. Clothing Co. 409 Lafayette st. Fishman and Bro., C. L. 49 E. Broadway. Ferber, Joseph 1446 Gates Ave., Broklyn, N. Y. Pants Mfr. Frank and Meyer 43—5 E. 12th st. Children's Clothing. Freedman and Co., I. 14-16 Washington Pl. Men's Cloth. Friedman and Co., M. H. 704 Broadway.

Glaser and Brownstein 37 E. 12th st. Children's Cloth. Gordon, Benjamin 11 Allen st. Children's Cloth. Grooper, A. M. 134—36 Staunton st. Merchant Tailors. Goldberg, H. 24 Eldridge st. Goldman and Bros., Wm. P. 92 E. Bway Men's and Youths. Greenberg and Co., J. 65 Bleecker st. Men's Clothing. Goodstein, H. N. 52 E. Broadway Men's Clothing. Goldstein and Levy 21 E. Broadway. Greenberg Marcus Co., S and M 458 Broadway Boy's Washable Suits.

Heineman Bros. 24—26 Vaverly Pl. Children's Cloth. Hauptman, M. 162 Green st. Boy's and Children's Clothing. Herrman and Co., Julius 14—16 Washington Pl. Hastigs Clothing Co. 9—11 University Pl. Heller, Geo. W. 12 W 18th st. Vests.

Itzkovitz, Morris Sailor's Pea Jacket.

Kulinyi, E. M. 382 Lafayette st. Wash Suits. Kowensky and Lewis 8 Lispenard st. Wash Suits and Rompers. Krinsky, Louis 10 W. 4th st. Pants. Kramor and Co. 28 E. 4th st. Men's Cloth. Kaval and Kabus 10 W. 4th st.

Lorber and Co., S. 18—20 W. 4th st. Knee Pants and Children's Clo. Levy Goodman 50 E. 9th st. Children's Clo. Levy, L. 187 Lafayette st. Men's Clothing. Levinson Bros. and Co. 27—29 W. 4th st.

Machlin Bros. 439—441 Lafayette st. Men's and Young Men's Clothing. Metthers and Co. Men's and Young Men's Clothing. Manhattan Pants Co 47 Lispenard st. Pants. Manadnock Pants Co. 30 E. Broadway Pants. May Co., The 699 Broadway Overcoats, Reefers and Children's Clothing. Montlack, J. 712 Broadway Men's and Youth's Cloth (Pants Specialty). Markowitz, S. 10 W. 4th st. Boy's Clothing.

Newman, Sol. 590 Broadway. Novich Bros. 124 Bleecker st. Men's Clothing. Natkin and Laitin 148 W. 24th st. Fur and Plush Lined Coats. Navasky, Charles 48—50 Walker st. Children's Cloth. Neugass Rosenbaum and Co. 34—6 E. 10th st.

Perless Clo. Co. 631 Broadway Pants. Perfect Clo. Co. 712 Broadway Children's Clo. Pomeranz Carl and Fruchtgartens, Isidor 51 Walker st. Pisnoff, H. 36 Walker st. Children's Clo. Pearlstein and Strom 201 Greene st.

Roseing and Winick 26 E. Broadway. Reefer Specialty Co. 45 E. 12th st. Rosenblum and Co., P. 616 Broadway. Boy's Washable Suits.

Smilovitz Bros. 460 Broome st. Washable Suits. Sarna, S. D. 25 E. 4th st. Knee Pants. Sweet, Orr and Co. Skulny and Co. Scickler and Bro. 121—723 Broadway Children's Clo. Singer and Co., S. J. See-More Wash Suit 26 Washington Pl. Shirek and Son, A. 25 W. Houston st. Shattman, Rosenberg and Kraker 24—28 University Pl. Placed on list. Seiden, Joseph 643 Broadway Pants. Superior Clothing Co. (Chas. Evans and Jacob Kovovik) 627—629 Broadway.

Schapira and Edelman Bros. 749 Broadway. Samuels and Philips 89 E. Broad way. Schapira and Co., L. 714 Broadway. Sheinberb, Max 46 E. Broadway.

Teitelbaum, M. 91 Bleecker st. Tannebaum Bros. 103 Bleecker st. Boy's and Juvenile Clo.

Wiener and Co. 7—9 Waverly Pl. Boy's and Children's Clothing. Whitcap Clo. Co. 181 Merser st. Men's Clothing. Wolfers, Phillip 61 E. 11th st. Children's Clo. Whiteup, Chas. 114—16 Bleecker st. Men's Clothing. Worthy Cloth. Co. 11 Washington Pl. Winston, M. W. 688 Broadway Knee Pants. Wood and Co., S. N. Clothing Mfrs. Werner, Victor 817—19 Broadway Pants Mfrs.

Ziemań Fur Coat Co. 23—9 Washington Pl.

Nors čia perskaityta daug firmų, bet vis dar maža dalis abelno jų skaitliaus yra susitaikinsių. Vienok yra viltis, kad greit ir kitos sutiks priimti darbininkų reikalavimus. Išlaimėjimas darbininkalavimą. Išlaimėjimas darbininkų rankose.

TĖMYKIT!

New Britain, Conn. Lietuviai, Šv. Andriejaus draugystės nariai, liūdi savo išdininko Stanislovo Dambrausko, kuris šiomis dienomis, pabėgo, išnešdamas draugystės $461.64. St. Dambrauskas — 6 pėdų augščio, sveria apie 200 svarų, 28 metų amžiaus, juodbruvis. Kas tokį patėmytų, gerai būtų, kad praneštų kam-nors iš New Britain'o lietuvių. Gaila, kad pas mus atsitinka tokios naujienos, o vis gal delto, kad męs taip greitai patikime bile kam, kaip pav. ir šitame atsitikime: išdininkas tokios dr., kuri narių skaito iki 300, užsistatęs vos $50 kauciją. Tokie, kurie turi šiokiątokią nuosavybę, nenori būti išdininkais, kad jiems jokio pelno iš to nėra; tąsyk draugystė renka bile žmogų, kuris tik apsiima; berods draugai stengėsi nelaikyti daug piningų pas tokį išdininką, bet ot atsitikimas buva, kad kartais gana didelė suma subėga į trumpą laiką.

[illegible]

[illegible] DĖŽUTĖ.

M. A. Prūsiečiui. — Ačiu už straipsnį — jis tilps sekančiame „V. L.'' num. Labai geistini aprašymai [illegible] sios Lietuves ir atgijančių [illegible] lietuvių. „V. L.'' Tamstai [illegible], bet atskiro [illegible] už straipsnius kol-kas negalime [illegible]— [illegible] me toliaus.

[illegible], [illegible], A. [illegible], Jonui Petraičiui, P. [illegible], [illegible], Jonui [illegible]: — Jūsų korespondencijas gavome — ačiu; jos tilps sekančiame „V. L.'' num.

Kaz Puidai: — Kritikos bruožus — „Laisvos mintis'' XXVII skyrių gavome — ačiu.

Kruoniečiui: — Ačiu už raštelius — sunaudosime; rašinėkite tankiau.

Jonui Kerd.: — Tamstos straipsnį „Garbė'' gavome — ačiu; sunaudosim.

Skruzdei: — Ačiu už juokelį; geistina būtų, kad Tamsta kiek galint tankiau pabriežtumi juokelių į „V. L.'' iš lietuvių gyvenimo.

Eks-Klubiečiui: — Ačiu už korespondenciją; meldžiame rašinėti trumpas žinutes bei straipsnelius tankiau.

J. G. Stuobriui: — Tamstos korespondencija netilps, nes apie tą prakalbą ir lošimą jau buvo rašyta „V. L.'' N6.

Van der Wurst'ui: — Tamstos korespondencija netilps; juk tai pašalpos laikraštukas. Kritikavimas panašių „subjektų'' neapsimoka.

Vaikui: — Tamstos atsakymo netalpinsime; juk Tamstos žinios nepavadintos neteisingomis, o tik neatsakančiomis, o vardai draugijų Tamstos buvo per klaidą sumainyti; neužimkite bereikalingai laikraštyje vietos — juk tai mažmožiai.

F. Eismontui: — Ačiu už laišką — sunaudosime.

V. A. Montvilai: — Tamstos korespondencija netilps; negalima juk talpinti kor. jau „V. L.'' apie kiekvieną žuvusį Suv. Valst. — Kas kita, jei žuvusis būtų lietuvis.

A. Daukui: — Su visais užklausimais kaslink M. Petrausko raštų kreipkitės prie patiės autoriaus — M. Petrauskas, 101 So. 2nd str., Brooklyn, NY.

NAUJI RAŠTAI.

Liuosybės dainos solo balsui ir pijanui; sutaisė Mikas Petrauskas: — 1) „Šiu nakcialy'' (dzūkiška); 2) „Jojau dieną''; 3) „Ko liūdit, sveteliai''; 4) „Siuntė mane motinėlė''; 5) „Vai aš pakirščiau''; 6) „Už šileingėlį''; 7) „Dovanojo'' (dzūkiška); 8) „Skyniau skynimėlį''; 9) „Tukiai Nemunėlis teka''; 10) „Saulelė raudona'', 11) „Lihgo'' (latviška).

Laida ir savastis Jono M. Tananevičio, Chicago, Ill.

„Šviesa'' N2.

„Lietuvių žurnalas'' N1.

Čenstakavo Kliošloriaus Slaptybės arba kruvini Damazo Macocho darbai. Su paveikslais. Kaina 15 c. „Laisvės'' spauda, So Boston, Mass.

„Špitolninkas'' N1.

„Pasiuntinis'' N1 (1913 m.).

„Garnys'' N12.

Žemaitiškos dainos, pavestos liaudės choramis Juozo Judavičiaus, 1912 m. Išleido savo lėšomis Autorius Tilžėje „Birutės red. prižiūrint. Telpa 23 dainos (su gaidomis).

Rygos Kalendorius 1913 m., „Rygos Garso'' leidinys. 74 pusl.

Biržų Kalendorius 1913 m. Sutaisė ir išleido kun. P. Jakubėnas (reform.) ir Martinas Yčas. M. Yčo ir B-vės spaustuvė Biržuose, Kauno g. 82 pusl. Kaina 15 kap.

„Ateitis'' N10—12.

Turinys N10: A. B. Didžiosios mūsų priedermės. Putinas. Sonetas. Lizdeika. Varpams gaudžiant. Perkūnėlis. Žodis apie kaimo muziką. Putinas. Lopšinė. Kursistė B. Vasaros metu. Pr. D. Žinojimas ir tikėjimas. Jose Dobler. Moksleivija ir mokinimas Argentinos respublikoje. Iš moksleivių gyvenimo. A. Lazdonas. Kas per dainos. A. Maliauskas. Kaip „Laisvoji Mintis'' kovoja prieš teologiją. Kritika ir bibliografija. Stud. V. E. Užklausimai ir atsakymai. Mat. Bd. Tikėjimas. Mokyt. Garb. Taučiaus. Žinija ir tikyba. Kybartinis. „Ateities'' korespondencijos. Sąrašas aukautojų „Motinėlės'' naudai. Mūsų tautinės tvėrybos žiedai

N11—12: V. E. Sveiki sulaukę šv. Kalėdų! Homo. Draugams ir draugėms Kristuje. F. Kirša. Prisiminkime draugus. K. K. Lizdeika. Kūčia. Rugėnas. Prie laimės. Pr. D. Žinojimas ir tikėjimas. Dėdė. Vakacijų įspūdžiai. Stud. Bunius. Delko mūsų moksleivija nepatinka sodiečiams? J. Labelis. Dirbkime Tėvynei. M. Naras. Šelpkime ir platinkime „Pavasarį''. Mokytoja M. Nors po vieną pasakėlę. K. Bitikas. Pabaigtuvės. Tiesomylis. „Aušrinė'' apie „Ateitį''. Z. Z. Prie klasicizmo grįžimo mūsų gimnazijosna. V. E. Užklausimai ir atsakymai. V. B. Atsakymas į antrą dr. eršvilo užmetimą. Iš moksleivių gyvenimo. Mūsų tautinės tvėrybos žiedai.

Les Annales des Nationalites. Bulletin de l'Office Central des Nationalites. N1. 1913. Paris. Daugiausia šitame numeryje telpa straipsniai apie Balkanų tautas ir abelnai apie slavus.

AUKOS STREIKIERIAMS.

Brooklyn, N. Y. Per Stanislovo Masiulio vestuves aukavo:

A. Masiulis 50 c., J. Budraitis 30 c., A. Masaitukas 25 c., A. Bačauskas 20 c, J. Daulon ir K. Banis po 15 c., J. Salava 10 c., P. Jonkus 11 c., K. Šlegeriutė ir J. Jonkaitis po 10 c., J. Česnauskas, A. Bernota, J. Masiulis ir Špesilas po 5 c. Labu $2.16.

Noredami nors-kiek prisidėti prie sušelpimo streikuojančių New Yorke ir Brooklynę rubsiuvių, buvo sumanyta rinkti jiems aukas. A. Petronis ir St. Galvosas perėjo per visus gyvenančius So Manchesteryje lietuvius, rinkdami minėtam tikslui aukas. Aukavo: „P. Stoumas, J. Vilčinskas, J. Januškeviče, P. Ambrazas, M. Brazauskiutė, A. Stašiunaitis, po 50c.

A. Petronis, St. Galvozas, J. Povilauskas, M. Galvozas, V. Degutis, J. Krauzaitis, J. Užupis, A. Gudaitis, J. Saurusevičė, S. Jaruška, J. Šlapikas, O. Krikčioniutė, K. Juška, A. Zokaitis, J. Lukštas, V. Kvašis, B. Salaveičikas, J. Antanaitis, O. Krauziutė, A. Sprinson, M. Aikauckas, F. Lapinskas, A. Augustonaitis, W. Zamaitukė D. Sedžiutė. S. Gelbošis, W. Šedžiutė, J. Mocolius, F. Petraitis, A. Krajauckiutė G. Blatnis J. Gelbogis, J. Amrazas, O. Gelbogienė, po 25 c.

J. Gudaitis 20 c.; M. Januškevičienė K. Mažeikiutė po 15 c.; M. Roseckiutė, P. Triniutė, J, Januškeviče po 10 c. Viso labo suaukauta $12.30.

Piningai pasiųsti Streikierių Šelpimo Komitetui — Pijus Maėys, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. **A. Petronis.**

Brooklyn, N. Y. Pas viengentį Rugšteli, ant Bedford ave., 29 d. sausio buvo šeimyniškas vakarėlis, kuriame likos pakeltas klausimas sulig sušelpimo Brooklyno lietuvių-kriaučių, kurie jau šešios savaitės kai streikuoja. Svečiai sumetė šiek-tiek aukų, kurias Brooklyno klebonas, kun. Varnagiris, apsiėmė pasiųsti streikierių komiteto iždininkui p. P. Mačiui. Aukos nutarta pagarsinti laikraščiuose, kas pavesta atlikti vienam iš svečių.

Aukavusių vardai:

Kun. V. Varnagiris aukavo $10.00.
F. Masulevičia, Juozas Garšva, A. Kandrotas, N. Urnevičienė — po $1.00.
V. K. R., J. Urnevičius, Rugštelis, Rugštelienė ir V. Peckilius — po 50c.
N. N. davė 10c.
Viso labo $16.60

Barzdų Dėdė.

Nuo Redakcijos. Sekančiame „V. L.'' numeryje bus paskelbta daugiau atskaitų, kurias priėmėme nuo Streikierių Šelpimo Komiteto Sekretoriaus.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau kuningo Stanislovo Kučo, kuris išvažiavo iš Laižuvos parapijos į Ameriką, važiavo į Philadelphia, Sv. Kazimiero parapiją, o iš tęn išvažiavo Canadon. Dabar nežinome kur jis randasi. Kas žinote, ar jis pats atsišaukite ant adreso, o būsiu didei dėkinga.

Miss Eva Dorgis,
306 W. 94th str., New York, N. Y.
(8)

Pajieškau savo švogerio Felikso Lukaševičiaus, Suv. gub., Marijampolės pav., Prienų parapijos, kaimo Nišmonų; pirmiaus gyveno apie Scranton, Pa. Meldžiu atsiaukti šiuo adresu:

Andrius Žukauckas,
Box 7 Renerton, Pa.

Pajieškau savo brolio Jono Radžiuno, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Janavo valsčiaus, kaimo Gulbiniškių. Taipgi pajieškau dėdės Juozo Smalensko, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Paežerių valsč., kaimo Oželių. Pirmiau gyveno Brooklyne, N. Y., o dabar nežinau kur. Atsišaukite šiuo adresu: Gor. Syzran, Simb. gub., 179 p. Ust Dvinskij polk, Muzikanskoj komandy, Julius Radziunas.
arba ant šito adreso: Joe. Levandauskas, 15 Aetna str., Naugatuck, Conn.

Pajieškau sūnaus, Petro Krugelio, kuris keturi metai atgal išvažiavęs į viršinius — prapuolė. Kas žinot malonėkit pranešt. Sako gyvenęs Lynn, Mass.

Pr. Žagarinskienė, Shaft, Pa.

Pajieškau skolininko Juozo Jankausko, 22 metų senumo, 5 pėdų, 10 colių augščio, plaukai tamsiai geltoni, veidas pučkuotas. Kas žinote teikitės pranešt.

J. Pikutis,
339 E. Sentre str., Shenandoah, Pa.

PADVIGUBINKITE STVO PINIGUS.

Pirkite sveikiausioje miesto dalyje namą; lotas 50 pėdų pločio ir 110 ilgio, geras gyvenimui namas ir dideli medžiai vyšnių ir gražus daržas; prekė $3,800. Kitas namas su mažesniu lotu už $1,500. Pirkikus apsaugojame nuo apgavysčių. Ateikite valandomis: 9 iki 11 ryte, vakarais nuo 7 iki 9. Reliable Supplies, 474 — 50 str., cor. 5th ave., Brooklyn, N. Y.

Ar turite papučkus, niežėjimą, ar gal plaukai slenka? — Tai vartokite naujausę gyduolę; po kelių kartų vartojimo—gelbsti. Prekė $1. Paměginimą pasiunčiame už 10c.; tūkstančiai pasigelbėjo dydei mokytų žmonių su gvarancija darodome (Šitas apgarsinimas ištraukta iš daugelio angliškų laikraščių ir magazinų). Adresuokite šitaip: Dr. B. Co. Specialists, Box 106, Sta. W. Williamsburg, B'klyn, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
I. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Uzkimimas ir Kosulys

paeina nuo peršalimo, bet lygiai užkimimą kaip ir kosulį turint, ligonis gaus palengvinimą, jeigu ims

Severos Balsamą Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs)

Tankiai tuojaus po pirmo priėmimo kosulys nustoja, spjaudymas pasilengvina, kvėpavimas lengvesnis. Geras vaikams, kaip ir suaugusiems.

Prekė 25 ir 50 centų.

Kada Mažas Vaikas Verkia,

tai tas reiškia, kad jam kas nors viduj kenkia, pavyzdžiui vėjiniai dieglial, traukučiai, drebulys ir t. t. Išmintingos motinos laiko po ranka ir duoda verkiantiems kudikiams

Severos Raminanczius Laszus

(Severa's Soothing Drops)

Šitas vaistas yra tikru motinų draugu ir kudikių gėradėju. Prekė 25 centai.

Aptiekose. Visur. Reikalaukit, kad jums duotų Severos. Neimkit kitų. Jeigu jųsų aptiekorius nenori jums pristatyt, rašykit mums. Gydytojo patarimas dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

„Vien.. Liet." išleistų knygų

Katologas.

davimo XVIII amžiaus 50
Baltrus Turneris. (Drama trijuose veiksmuose 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis 20
Darbininkų kalendorius 1904 m. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose) 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genavaitės 50
Gudri našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
Ggutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Grauduș Verksmai 10
Herbertas Spenceris Trumpa peržvalga jo philozophijos 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Istorija katalikų bažnyčios ... $1.00
Iš po budelio kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Drama 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Intekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Juozapas Koniuševskis arba kankinimas Unijotų 25
Kur mūsų išganymas? 25
Kunigija ir švietiška valdžia 15
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai 15
Knygelė dėl lietuviškų karėivių Amerikoje 10
Kabalas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ūkininkų gyvenimo 10
Kaimas. (Misterija. Trijuose aktuose) 25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10

KIŠENINE KNYGA.

dėl kirpėjaus arba siuvėjaus paišymui kvormų ir kirpimui vyriškų drabužių 50 puslapių. Gražiai apdaryta. Prekė $4.00
Tokia pat knyga del moteriškų drabužių. Prekė $4.00.
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00

J. J. Paukštis & Co.
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau dėdės Bonaventuro Sugentos, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., gmino ir kaimo Bartnikų. Pirmiau, girdėjau, gyveno Detroit, Mich., o dabar nežinau kur. Jis pats, ar žinantie kur jis gyvena, malonėkit pranešti, už ką būsiu labai dėkingas.

V. Paškevičius,
926 Tunchnock ave., Pittston, Pa.

Nesiduokite apgauti su nudavimais. Tik šitas yra tikrasis. Jųs jį galite pažinti ant Inkaro

NEBO

Maišyto Turkiško Tabako Cigaretai

10 už 5c

Parduoda Visi Perkupčiai

Korkiniais galais CIGARETAI

Geriausi Visame Pasaulije

P. LORILLARD CO. 1760 ESTABLISHED

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siuskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIAN AM. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

„ŠVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Visu Atydai.

Pirmieji lietuviški rekordai Amerikoje Columbijos Co. Tinka ant kiekvieno gramafono. Galite gauti sekančias daineles: Šaltyšius, Tėvyne, Jieva, Kur bakužė samanota, Žvirblelis, Sukruskime broliai, Tekėjo saulelė, Stumbriškių Polka, Amerikoniškas Nacionalinis maršas ir kitokių.

Dabar geriausia proga nusipirkti gramafoną, nes mes parduodam už $19.50, kur pirmiau prekiavo $35.

Teiposgi pas mus galima gauti visokios rušies ir didumo gramafonus ant išmokesčio po 50 centų ant savaitės.

Kreipkitės laišku arba ypatiškai.

Greater New York Phonograph Company
308-310 Grand Street. New York City.
Teleph. 3425.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčią ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Reikalinga tuoj

500 mokančių dirbti mainierių!

The Davis Coal and Coke Co., iš Thomas, W. Va. reikalauja 500 mokančių kasimą anglų darbininkų-mainierių. Ši kompanija padvigubino savo mainas. Darbas—visada. Mainieriai uždirba nuo $2.50 iki $5.00 per dieną, pagal mokėjimą darbo. Ši kompanija yra pabudavojus daugybę namų 10 kambarių su gazu ir vandeniu. Nė streiko nė jokio nesutikimo nėra.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda saliunas, geroj vietoj, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo—ėjimas į kitą biznį. Kreipkitės sekančius adresu:

Mikolas Eidukinas,
117 Greenpoint ave., Blissville, L.I.N.Y.
(9)

REIKALAUJAM

Apreiterių ir preserių prie marškinių darbo. Atsišaukit sekančiu aresu: Waterbury Shirt Mfg Co., 774 Bank st., Waterbury, Conn. gromatą rašykite lietuviškai ar angliškai, o yra lietuvių kompanija dar nauja. (7)

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Vinco Roslavičiaus; paeina kaimo Norto Naujenos, gmino Kvietiškio, pav. Marijampolės, Suvalkų g. Girdėjau, kad būk gyvena Chicagoje, Ill. Malonėkite kas iš pažįstamų ar jisai pats pranešti sekančiu adresu:

Antanas Raslavičius,
396 Grand str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI!

Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučiaus dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intaisyta kuopuikiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstaigose eina gerai. Žinoma, mes prilaikom savo krautuvėje visokių tavorų, kaipo tai: vyriškų ir moteriškų siutų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, visokių tavorų, kokių reikalingr del šeimynų. Pilna krautuvė visokių tavorų. Norim greitu laiku parduoti, todel, kad žadam važiuoti į Lietuvą. Norintieji daugiau apie tai žinoti, rašykite sekančiu adresu:

Joseph Butwill,
27 Spring str., Union City, Conn.
(13)

Tarptautiškoji Akušerių

MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa Callege of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.
Specialistas širdies ir plaučių ligų.

OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseliioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, inuskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip tankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydysma mano vaistuose.

Vaistai kaštuoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Pabaigoje Lapkričio men. išeis iš po spaudos

Amerikos Lietuvių

Kalendorius

1913 metams, sutaisytas J. ILGAUDO

Iš turinio kalendoriaus reikia paminėti keletą svarbesnių straipsnių: Kodėl viskas brangsta, Kaip ir ką mokintis, Dailė ir proletarijatas, Chronika revoliucijos judėjimo Rossijoje, Vilnys, Gyvenimo Tikslas, Ar bus blogi metai 1913, ir daugybė įvairiausių statistikų ir šiaip gyvenin e reikalingų žinių ir informacijų. —Šitas kalendorius yra labai naudingas ir butinai reikalingas kiekvieno lietuvio namuose. Puikiai iliustruotas. Prisiųsk mums **25c** pinigais ar stempomis, o mes prisiųsime šitą KALENDORIŲ tamstai į namus kartu su 36 puslapių KIŠENINIU KALENDORIUMI 1912, 1913 ir 1914 metams dovanai.

AGENTAMS puikė kainos. Kas ims už $10.00 ant karto, tam prisiuntimo lėšas mes apmokame. Pinigai siunčiami iš ka no.

J. ILGAUDAS

1841 So. Halsted St., Dept. 4. CHICAGO, ILL.

TIKRAS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphijoj.

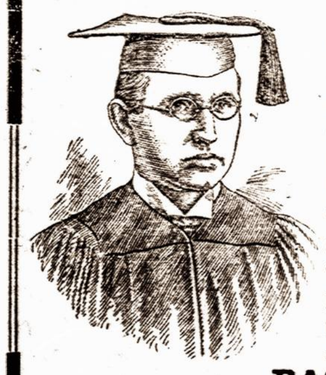

Gydo visokias ligas: vyru, moteru ir vaiku. Atsišaukusiems iš toliaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištiria geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikališką praktiką, kaip tai: pabaigęs Medikališką Universitetą, buvo miestavu daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktišką mokslą didžioje mokykloje **The New York Post Graduate Medical School and Hospital.** Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operaciju ir su elektra.

PASARGA:

Jeigu misliji gydytis per laišką, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, budamas lietuvis, suprantu kalbą ir jusu rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksi per laišką pas kokio svetimtaučio daktaro, juk jis jusu kalbos nesupras ir jusu laiško neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsius jums keliatą butelių su farbuotu čistu vandeniu, kuris jums nei blogo nei gero nepadarys, o užmokestį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkiai užprocevotus pinigus. Aš nelaikau savo ofise nei tlumočiu nei raštininku ir nei aptiekoriu. Jei kas atsišaukia laišku pas mane, tai aš pats perskaitau tą laišką, ištiriu ligą ir jeigu reikalinga, tai tada pasiunčiu gyduoles.

Turiu šimtus padekavoniu. Kelias čionai talpinu:

Aš, Juozapas Svilba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., daug daktaru atlankiau, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Ištariu širdingą ačiu.

Petras Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skriaplavimą, skaudėjimą paširdžiu ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiu už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžiu, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo veido, slinkimo plauku, greito supykimo ir išgąsčio. Julė Dailidieniutė. Tos padėkavonės yra įdėtos su pavelijimu pačiu pacijentu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.

1210 So. Broad st., - - Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos { Nuo 9 iki 11 dieną, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Ne šliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

PRANESZIMAS

Pranešu visiem, jog atidariau krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknygių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daiklų. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS GYVENIMAS!

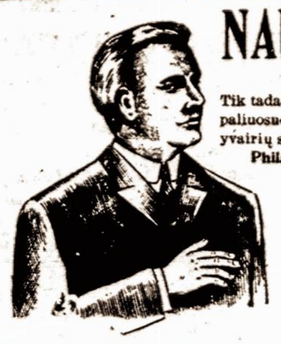

TIKRI NAUJI METAI

Tik tada pastoja žmogui, kada užstoja naujas gyvenimas, kaip paliuosuoja nuo visokių varginimų ir numeta nuo savęs ligas, yvairių skaudėjimų naštą.

Philadelphios M. Klinikas daugybes žmonių apdovanojo su tikrais naujais metais, suteikiant naują gyvenimą ir džiaugsmą, išgydant sergančius-nesveikus, sugrąžinant gerą sveikatą, tą brangiausią žmogaus turtą. Iš daugelio štai patys žmonės kalba:

GARBUS TAUTIETI DR. KLINIKOS! Pirmiau gavimo Jųsų liekarstų buvo teip bloga, kad dirbt negalėjau. Paklausiau draugų rodos—atsišaukiau ir kaip apturėjęs Jųsų Mylistos liekarstas, kurias suteikėt, suvartojau, tai trumpam laike išgijau ir visi skaudėjimai bei romatizmas išnyko. Dabar sveikas, linksmas ir tukstantį kartų dėkavoju. Savo draugams reikalaujantiems gero Daktaro pagelbos, visada redysiu kreiptis prie Jųs.

Su guodone **A. KARANAUSKAS, Box 233, Seelyville, Ind.**

H. HARSKOVIČE, 1723 Hancock St., Philadelphia, Pa. Labai sirgęs sunkia vyriška liga. Nuodugniai išgydytas, širdingai dėkavoja Klinikui už gerą sveikatą ir naują gyvenimą—tikrus naujus metus.

Nemažiau yra dėkingа **Mrs. MARĖ OČIPĖNĖ, iš Conemaught, Pa.** kuri sirgusi 9 metus skaudėjimu galvos, kojų, vidurių, pūslės, ir baltųjų tekėjimo liga, dabar džiaugiasi su nauja gera sveikata ir dėkavoja Philadelphios M. Klinikui, kurio tikros liekarstos ir tobulas daktaras išgydė

KAIP DAUGELĮ, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI,

jei tik nori be peilio ir operacijos. **PHILADELPHIOS M. KLINIKAS** užvedė daugybes naujų liekarstų, išradimų ir pagerinimų, teip kad kitur geresnių liekarstų negalima gauti. Čionai, apart kitų, yra gabus specialistas daktaras nuo vyriškų ligų.

JEIGU negali pribut asabiškai, tai parašyk lietuviškai kas kenkia, o gausi rodą, pamokinimus, reikalingas liekarstas ir ant vietos išsigydysi. Apturėsit tikrą sveikatai pagelbą nuo visokių ligų, kaip **VYRU**, taip **MOTERU**, bei kurios tik varginimui užpuola: kaip šviežių, teip užsisenėjusių, kaip ir nuo tų, ką kiti daktarai nesumanė išgydyti. Kreipkis drąsiai neklaidžiojant, šiuom adresu rašyt:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

VALANDOS kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 3 p. p.
Ir vakarais nuo 6 iki 8 Utarnikais ir Pėtnyčiomis.

Philad. Med. Klinikai tikrai galima tikėt. Padėkavonės ištirtos, teisingos!

AR GALI ATSAKYTI ANT ŠITŲ KLAUSIMŲ:

Ar esi lietuviu?
Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios?
Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją.
Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį?
Ar manai kada nors sirgti ar mirti?
Ar esi vedęs?
Ar tavo moteris ir vaikučiai priklauso prie kokios-nors pašalpinės organizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinęs save ir savo moters bei vaikelių, jeigu misliji sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi sveikas tau ir laimė tarnauja. Rašykis prie **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje,** o tavo laimė nepražus, SLA. moka ligoj pašalpą r atsitikus mirčiai išmoka apsaugą tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo mieste gyvuojančios SLA. kuopos viršininkų, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Centro Sekretoriui klausdamas informacijos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2880-M Stagg.

M. P. Gennes
pardavėjas siuvamų mašinų.
(Singer Seving Machine Co.).
594-96 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių grainami, indainuoti ir ingrainti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Victor, Columbia ir kitokių gramophonų. Prisiųsk už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių instrumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suviršum 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Pardnodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laišku.

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio palindijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atsiųsim į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25 / Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Anglija 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).

Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir paraukus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengenčiai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti *Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodyną*, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N.Y.

ATIDARYTA

Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęa kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų. keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**

Kanadoj ir Meksike:—

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

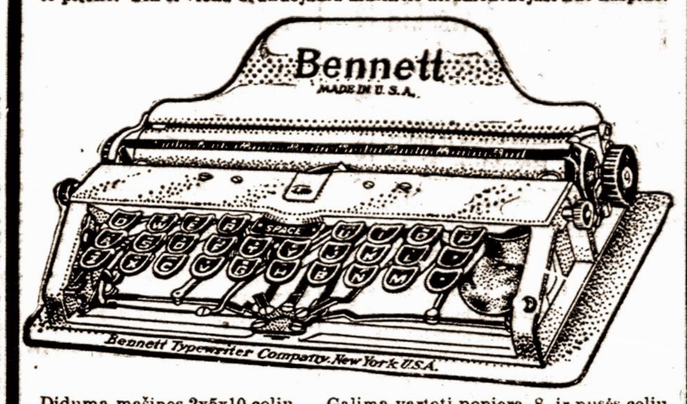

Didumo mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Velelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Iszgydytas iš 10 metinės Rupturos.

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsako atsitikimą, kuris visus užinteresuos.

Perėjo keturi metai Apriliuje, š. m., kada atsišaukiau pas Daktarą O'Malley į Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegale galėjau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelė kvailystė mislinti, jog Ruptura duosis išgydinti be operacijos (aš esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau į tai įtikėt.

O dabar nežinau kaip išreikšt save dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešiojų jokį dirža, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkavoju Dievui, o po tam Dr. O'Malley.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (išsiveržimo) be skausmo ir periškados per mano Kemišką–Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypatų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs, atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozeliais aprašant mano budą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėt, tai duosiu ant išmokesčio. Prekė užganėdinanti.

Prisiųsk pačtinę markę už 2c, o apturėsi daktariška knygutę su abrozėliais už dyką.

Dr. Alex. O'Malley
158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą		11 dienų į Liepojų		Išplaukimas iš New Yorko.	
III klasa	$33	III klasa	$35	Russia Feb. 8th	Kursk Feb. 22nd
II „	45	II „	50		
I „	60	I „	70		

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ŽMIJECZNIK

Zmijecznikas yra tikrasis Tiktai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai–Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvepią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817–819 Grand St.,
Telephone, 1103 W'msburgh
BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIUI!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų. 50 pusl Prekė $4.00. Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė $2.50.

Užsakant abi sykiu, prekė $7.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šių knygų,—reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visados prigiausti už 2c. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.